

Handwritten text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Handwritten signature or name, appearing to be 'Λαυρέντιος' (Laurentios) written three times in a cursive style.

ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΕΙΟΝ
ΦΩΚ. ΓΡΑΜΜΕΝΟΥ
ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ & ΔΙΔΟΤΟΥ 28
ΑΘΗΝΑΙ

Handwritten cursive text, possibly a name or title.

Handwritten cursive word, possibly 'Londond'.

Handwritten cursive word, possibly 'Londond'.

Handwritten cursive word, possibly 'Londond'.

Handwritten cursive word, possibly 'Londond'.

Handwritten cursive word, possibly 'Londond'.

Handwritten cursive word, possibly 'Londond'.

Handwritten cursive word, possibly 'Londond'.

Handwritten cursive word, possibly 'Londond'.

Handwritten cursive word, possibly 'Londond'.

ΙΩΑΝΝΟΥ Ε. ΜΕΣΟΛΩΡΑ
Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου

ΙΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ
ΤΗΣ
ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΩΝ

Ἐγκριμένη κατὰ τοὺς νόμους ΒΤΤ' καὶ 2678

ΕΓΚΡΙΣΕΙ ΚΑΙ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

ΤΙΜΗ	Δρ.	14.65
Βιβλίσημον	»	5.25
Φόρος Α. Δ.	»	1.55

Ἀριθμὸς ἀδείας κυκλοφορίας
46.065] 25—10—28

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ Δ. & Π. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ - ΣΤΑΔΙΟΥ 56
1928

Ελπίδα

Μουρατίδου

Αρχειοθετησθε
2ης Νοεμβρίου
Γραμματεία
Λαυρίου

ΙΩΑΝΝΟΥ Ε. ΜΕΣΟΛΩΡΑ
Καθηγητού του Πανεπιστημίου

ΙΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ
ΤΗΣ
ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΩΝ

Ἐγκριμένη κατὰ τοὺς νόμους ΒΤΓ' καὶ 2678

ΕΓΚΡΙΣΕΙ ΚΑΙ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ Δ. & Π. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ - ΣΤΑΔΙΟΥ 56
1928

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

—ο—

Υπουργείον
Παιδείας και Θρησκευμάτων

—ο—

Ἐν Ἀθήναις τῆ 26 Ἰουνίου 1926

Αριθ. Πρωτ. 20987

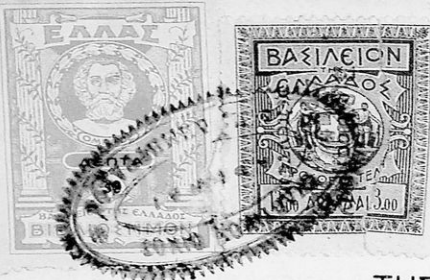
Πρὸς

τοὺς κ. κ. Ἐκδότας Δ. καὶ Π. Δημητράκων

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρον 8 τοῦ νόμου 3438 «περὶ διδακτικῶν βιβλίων» καὶ τὴν ἀπὸ 25 Μαΐου 1928 πρᾶξιν τῆς αἰκείας ἐπὶ τῆς ἀναθεωρήσεως τῶν ἐγκριμένων διδακτικῶν βιβλίων ἐπιτροπῆς ἐγκρίνομεν διὰ τὸ ἀπὸ σήμερον μέχρι τέλους τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1928—1931 χρονικὸν διάστημα τὸ ὑφ' ὑμῶν ἐκδοθὲν καὶ ὑπὸ Ι. Ε. Μεσολωρᾶ συγγραφὴν διδακτικὸν βιβλίον ὑπὸ τὸν τίτλον **ΙΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ** πρὸς χρῆσιν τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων καὶ Παρθεναγωγείων, ὑπὸ τὸν ὄρον ὅπως ἐν μελλούσῃ ἐκδόσει τοῦ βιβλίου ἐπιφέρητε τὰς ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ὑποδεικνυομένας τροποποιήσεις.

Ὁ Ὑπουργὸς
Θ. ΝΙΚΟΛΟΥΔΗΣ

Ὁ τμηματάρχης
ΚΑΜΠΕΡΟΣ

ΤΟΡΙΑ

ΤΗΣ

ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

§ 1. Εὐαγγέλιον. Καινή Διαθήκη.

Ἡ καλή καὶ χαρμόσυνος ἀγγελία διὰ τὴν ἔλευσιν τοῦ Σωτῆρος ὀνομάζεται Εὐαγγέλιον. Εὐαγγέλιον καλεῖται τὸ βιβλίον, τὸ ὁποῖον περιέχει τὸν βίον, τὴν διδασκαλίαν καὶ τὰ θαύματα τοῦ Σωτῆρος.

Διὰ μέσου τοῦ Μωϋσέως, τῶν Προφητῶν καὶ ἄλλων ἱερῶν προσώπων ἔδωκεν ὁ Θεὸς εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὑπερφυσικὰς ἀληθείας, ἐντολάς καὶ νόμους, τὰ ὁποῖα ὅλα ἀποτελοῦν τὴν Παλαιὰν Διαθήκην, ἡ ὁποία περιέχει καὶ τὴν ἱστορίαν διαφόρων γεγονότων τοῦ Ἰουδαϊκοῦ ἔθνους κυρίως. Διὰ μέσου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν Ἀποστόλων ἔδωκεν ὁ Θεὸς νέα ποραγγέγματα, ἀπεκάλυψε νέας ὑπερφυσικὰς ἀληθείας καὶ συνεπλήρωσε τὸν Μωσαϊκὸν Νόμον. Αὐτὰ ὅλα περιέχονται εἰς τὴν Καινὴν Διαθήκην.

Ἡ διήγησις τῆς θείας τοῦ Σωτῆρος διδασκαλίας καὶ τοῦ βίου αὐτοῦ καλεῖται Ἱερὰ Ἱστορία τῆς Καινῆς Διαθήκης. Καὶ εἶναι ὠφέλιμος εἰς πάντα Χριστιανόν, διότι ἀπ' αὐτὴν μαθάνομεν ποῖος εἶνε ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου, ποῖοι οἱ Ἀπόστολοι καὶ οἱ μαθηταὶ τοῦ Κυρίου, καὶ τί ἐδίδαξαν.

§ 2. Οἱ τέσσαρες Εὐαγγελισταί.

Εὐαγγελισταὶ λέγονται οἱ ἱεροὶ ἐκεῖνοι ἄνδρες, οἱ ὁποῖοι συντόμως συνέγραψαν τὰ κυριώτερα τοῦ βίου τοῦ Σωτῆρος. Οἱ εὐαγγελισταὶ εἶναι τέσσαρες, ὁ Ματθαῖος, ὁ Μᾶρκος, ὁ Λουκᾶς καὶ ὁ Ἰωάννης.

Ὁ Ματθαῖος ἦτο εἷς ἐκ τῶν δώδεκα ἀποστόλων, ὁ ὁποῖος ἤκουσε τοὺς λόγους καὶ εἶδε τὰς πράξεις τοῦ Σωτῆρος. Ἐγραψε τὸ Εὐαγγέλιόν του περίπου τὸ 64 ἔτος μ. Χ. εἰς γλῶσσαν Συρο-χαλδαϊκὴν διὰ τοὺς τότε ἐξ Ἰουδαίων χριστιανούς, ἔπειτα μετεφράσθη τοῦτο εἰς γλῶσσαν Ἑλληνικὴν, ἣ ὁποία παντοῦ εἶχε διαδοθῆ.

Ὁ Μάρκος ἦτο μαθητὴς τοῦ ἀποστόλου Πέτρου, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐδιδάχθη ἀκριβῶς περὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἔγραψε εἰς γλῶσσαν Ἑλληνικὴν. Ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον καὶ εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ὅπου περίπου τὸ 68 ἔτος μ.Χ. ἀπέθανεν.

Ὁ Λουκᾶς ἦτο μαθητὴς καὶ πιστὸς ἀκόλουθος τοῦ ἀποστόλου Παύλου, ἰατρὸς τὸ ἐπάγγελμα. Συνέγραψε εἰς Ἑλληνικὴν γλῶσσαν τὸ ὑπὸ τὸ ὄνομά του Εὐαγγέλιον, καὶ τὰς πράξεις τῶν Ἀποστόλων, ἀπὸ τὰς ὁποίας μαθαίνομεν τί ἔπραξαν καὶ ποῦ ἐδίδασκαν κατ' ἀρχὰς οἱ Ἀπόστολοι καὶ οἱ μαθηταὶ τοῦ Κυρίου. Ὁ Λουκᾶς ἔγραψε τὰ δύο βιβλία εἰς τὴν Ρώμην περίπου τὸ 68 ἔτος μ.Χ. χάριν ἑνὸς ἐπιφανοῦς Ρωμαίου, ὁ ὁποῖος ὠνομάζετο Θεόφιλος διὰ τὴν πληροφορήσῃ αὐτὸν ἀσφαλῶς διὰ τὴν Χριστιανικὴν πίστιν.

Ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης ἦτο ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς. Συνέγραψε Ἑλληνιστὶ τὸ Εὐαγγέλιόν του. ὠνομάσθη Θεολόγος, διότι ἐδίδαξε περὶ τῆς θεότητος τοῦ Θεοῦ Λόγου, καθὼς φαίνεται καὶ ἀπ' αὐτὴν τὴν ἀρχὴν τοῦ Εὐαγγελίου του: «Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος». Ἀπέθανεν εἰς Ἐφεσον εἰς βαθύτατον γῆρας (σχεδὸν ἑκατοντούτης) περίπου τὸ ἑκατοστὸν ἔτος μ. Χ.

Ἀπὸ Πνεῦμα ἅγιον ὠδηγοῦντο οἱ τέσσαρες Εὐαγγελισταὶ καὶ ἔγραψαν τὰ τέσσαρα Εὐαγγέλια, τὰ ὁποῖα εἶναι θεόπνευστα, καθὼς καὶ ὅλα τὰ λοιπὰ βιβλία τῆς Καινῆς Διαθήκης. Ἀπ' αὐτὰ ἄλλα ἐγράφησαν ἀπὸ τοὺς ἰδίους τοὺς Ἀποστόλους, καὶ ἄλλα ἀπὸ τοὺς μαθητὰς αὐτῶν.

§ 3. Τὰ βιβλία τῆς Καινῆς Διαθήκης.

Τὰ βιβλία, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν τὴν Καινὴν Διαθήκην, εἶναι εἴκοσιν ἑπτὰ, τὰ ἐξῆς:

Α') Τὰ τέσσαρα Εὐαγγέλια· κατὰ Ματθαῖον, κατὰ Μᾶρκον, κατὰ Λουκᾶν καὶ κατὰ Ἰωάννην.

Β') Αἱ Πράξεις τῶν Ἀποστόλων, αἱ ὁποῖαι συνεγράφησαν ὑπὸ τοῦ εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ.

Γ') Αἱ δεκατέσσαρες ἐπιστολαὶ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, δηλαδὴ πρὸς Ῥωμαίους, δύο πρὸς Κορινθίους, πρὸς Γαλάτας, πρὸς Ἐφεσίους, πρὸς Φιλιππησίους, πρὸς Κολοσσαεῖς, δύο πρὸς Θεσσαλονικεῖς, δύο πρὸς Τιμόθεον, πρὸς Τίτον, πρὸς Φιλήμονα καὶ πρὸς Ἑβραίους.

Δ') Αἱ ἑπτὰ καθολικαὶ ἐπιστολαί, αἱ ὁποῖαι ἀπηρθύνοντο πρὸς ὅλας ἐν γένει τὰς τότε χριστιανικὰς ἐκκλησίας, δι' αὐτὸ καὶ καθολικαὶ ὠνομάσθησαν. Καὶ εἶναι αὗται, τοῦ Ἰακώβου, δύο τοῦ Πέτρου, τρεῖς τοῦ Ἰωάννου καὶ τοῦ Ἰεῦδα καὶ

Ε') Ἡ Ἀποκάλυψις τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου, ἡ ὁποία εἶναι καὶ τὸ μόνον προφητικὸν βιβλίον τῆς Καινῆς Διαθήκης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΒΑΠΤΙΣΤΗΣ ΚΑΙ Ο ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ
ΧΡΙΣΤΟΥ ΜΕΧΡΙ ΤΗΣ ΒΑΠΤΙΣΕΩΣ ΑΥΤΟΥ

§ 4. Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής.

Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής ὑπῆρξεν ὁ μεγαλύτερος καὶ ὁ τελευταῖος ἀπὸ τῶν προφῆτας, ὁ ὁποῖος προεῖπεν ἀκριβῶς τὴν ἔλευσιν τοῦ Σωτῆρος καὶ ἠξιώθη νὰ τὸν βαπτίσῃ, δι' αὐτὸ καὶ Βαπτιστὴς ὠνομάσθη. Λέγεται καὶ πρόδρομος, διότι ἦλθεν ἐξ ἡμερῶν πρότερον ἀπὸ τὴν γέννησιν τοῦ Ἰησοῦ καὶ προητοίμασε τὴν ὁδὸν τῆς σωτηρίας μὲ τὸ νὰ κηρύττῃ τὴν μετάνοιαν καὶ βαπτίζῃ εἰς τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν ὅσους μετενόουν.

α΄) Ὁ Εὐαγγελισμὸς τοῦ Ζαχαρίου.

Ὅτε ἦτο βασιλεὺς τῆς Ἰουδαίας ὁ Ἡρώδης, ἔζη κάποιος

ἱερεὺς ὁ ὁποῖος ὠνομάζετο Ζαχαρίας, καὶ εἶχε γυναῖκα ὀνόματι Ἐλισάβετ. Καὶ οἱ δύο ἦσαν δίκαιοι καὶ εὐσεβεῖς πρὸς τὸν Θεόν, καὶ ἐλυποῦντο διότι δὲν εἶχον τέκνον, καὶ ἦσαν γεροντικῆς ἡλικίας.

Μίαν ἡμέραν ὁ Ζαχαρίας ἐθυμιάζεν ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ προσήγγετο ὀλοψύχως, τότε παρουσιάσθη πρὸς αὐτὸν ἄγγελος Κυρίου

καὶ ἀνήγγειλεν εἰς αὐτὸν μίαν χαρὰν μεγάλην, ὅτι ἡ Ἐλισάβετ θὰ γεννήσῃ υἱόν, ὁ ὁποῖος θὰ ὀνομασθῆ Ἰωάννης (δηλ. χάρις Θεοῦ) καὶ θὰ γίνῃ μέγας ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, προφήτης Ὑψίστου, καὶ θὰ προετοιμάσῃ τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου.

Τότε εἶπεν ὁ Ζαχαρίας πρὸς τὸν ἄγγελον· «καὶ πῶς θὰ γνωρίσω τοῦτο, διότι ἐγὼ εἶμαι γέρον καὶ ἡ γυνή μου στεῖρα καὶ γραῖα». Ὁ ἄγγελος τοῦ εἶπεν· «ἐγὼ εἶμαι ὁ Γαβριήλ, ὁ ἄγγελος Κυρίου, ὁ ὁποῖος ἀπεστάλην διὰ νὰ σοῦ φέρω τὴν χαροποιὰν αὐτὴν εἶδῃσιν καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐπίστευσε εἰς τοὺς λόγους μου, θὰ μείνῃσι σιωπῶν μέχρι τῆς ἡμέρας κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ γίνουσι ταῦτα». Καὶ εὐθὺς ἔμεινεν ἄφωνος καὶ κωφὸς ὁ Ζαχαρίας, διότι δὲν ἐπίστευσε ἀμέσως εἰς τοὺς λόγους τοῦ Θεοῦ.

β') Ἡ γέννησις τοῦ Ἰωάννου.

Ὅτε ἦλθεν ὁ ὀρισμένος χρόνος, ἐγέννησεν ἡ Ἐλισάβετ υἱόν. Καὶ οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ περίοικοι ἐθαύμασαν τὸ γεγονός καὶ συνέχαιρον αὐτήν, διότι μεγάλην εὐσπλαγγίαν ἔδειξεν ὁ Κύριος πρὸς αὐτήν. Τὴν ὀγδόην ἡμέραν, ὅτε ἐπρόκειτο νὰ περιτμηθῆ, ἤθελον οἱ παριστάμενοι νὰ τὸν ὀνομάσουν μετὰ τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς του, δηλ. Ζαχαρίαν, ἀλλ' ἡ μήτηρ εἶπεν· «οὐχί· ἀλλὰ θὰ ὀνομασθῆ Ἰωάννης». Ἐνευον δὲ καὶ εἰς τὸν ἄφωνον πατέρα του καὶ τὸν ἠρώτων πῶς ἤθελε νὰ ὀνομάσῃ τὸ παιδίον.

Ὁ Ζαχαρίας τότε ἐζήτησε πινακίδιον καὶ ἔγραψεν «Ἰωάννης εἶνε τὸ ὄνομα αὐτοῦ», καὶ ὅλοι ἐθαύμασαν. Εὐθὺς ἠνοιχθὴ τὸ στόμα του καὶ ἐλύθη ἡ γλῶσσα καὶ ἐλάλει εὐλογῶν τὸν Θεὸν ἐνώπιον τῶν παρισταμένων οἱ ὁποῖοι ἐθαύμαζον τὸ γεγονός, τὸ ὁποῖον πανταχοῦ εἰς τὴν Ἰουδαίαν διεδόθη. Ὁ Ζαχαρίας πλήρης Πνεύματος ἁγίου, προεφήτευσεν καὶ εἶπεν· «Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, διότι ἐλύτρωτε τὸν λαόν αὐτοῦ.

»Καὶ σύ, παιδίον, προφήτης Ὑψίστου θὰ ὀνομασθῆς καὶ θὰ πορευθῆς πρὸ τοῦ προσώπου Κυρίου, διὰ νὰ ἐτοιμάσῃς τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ».

Ὁ Ἰωάννης ἔκτοτε ἠῤῥαξαν καὶ ἐνισχύετο ἀπὸ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ. Ἐμενεν εἰς τὰς ἐρήμους τῆς Ἰουδαίας, ἐκήρυττε μετὰ-

νοϊαν, προσήχθετο, ἔτρωγε μέλι ἄγριον καὶ ἀκρίδας ¹ καὶ ἐφόρει φορέματα ἀπὸ τρίχας καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην γύρω ἀπὸ τὴν ὀσφύν του (Ματθ. κεφ. γ' 4).

«Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ. — Ὅφεται πᾶσα σὰρξ τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ» (Λουκ. γ' 4 καὶ 6).

§ 5. Ὁ Ἰωάννης κηρύττει μετάνοϊαν καὶ βαπτίζει.

Ὅτε τῶν Ρωμαίων αὐτοκράτωρ ἦτο ὁ Τιβέριος καὶ ὁ Πόντιος Πιλάτος ἡγεμὸν τῆς Ἰουδαίας, εἶπεν ὁ Θεὸς εἰς τὴν Ἰωάννην, ὁ ὁποῖός ἔμενεν εἰς τὴν ἔρημον, νὰ ἔλθῃ εἰς ὅλα τὰ περὶχωρα τοῦ

Ἰορδάνου, διὰ νὰ βαπτίξῃ βάπτισμα μετάνοϊας εἰς ἄφεσιν (συγχώρησιν) τῶν ἁμαρτιῶν.

Ὁ Ἰωάννης ὑπήκουσεν εἰς τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου καὶ ἤρχισε νὰ κηρύττῃ καὶ νὰ λέγῃ· «Μετανοεῖτε, διότι ἤγγικεν (ἐπλησίασε) ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν». Ἐπορεύοντο πρὸς αὐτὸν οἱ κάτοικοι τῆς Ἱερουσαλὴμ καὶ ὅσοι κατοικοῦσαν γύρω ἀπὸ τὸν ποταμὸν Ἰορδάνην, ἐξωμολογοῦντο (ἔλεγον φανερά) τὰς ἁμαρτίας καὶ ἐβαπτίζοντο.

Πολλοὶ οἱ ὁποῖοι τὸν ἤκουον μετενόουν καὶ ἐβαπτίζοντο. Καὶ ὅτε ἠρώτησαν αὐτὸν ἀπεσταλμένοι τοῦ συνεδρίου ἀπὸ τὰ

¹ Ἀκρίδες εἶναι κατὰ τινὰς μὲν ἐρμηρευτὰς τὰ ἄκρα, αἱ κορυφαὶ τῶν κλάδων δένδρου τιῶς, κατ' ἄλλους δὲ τὸ γνωστὸν ἔντομον ὅπερ ἔτρωγον εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα.

Ἱεροσόλυμα, διὰ τί βαπτίζει, ἀφοῦ αὐτὸς δὲν εἶναι ὁ Χριστός, οὔτε ὁ Ἡλίας, οὔτε ὁ προφήτης, ἀπεκρίθη ὁ Ἰωάννης, καὶ ἔλεγε· «Ἐγὼ βαπτίζω ἐν ὕδατι, ὁ δὲ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἰσχυρότερός μου ἔστιν, τοῦ ὁποίου δὲν εἶμαι ἰκανὸς νὰ λύσω τὸν ἱμάντα (λωρίον) τῶν ὑποδημάτων. Αὐτὸς (δηλαδή ὁ Χριστός) θὰ βαπτίσῃ τὸν κόσμον ἐν Πνεύματι ἁγίῳ καὶ θὰ καθαρίσῃ αὐτόν, ὡς ὁ γεωργὸς χωρίζει τὸν σῖτον ἀπὸ τὸ ἄχυρον· τοὺς ἀγαθοὺς θὰ ἀνταμείψῃ, τοὺς κακοὺς θὰ τιμωρήσῃ».—Τέλος ἠξιώθη ὁ Ἰωάννης νὰ βαπτίσῃ καὶ τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ ἐμαρτύρησε περὶ αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ λαοῦ ὅτε ἔδειξεν αὐτόν καὶ εἶπεν· «Ἴδε ὁ ἄμνὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου» (Ἰωάν. α' 29—34).

§ 6. Τέλος τοῦ Ἰωάννου.

Ὁ Ἰωάννης κατέκρινε τὸν Ἡρώδη διὰ τὸν παράνομον αὐτοῦ

γάμον μετὰ τῆς Ἡρωδιάδος, ἡ ὁποία ἦτο σύζυγος τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Φιλίππου, καὶ διὰ πολλὰ ἄλλα κακά, τὰ ὁποῖα ἔκαμεν ὁ Ἡρώδης. Καὶ ἤθελεν ὁ Ἡρώδης νὰ φονεύσῃ αὐτόν, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐφοβεῖτο τὸν ὄχλον, ὅστις ἐθεώρει αὐτόν ὡς προφήτην, διὰ τοῦτο διέταξε μόνον νὰ τὸν φυλακίσουν.

Κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν γενεθλίων του παρέθεσεν ὁ Ἡρώδης γεῦμα εἰς τοὺς ἄρχοντας καὶ τοὺς προεστώτας τῆς Γαλιλαίας. Μετὰ τὸ τέλος τοῦ δείπνου εἰσῆλθεν ἡ Σαλώμη, ἡ θυγάτηρ τῆς Ἡρωδιάδος, εἰς τὴν αἴθουσαν, ἐχόρευσε καὶ ἤρесе πολὺ εἰς τὸν

Ἡρώδην καὶ εἰς τοὺς ὁμοτραπέζους. Διὰ τοῦτο εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς αὐτήν· «Ζήτησον ἀπὸ ἐμὲ ὅ,τι θέλεις, καὶ ἐγὼ θὰ σοῦ τὸ δώσω». Ὁμολόγησε τοῦτο μεθ' ὄρκου. Τότε αὕτη ἐξῆλθε καὶ ἠρώτησε τὴν μητέρα της τί νὰ ζητήσῃ, καὶ αὕτη εἶπε· «Τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ». Εἰσέρχεται τότε ἡ Σαλώμη πάλιν εἰς τὴν αἴθουσαν καὶ λέγει εἰς τὸν Ἡρώδην· «Δός μοι ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ». Ὁ βασιλεὺς ἐλυπήθη, ἀλλὰ χάριν τοῦ ὄρκου καὶ τῶν παρακαθημένων διέταξε νὰ δοθῇ· καὶ ἀφοῦ ἔστειλε τὸν δῆμιον ἀπεκεφάλισε τὸν Ἰωάννην εἰς τὴν φυλακὴν. Καὶ ἔφεραν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν ὁ Ἡρώδης εἰς τὸ κοράσιον, τὸ ὁποῖον ἔφερεν αὐτὴν εἰς τὴν μητέρα του.

Ὅτε οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰωάννου ἔμαθαν τὸ γεγονός, προσῆλθον καὶ ἔλαβον τὸ σῶμα καὶ ἔθαψαν αὐτό, καὶ ἐπένησαν διὰ τὸν διδάσκαλόν των.

«Γίνου πιστὸς μέχρι θανάτου, καὶ δώσω σοι τὸν στέφανον τῆς ζωῆς» (Ἀποκάλ. Ἰωάν. κεφ. β' 30).

§ 7. Ἡ Θεοτόκος Μαρία.

Ἡ Θεοτόκος Μαρία εἶναι ἡ ἁγία γυνή, τὴν ὁποίαν ἐξέλεξεν ὁ Θεός, ἵνα γίνῃ μήτηρ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, διότι ἦτο πιστὴ πρὸς αὐτόν, εὐσεβής, ἀθώα καὶ ταπεινή.

Ὁ πατήρ της ἔκαλεῖτο Ἰωακείμ, καὶ ἡ μήτηρ Ἄννα ἐκ τῆς φυλῆς Λευί. Ἦσαν δίκαιοι καὶ εὐσεβεῖς, ἀλλ' ἄτεκνοι μέχρι γερωντικῆς ἡλικίας. Παρεκάλουν τὸν Θεὸν νὰ τοῖς δώσῃ τέκνον καὶ νὰ τὸ ἀφιερῶσιν εἰς αὐτόν.—Ὁ Θεός, ὁ ὁποῖος εἰσακούει πάντοτε τὰς δικαίας καὶ ἀγαθὰς δεήσεις τῶν εὐσεβῶν, εἰσήκουσε καὶ τὴν δέησιν τοῦ Ἰωακείμ καὶ τῆς Ἄννης.

Ἄγγελος Κυρίου εὐαγγελίζεται εἰς τοὺς γέροντας γονεῖς τὴν γέννησιν τοῦ τέκνου, καθὼς εἶχεν ἀναγγεῖλει ὁ ἄγγελος καὶ τὴν γέννησιν τοῦ Ἰωάννου εἰς τὸν Ζαχαρίαν καὶ τὴν Ἐλισάβετ.

Γεννᾶται ἡ παρθένος (τὴν 8 Σεπτεμβρίου) καὶ κατὰ τὴν δοθεῖσαν ὑπὸ τῶν γονέων της ὑπόσχεσιν ἀφιερώνεται εἰς ἡλικίαν τριῶν ἐτῶν εἰς τὸν ναόν, ὅπου παρέμεινε δώδεκα ἔτη. (Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου 21 Νοεμβρίου).

Μετὰ ταῦτα, ἀφοῦ ἀπέθανον οἱ γονεῖς τῆς κατ' ἀπόφασιν τῶν ἱερέων ἐμνηστεύθη μὲ τὸν δίκαιον καὶ εὐσεβῆ Ἰωσήφ, ὁ ὁποῖος κατήγετο ἀπὸ τὸ γένος τοῦ Δαβίδ. Τοῦτο ἐγινε κατὰ θείαν πρόνοιαν, ἵνα ἡ παρθένος ἔχη καὶ ἀνδρὸς προστασίαν κατὰ τὴν γέννησιν καὶ τὴν βρεφικὴν ἡλικίαν τοῦ Σωτῆρος.

Ὁ δίκαιος γέρων Ἰωσήφ ἠρραβωνίσθη μόνον αὐτὴν, ἀλλὰ δὲν τὴν ἐνυμφεύθη. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν τιμᾷ καὶ δοξάζει αὐτὴν ὡς ἀειπάρθενον.

Ἀφοῦ ἤκουσεν ἡ Θεοτόκος τὴν διδασκαλίαν τοῦ Κυρίου, εἶδε τὰ πάθη, τὴν ἀνάστασιν καὶ τὴν εἰς οὐρανὸν ἀνάληψιν αὐτοῦ, παρέδωκε τὸ πνεῦμα εἰς τὸν Υἱὸν αὐτῆς (τὴν 15 Αὐγούστου, ἡ Κοιμησις τῆς Θεοτόκου) εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἡγαπημένου μαθητοῦ Ἰωάννου, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ Σωτὴρ εἶχεν ἐμπιστευθῆ αὐτὴν εὐρισκόμενος ἐπὶ τοῦ σταυροῦ.

«Πᾶς ὁ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται» (Λουκ. ιη' 14).

§ 8. Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου.

Ὅτε ἦλθεν ὁ προσδιωρισμένος καιρὸς νὰ γεννηθῆ ὁ Σωτὴρ τοῦ

κόσμου παρουσιάσθη ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ πρὸς τὴν παρθένον Μαρίας εἰς τὴν πόλιν Ναζαρέτ καὶ εὐηγγελίσθη εἰς αὐτὴν καὶ εἶπε· «Χαῖρε κεχαριτωμένη Σὺ ἐν γυναιξίν». (Εὐαγγελισμὸς, 25 Μαρτίου).

Ἡ παρθένος ὅταν εἶδεν αὐτὸν ἐταράχθη καὶ ἀποροῦσε διὰ τὸν

λόγον.—'Αλλ' ὁ ἄγγελος εἶπεν εἰς αὐτήν· «Μὴ φοβοῦ, Μαριάμ, διότι εὖρες χάριν παρὰ τῷ Θεῷ· θὰ γεννήσης υἷόν καὶ θὰ ὀνομάσης αὐτὸν Ἰησοῦν (=Σωτῆρα). Οὗτος θὰ εἶνε μέγας καὶ θὰ ὀνομασθῆ υἱὸς Ὑψίστου καὶ θὰ βασιλεύσῃ εἰς τοὺς αἰῶνας».

Ἐπειδὴ πάλιν ἡ παρθένος δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξηγήσῃ τὸν εὐαγγελισμὸν τοῦτον, ὁ ἄγγελος εἶπεν εἰς αὐτήν· «Πνεῦμα ἅγιον θὰ ἔλθῃ ἐπὶ Σὲ καὶ δύναμις Ὑψίστου θὰ Σὲ ἐπισκιάσῃ· διὰ τοῦτο καὶ τὸ γεννώμενον ἅγιον θὰ ὀνομασθῆ Υἱὸς Θεοῦ, καὶ θὰ σώσῃ τὸν λαὸν ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτοῦ». Τότε ἡ παρθένος μὲ μερίστην ταπεινοφροσύνην εἶπεν· «Ἴδού ἡ δούλη Κυρίου· γένοιτό μοι κατὰ τὸ ρῆμα σου». Ὁ γέρον Ἰωσήφ, χωρὶς νὰ ἐννοῇ κατ' ἀρχὰς τὸ μέγα μυστήριον τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ἀπεφάσισε νὰ ἀπολύσῃ κρυφίως τὴν Θεοτόκον, ἀλλ' ἄγγελος Κυρίου παρουσιάσθη εἰς αὐτὸν καθ' ὕπνον καὶ τὸν ἔπεισε νὰ παραλάβῃ καὶ διαφυλάξῃ τὴν Παρθένον, διότι τὸ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἦτο ἐκ Πνεύματος ἁγίου.

«Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον, καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ Σωτῆρί μου, ὅτι ἐπέβλεπεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης αὐτοῦ» (Λουκ. α' 47).

§ 9. Ἡ γέννησις καὶ ἡ περιτομὴ τοῦ Σωτῆρος.

Ἦλθε τέλος ἡ μεγάλη καὶ χαρμόσυνος ἡμέρα, κατὰ τὴν ὁποίαν

ἐγεννήθη ὁ Σωτὴρ τῆς ἀνθρωπότητος. Ὁ Καῖσαρ Αὐγουστος διέταξεν ἀπογραφῆ τᾶσα ἡ γνωστὴ τότε οἰκουμένη, ἡ ὁποία σχεδὸν

ὅλη ἦτο ὑποτεταγμένη εἰς τοὺς Ῥωμαίους. Ἐπορεύετο ἕκαστος εἰς τὴν ἰδιαιτέραν πατρίδα του διὰ τὴν ἀπογραφῆν. Ἀνέβη καὶ ὁ Ἰωσήφ μετὰ τὴν Μαριάμ ἀπὸ τὴν Γαλιλαίαν, ἐκ τῆς πόλεως Ναζαρέτ, εἰς τὴν Βηθλεέμ, διότι καὶ οἱ δύο ἦσαν ἐκ τοῦ οἴκου καὶ τοῦ γένους τοῦ Δαβίδ.

Κατὰ τὴν νύκτα λοιπὸν τῆς 25 Δεκεμβρίου ἐγέννησεν ἡ Θεοτόκος τὸν Ἰησοῦν ἐντὸς τοῦ σπηλαίου, ὅπου κατέλυον καὶ ἄλογα ζῶα, καὶ ἀνέκλινεν αὐτὸν εἰς τὴν φάτνην, διότι δὲν εὔρον κατάλυμα ἕνεκα τῆς μεγάλης συρροῆς τῶν ἀπογραφομένων.

Ἄγγελος Κυρίου παρουσιάζεται εἰς τοὺς ἐκεῖ πλησίον φυλάττοντας τὰ ποιμνία των τὴν νύκτα ποιμένας καὶ εὐαγγελίζεται εἰς αὐτοὺς χαρὰν μεγάλην, ὅτι ἐγεννήθη Σωτὴρ εἰς τὴν πόλιν Δαβίδ. Καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸ σπήλαιον νὰ προσκυνήσουν τὸ παιδίον, ἀφοῦ ἔδωκε τοῦτο τὸ σημεῖον, ὅτι θὰ εὔρουν βρέφος ἐσπαργανωμένον εἰς τὴν φάτνην.

Ἐξαίφνης μετὰ τοῦ ἀγγέλου πλῆθος ἄλλο οὐρανίων ἀγγέλων ἐδοξολόγει τὸν Θεὸν καὶ ἔλεγε· Ἀδόξα ἐν ὑψίστοις Θεῶ, καὶ

ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία». Ἀμέσως τότε ἔτιρεξαν οἱ ἄκακοι ποιμένες καὶ ἀνεῦρον τὴν Μαριάμ καὶ τὸ βρέφος τὸ ὁποῖον ἔκειτο εἰς τὴν φάτνην.

Ἐπέστρεψαν ἔπειτα καὶ ἐδόξαζον καὶ εὐλόγουν τὸν Θεὸν δι' ὅλα ὅσα ἤκουσαν καὶ εἶδον.

Μετὰ ὀκτῶ ἡμέρας ἀπὸ τὴν γέννησιν περιετμήθη τὸ παιδίον καὶ ἐδόθη εἰς αὐτὸ τὸ ὄνομα Ἰησοῦς, τὸ ὁποῖον ἐδόθη ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου κατὰ τὸν εὐαγγελισμόν.

«Ὅτως ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν Υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόλλυται ἀλλ' ἔχη ζωὴν αἰώνιον» (Ἰάν. γ' 16). 1

✓ § 10. Ἡ Ὑπαπαντὴ τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ Συμεὼν καὶ ἡ Ἄννα.

Μετὰ ἡμέρας τεσσαράκοντα (2 Φεβρουαρίου) ἔφερον ὁ Ἰωσήφ καὶ ἡ Μαρία τὸν Ἰησοῦν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα εἰς τὸν ναόν, διὰ νὰ τὸν παρουσιάσουν εἰς τὸν Θεὸν καὶ διὰ νὰ προσφέρουν ὡς θυσίαν ζευγὸς τρυγόνων ἢ δύο νεοσσούς περιστερῶν.

Ἦτο εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ εἷς ἄνθρωπος δίκαιος καὶ εὐλαβῆς, ὁ ὁποῖος ὀνομάζετο Συμεὼν. Εἶχε προείπει εἰς αὐτὸν τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον νὰ μὴ ἴδῃ θάνατον, πρὶν ἴδῃ τὸν Χριστὸν Κυρίου. Ὅτε δὲ οἱ γονεῖς εἰσήγαγον τὸ παιδίον Ἰησοῦν εἰς τὸν ναόν, ἐδέχθη αὐτὸ ὁ Συμεὼν εἰς τὰς ἀγκάλας του καὶ ἠλόγησε τὸν Θεὸν καὶ εἶπε· «Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, δέσποτα, κατὰ τὸ ρῆμα σου ἐν εἰρήνῃ, ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, ὃ ἠτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν, φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἔθνῶν καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραὴλ».

Προεῖπε προσέτι ὁ πρεσβύτης Συμεὼν περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ὅτι θὰ γίνῃ μέγας καὶ θὰ σώσῃ τὸν κόσμον, καὶ ὅτι τέλος θὰ σταυρωθῇ.

Ἡ προφήτις Ἄννα, χήρα εὐσεβῆς, περίπου ἐτῶν ὀγδοήκοντα τεσσάρων, ἔμενε πάντοτε εἰς τὸν ναόν καὶ ἐλάτρευε τὸν Θεὸν νύκτα

1. Ἀπολυτίκιον. «Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἀπέτειλε τῷ κόσμῳ τὸ φῶς τὸ τῆς γνώσεως· ἐν αὐτῇ γὰρ οἱ τοῖς ἄστροις λατρεύοντες ὑπὸ ἀστέροισιν ἐδιδάσκοντο. Σὲ προσκυνεῖν τὸν Ἥλιον τῆς δικαιοσύνης καὶ Σὲ γινώσκειν ἐξ ὕψους ἀνατολήν, Κύριε δόξα Σοι».

καὶ ἡμέραν μὲ νηστείας καὶ δεήσεις. Ἦξιώθη καὶ αὕτη νὰ ἴδῃ τὸν Σωτῆρα καὶ νὰ κηρύξῃ αὐτὸν εἰς πάντας, οἱ ὅποιοι περιέμενον τὴν λύτρωσιν τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ.

Ἄφ' οὗ ἐτελείωσαν οἱ γονεῖς ὅλα τὰ νόμ.μα, ἐπέστρεψαν εἰς τὴν πόλιν των, τὴν Ναζαρέτ. Καὶ τὸ παιδίον ἠῤῥαξε καὶ ἐπληροῦτο ἀπὸ σοφίαν, καὶ χάρις Θεοῦ ἦτο ἐπ' αὐτό.

«Ὁὐκ ἤλθον καταλῦσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προφῆτας, ἀλλὰ πληρῶσαι» (Ματθ. ε' 17).

§ 11. Οἱ Μάγοι ἐξ Ἀνατολῶν.

“Ὅτε ἐγεννήθη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Βηθλεέμ τῆς Ἰουδαίας ἐπὶ Ἡρώδου τοῦ βασιλέως, ἰδοὺ Μάγοι ἐξ Ἀνατολῶν ἦλθον εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ ἔλεγον· «Ποῦ εἶναι ὁ γεννηθεὶς βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; διότι εἶδομεν τὸν ἀστέρα αὐτοῦ εἰς τὴν Ἀνατολὴν καὶ ἦλθομεν νὰ προσκυνήσωμεν αὐτόν».

Ἡ ἔλευσις αὕτη τῶν μάγων κατετάραξε τὸν Ἡρώδη. Διὰ τοῦτο προσεκάλεσε τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς γραμματεῖς τοῦ λαοῦ καὶ ἠρώτα νὰ μάθῃ ἀπ' αὐτούς, ποῦ ὁ Χριστὸς γεννᾶται. Οὗτοι τοῦ εἶπον· «Εἰς τὴν Βηθλεέμ τῆς Ἰουδαίας, διότι τοιοῦτοτρόπως ἐγράφη καὶ προσελέγη ἀπὸ τοὺς προφῆτας, ὅτι δηλαδὴ ἀπὸ τὴν μικρὰν ταύτην πόλιν θὰ ἐξέλθῃ ἡγούμενος (δηλ. κύριος, ἀρχηγός), ὅστις θὰ ποιμάνῃ τὸν Ἰσραὴλ».

Τότε ἐκάλεσε κρυφίως ὁ Ἡρώδης τοὺς μάγους καὶ ἔμαθε ἀπ' αὐτοὺς ἀκριβῶς τὸν χρόνον, κατὰ τὸν ὅποιον ἐφάνη ὁ ἀστήρ. Εἶπε τότε πρὸς αὐτούς· «Πορεύθητε εἰς τὴν Βηθλεέμ καὶ ἐξετάσατε ἀκριβῶς περὶ τοῦ παιδίου. Ὅταν δὲ εὑρητε αὐτό, νὰ μοῦ ἀναγγεῖλητε, διὰ νὰ ἔλθω καὶ ἐγὼ νὰ προσκυνήσω αὐτό».

Οἱ μάγοι, ὅταν ἤκουσαν τὴν διαταγὴν τοῦ βασιλέως, ἀνεχώρησαν. Καὶ ἰδοὺ ὁ ἀστήρ, τὸν ὅποιον εἶχον ἴδει εἰς τὴν Ἀνατολὴν, προηγεῖτο καὶ ὠδήγει αὐτούς, ἕως ὅτου ἀφοῦ ἦλθεν ἐστάθη ἐπάνω, ὅπου ἦτο τὸ παιδίον. Καὶ ὅτε εἶδον τὸν ἀστέρα, ἐχάρησαν πολὺ μεγάλην χαρὰν. Ἀφοῦ ἦλθον εἰς τὴν οἰκίαν εὔρον τὸ παιδίον μετὰ τὴν Μαρίαν τὴν μητέρα του, καὶ ἀφοῦ ἔπεσον προσεκύνησαν αὐτό, καὶ ἤνοιξαν τοὺς θησαυροὺς των, καὶ προσέφερον εἰς αὐτὸ χρυσὸν

(ὡς εἰς βασιλέα), λίβανον (ὡς εἰς Θεόν) καὶ σμύρναν (ὡς εἰς ἄνθρωπον).

Ὁ Θεὸς τότε διέταξεν αὐτοὺς κατ' ὄναρ νὰ μὴ ἐπιστρέψουν

πρὸς τὸν Ἡρώδη· διὰ τοῦτο ἀνεχώρησαν καὶ οὗτοι εἰς τὴν γῶ-
ραν των ἀπὸ ἄλλου δρόμου.

«Ὁ Θεὸς θέλει πάντα ἀνθρώπους σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας
ἐλθεῖν» (Β' Τιμοθ. β' 4).

§ 12. Φυγὴ τοῦ Ἰησοῦ εἰς Αἴγυπτον.

Ἄφου ἀνεχώρησαν οἱ μάγοι, ἄγγελος Κυρίου ἐφάνη κατ' ὄναρ
εἰς τὸν Ἰωσήφ καὶ λέγει· «Νὰ ἐγερθῆς νὰ παραλάβῃς τὸ παιδίον
καὶ τὴν μητέρα του καὶ νὰ φύγῃς εἰς τὴν Αἴγυπτον καὶ νὰ μένης
ἐκεῖ, ἕως ὅτου σοῦ εἶπω, διότι ὁ Ἡρώδης μέλλει νὰ ζητήσῃ τὸ
παιδίον, διὰ νὰ φονεύσῃ αὐτό». Ὁ Ἰωσήφ ἀφου ἠγέρθη παρέ-
λαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα του διὰ νυκτὸς καὶ ἀνεχώρησαν
εἰς τὴν Αἴγυπτον.

Ὅτε εἶδεν ὁ Ἡρώδης, ὅτι οἱ μάγοι δὲν ἐπέστρεψαν καὶ ὅτι

βέβαια ἐνεπαίχθη ἀπ' αὐτούς, πολὺ ὠργίσθη καὶ διέταξε νὰ φονεύσουν εἰς τὴν Βηθλεέμ καὶ εἰς τὰ περίχωρα αὐτῆς πάντα τὰ παιδιά ἀπὸ διετούς καὶ κατωτέρω κατὰ τὸν χρόνον, τὸν ὁποῖον ἐξηκρίβωσε ἀπὸ τοὺς Μάγους. Τότε ἐξεπληρώθη τὸ λεχθὲν ἀπὸ τὸν προφήτην Ἰερεμίαν, ὁ ὁποῖος εἶπε· «Θρῆνος καὶ κλαυθμὸς καὶ ὀ-

δυρμὸς ἠκούσθη ἐν Βαμῶ, ἡ Ραχὴλ ἔκλαιε τὰ τέκνα της, καὶ δὲν ἤθελε νὰ παρηγορηθῆ, διότι δὲν ὑπῆρχον».

Ἄφ' οὗ ἀπέθανεν ὁ Ἡρώδης, ἄγγελος Κυρίου εἶπε κατ' ὄναρ εἰς τὸν Ἰωσήφ· «Ἄφοῦ ἐγερθῆς νὰ παραλάβῃς τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα του καὶ νὰ ὑπάγῃς εἰς τὴν γῆν Ἰσραὴλ, διότι ἀπέθανον ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι ἐζήτουν νὰ φονεύσουν τὸ παιδίον». Ὁ Ἰωσήφ ἀφοῦ ἠγέρθη παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα του καὶ ἦλθε καὶ κατώκησεν εἰς τὴν πόλιν Ναζαρέτ, ὅπως πληρωθῆ ἡ προφητεία, ὅτι Ναζωραῖος θὰ ὀνομασθῆ ὁ Σωτὴρ.

«Ἀποκάλυψον πρὸς Κύριον τὴν ὁδὸν σου, καὶ ἔλπισον ἐπ' αὐτὸν καὶ αὐτὸς ποιήσει» (Ψαλμ. 36, 5).

Καινὴ Διαθήκη Ἰ. Μεσολωρᾶ Ἔκδ. 4η 1928

Φύλλ. 2

§ 13. Ὁ Ἰησοῦς δωδεκαετῆς ἐν τῷ ναῷ.

Κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα ὁ Ἰωσήφ καὶ ἡ Μαρία ἐπορεύοντο κατ' ἔτος εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ. Παρέλαβον μαζί των καὶ τὸν Ἰησοῦν, ὅτε οὗτος ἦτο δώδεκα ἐτῶν. Ἀφοῦ ἐτελείωσαν αἱ ἡμέ-

ραι τῆς ἑορτῆς, ἐπέστρεφον μετ' ἄλλους πολλοὺς ἀλλ' ἔμεινεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσουν οἱ γονεῖς του διότι ἐνόμισαν, ὅτι ἦτο μετ' τὴν λοιπὴν συνοδείαν. Ὅταν ὅμως ἦλθεν ἐσπέρας, τὸν ἀνεζήτησαν μεταξύ τῶν συγγενῶν καὶ τῶν φίλων. Ἐπειδὴ δὲν τὸν εὔρον, ἐπέστρεψαν πάλιν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ ἐζήτησαν αὐτόν.

Μετὰ τρεῖς ἡμέρας εὔρον αὐτὸν νὰ κάθηται εἰς τὸν ἱερόν ναὸν ἐν τῷ μέσῳ τῶν διδασκάλων, ἤκουε τὴν διδασκαλίαν των καὶ ἐπηρώτα αὐτούς. Πάντες ὅσοι ἤκουον ἐθαύμαζον διὰ τὴν σύνεσιν καὶ τὰς ἀποκρίσεις του.

Ὅτε τὸν εἶδον οἱ γονεῖς του, ἐξεπλάγησαν.

Ἡ μήτηρ του εἶπε πρὸς αὐτόν· «Τέκνον μου, διατί μᾶς ἔκαμες τοῦτο; Ἴδου ὁ πατήρ σου καὶ ἐγὼ σὲ ἐζητοῦμεν μετ' ὀλίψιν».

Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτούς· «Διατί με ἐζητεῖτε; Δὲν γνωρίζετε, ὅτι πρέπει νὰ μένω εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου;» Οὗτοι δὲν ἠνόησαν τὸν λόγον, τὸν ὁποῖον εἶπε πρὸς αὐτούς· καὶ μόνη ἡ μήτηρ διετήρει πάντας τούτους τοὺς λόγους τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὴν καρδίαν της.

Κατέβη τότε με αὐτούς εἰς τὴν Ναζαρετ καὶ ἦτο εὐπειθής καὶ ὑπετάσσετο εἰς τοὺς γονεῖς του.

«Τὰ τέκνα ὑπακούετε τοῖς γονεῦσι κατὰ πάντα· τοῦτο γάρ ἐστιν εὐάρεστον τῷ Κυρίῳ» (Κολασ. γ' 20).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Ἡ ΒΑΠΤΙΣΙΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ. ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΜΑΘΗΤΑΙ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΟΙ

§ 14. Τὸ βάπτισμα τοῦ Σωτῆρος ἐν τῷ Ἰορδάνῃ.

Ὅτε ὁ Ἰησοῦς ἦτο περίπου τριάκοντα ἐτῶν, ἦλθεν ἀπὸ τῆν

Γαλιλαίαν εἰς τὸν Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἰωάννην, ἵνα βαπτισθῇ ὑπ' αὐτοῦ. Ἄλλ' ὁ Ἰωάννης ἐμπόδιζεν αὐτὸν καὶ ἔλεγε· «Ἐγὼ

ἔχω χρείαν νὰ βαπτισθῶ ὑπὸ σοῦ, καὶ σὺ ἔρχεσαι πρὸς με;» Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν·

«Ἄφες τῶρα, διότι οὕτως εἶνε πρέπον νὰ ἐκπληρώσω πᾶσαν δικαιοσύνην (πᾶν καθήκον τὸ ὁποῖον μοῦ ἐπιβάλλεται ἐκ τοῦ Θεοῦ)». Τότε ὑπεχώρησεν ὁ Ἰωάννης καὶ ἐβάπτισε τὸν Χριστόν. Ἐποῦ δὲ ἐβαπτίσθη ὁ Ἰησοῦς, ἀνέβη εὐθὺς ἀπὸ τὸ ὕδωρ, καὶ ἰδοὺ ἠνοιχθήσαν εἰς αὐτὸν οἱ οὐρανοί, καὶ κατήλθεν ἐπάνω εἰς αὐτὸν τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ ὡς περιστέρα, διὰ νὰ βεβαιώσῃ, ὅτι αὐτὸς ἦτο ὁ Σωτῆρ. Καὶ φωνὴ ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς ἔλεγεν· «Οὗτος ἐστὶν ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ ἠεδόκησα».

Ἀπολυτίκιον. «*Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζομένου Σου, Κύριε, ἡ τῆς Τριάδος ἐφανερῶθη προσκύνησις, τοῦ γὰρ Γεννήτορος ἡ φωνὴ προσεμαρτύρει Σοι, ἀγαπητόν Σε υἱὸν ὀνομάζουσα. Καὶ τὸ Πνεῦμα ἐν εἰδει περιστερᾶς ἐβεβαίον τοῦ Λόγου τὸ ἀσφαλές. Ὁ ἐπιφανείς, Χριστέ ὁ Θεός, καὶ τὸν κόσμον φωτίσας δόξα Σοι.*»

§ 15. Ὁ Ἰησοῦς πειράζεται ὑπὸ τοῦ διαβόλου.

Μετὰ τὸ βάπτισμα φέρεται ὁ Ἰησοῦς ὑπὸ τοῦ Πνεύματος εἰς τὴν ἔρημον, ἵνα πειρασθῇ (δοκιμασθῇ ἂν ὑπακούῃ εἰς τὸν Θεόν) ὑπὸ τοῦ διαβόλου.—Ἄφ' οὗ δὲ ἐνήστευσεν ἡμέρας τεσσαράκοντα, ὕστερον ἐπεινάσε. Τότε ἀφοῦ προσῆλθεν εἰς αὐτὸν ὁ διάβολος εἶπεν· «Ἐὰν εἶσαι υἱὸς Θεοῦ, εἰπέ ἵνα οἱ λίθοι οὗτοι γίνωσιν ἄρτον». Ὁ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη· «Δὲν ζῆ ὁ ἄνθρωπος με ἄρτον μόνον, ἀλλὰ καὶ με πάντα λόγον, ὁ ὁποῖος ἐξέρχεται διὰ τοῦ στόματος τοῦ Θεοῦ».

Τότε παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν καὶ φέρει αὐτὸν ἐπάνω εἰς τὸ πτερύγιον τοῦ ναοῦ, καὶ λέγει εἰς αὐτόν· «Ἐὰν εἶσαι υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ρίψε τὸν ἑαυτὸν σου κάτω, διότι εἶνε γραμμένον, ὅτι οἱ ἄγγελοι θὰ σὲ βαστάσουν, ἵνα μὴ προσκόψῃς (σκοντάψῃς) εἰς λίθον τὸν πόδα σου». Ἄλλ' ἀμέσως ὁ Σωτῆρ διὰ τῆς Ἁγίας Γραφῆς ἀναιρεῖ (ἀποδείχνει ὅχι ὀρθὸν καὶ εὐσεβῆ) τὸν λόγον τοῦ διαβόλου, ὅτε εἶπεν, ὅτι «δὲν πρέπει ἄνευ λόγου νὰ ἐκπειράζῃς τὸν Θεόν σου», ἦτοι δὲν πρέπει νὰ ζητῶμεν ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε θαύματα.

Τέλος καὶ ἐκ τρίτου πειράζει ὁ Σατανᾶς τὸν Κύριον, καὶ παραλαμβάνει αὐτὸν εἰς ὄρος πολὺ ὑψηλόν, καὶ δεικνύει εἰς αὐτὸν πάσας τὰς βασιλείας τοῦ κόσμου καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν καὶ λέγει·

«Ταῦτα πάντα θὰ σοὶ δώσω, ἐὰν πεσὼν προσκυνήσης με». Ἄλλ' ὁ Ἰησοῦς δὲν παρεσύρετο ἀπὸ τὰ ἀγαθὰ τοῦ κόσμου, ἀλλὰ λέγει εἰς αὐτόν· «Ὑπάγε, Σατανᾶ, διότι εἶναι γραμμένον εἰς τὸν νόμον, ὅτι μόνον Κύριον τὸν Θεὸν ὀφείλομεν νὰ προσκυνῶμεν καὶ αὐτὸν μόνον νὰ λατρεύωμεν».

Ἄφοῦ λοιπὸν εἶδεν ὁ πειρασμὸς, ὅτι οὐδὲν κατορθώνει ἀφῆκεν αὐτόν καὶ ἀνεχώρησε· καὶ ἰδοὺ ἄγγελοι προσῆλθον καὶ ὑπῆρέτου αὐτόν.

Πολλάκις καὶ εἰς ἡμᾶς ἔρχονται σκέψεις ἀσεβεῖς καὶ πονηραί, πολλάκις ὁ πειρασμὸς μᾶς πειράζει, ἀλλ' ὁ εὐσεβὴς καὶ φρόνιμος ἄνθρωπος πράττει ἐκεῖνο μόνον, τὸ ὁποῖον ὑπαγορεύει ὁ Θεός, ἢ συνειδήσις καὶ τὸ λογικόν.

§ 16. Πρῶτοι μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ.

Πρῶτοι μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ ἦσαν ὁ Ἀνδρέας (ὁ ὁποῖος καὶ πρωτόκλητος λέγεται), καὶ ὁ Ἰωάννης (ὁ Εὐαγγελιστῆς καὶ ἡγαπημένος μαθητῆς).

Ὁ Ἀνδρέας εὕρισκε τὸν ἀδελφὸν του Σίμωνα (τὸν Πέτρον) καὶ λέγει εἰς αὐτόν· «Εὐρήκαμεν τὸν Μεσσίαν» (τὸν Χριστόν). Καὶ ἔφερε αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν, ὁ ὁποῖος ἀφοῦ ἔστρεψε τὰ βλέμματά του πρὸς τὸν Σίμωνα· εἶπε· «Σὺ εἶσαι Σίμων, ὁ υἱὸς τοῦ Ἰωνᾶ, σὺ θὰ ὀνομασθῆς Κηφᾶς, τὸ ὁποῖον σημαίνει Πέτρος». Ἐπειτα προσεκλήθη ὡς μαθητῆς καὶ ὁ Ἰάκωβος.

Τὴν ἄλλην ἡμέραν καλεῖ ὁ Ἰησοῦς ὡς μαθητάς του τὸν Φίλιππον, ὁ ὁποῖος καὶ αὐτὸς ἦτο ἀπὸ τὴν πόλιν Βηθσαϊδᾶ, τὴν πατρίδα τοῦ Ἀνδρέου καὶ τοῦ Πέτρου.

Ὁ Φίλιππος πάλιν εὕρισκε τὸν Ναθαναὴλ καὶ λέγει εἰς αὐτόν· «Εὐρήκαμεν Ἰησοῦν τὸν ἀπὸ τὴν Ναζαρέτ, περὶ τοῦ ὁποῖου ἔγραψεν ὁ Μωϋσῆς εἰς τὸν νόμον καὶ τὸν ὁποῖον προανήγγειλαν οἱ προφῆται». Τότε ὁ Ναθαναὴλ εἶπεν· «ἀπὸ τὴν Ναζαρέτ, τὴν μικρὰν καὶ ἄσημον αὐτὴν πόλιν, δύναται νὰ προέλθῃ κανὲν καλόν»; Ὁ Φίλιππος συντόμως ἀπαντᾷ· «ἔρχου καὶ ἴδε». Ὅτε εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναὴλ νὰ ἔρχεται πρὸς αὐτόν, εἶπεν· «Ἴδε ἀληθῶς Ἰσραηλίτης ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστι». Θαυμάζει ὁ Ναθαναὴλ διὰ τοὺς λόγους τούτους τοῦ Ἰησοῦ. Ὅταν δὲ ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶπεν, ὅτι

ἐγνώριζε τὸν εἰλικρινῆ χαρακτῆρά του, πρὶν τὸν καλέσῃ ὁ Φίλιππος, ὅταν ἐκάθητο ὑποκάτω ἀπὸ τὴν συκῆν, τότε ἀνεφώνησεν ὁ Ναθαναὴλ· «Ραββί (Διδάσκαλε), σὺ εἶσαι ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ».

Ὁ Ἰησοῦς ἀφοῦ παρέλαβε τοὺς ἐξ πρώτους μαθητάς του,

τοὺς ἀδελφούς Ἀνδρέαν καὶ Πέτρον, τοὺς ἀδελφούς Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην (τοὺς υἱοὺς τοῦ Ζεβεδαίου), τὸν Φίλιππον καὶ τὸν Ναθαναὴλ περιήρχετο ὅλην τὴν Γαλιλαίαν καὶ ἐδίδασκεν εἰς τὰς συναγωγὰς τὸ Εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ καὶ ἐθεράπευε πᾶσαν ἀσθένειαν εἰς τὸν λαόν.

«Μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ φυλάσσοντες αὐτόν» (Λουκ. ια' 38).

§ 17. Ὁ Ἰησοῦς προσκαλεῖ ὡς μαθητὴν τὸν Ματθαῖον.

Πλησίον τῆς θαλάσσης τῆς Γαλιλαίας εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Λευί (Ματθαῖον, τὸν υἱὸν τοῦ Ἀλφαίου), νὰ κάθηται εἰς τὸ Τελωνεῖον καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· «Ἀκολούθει μοι». Οὗτος ἐσηκώθη καὶ ἠκολούθησεν αὐτόν.

Ὁ Ματθαῖος ἐκάλεσε τὸν Ἰησοῦν εἰς γεῦμα μετὰ τοὺς μαθητάς του.— Ἦσαν ἐκεῖ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοί. Οἱ γραμ-

ματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὅτε εἶδον τὸν Ἰησοῦν νὰ συντρώγῃ με τελώνας καὶ ἁμαρτωλοὺς, ἔλεγον εἰς τοὺς μαθητάς του· «Διατί ὁ διδάσκαλός σας τρώγει καὶ πίνει μὲ ἁμαρτωλοὺς ;»

Ὁ Ἰησοῦς, ὅτε ἤκουσε τοῦτο, λέγει εἰς αὐτούς· «Οἱ ὑγιεῖς δὲν ἔχουν ἀνάγκην ἰατροῦ, ἀλλ' οἱ ἀσθενεῖς. Ἐγὼ ἦλθον νὰ καλέσω οὐχὶ τοὺς δικαίους ἀλλὰ τοὺς ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν». — Πολλοὶ τότε, ὅτε ἤκουσαν τούτους τοὺς λόγους, ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν καὶ ἠκολούθησαν αὐτόν.

§ 18. Οἱ δώδεκα ἀπόστολοι.—Μαθηταὶ καὶ Μαθήτριάι τοῦ Σωτῆρος.

α') Τὰ ἰνόματα τῶν δώδεκα Ἀποστόλων εἶνε ταῦτα: Σίμων, ὁ ὁποῖος λέγεται Πέτρος, καὶ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης, οἱ υἱοὶ τοῦ Ζεβεδαίου, Φίλιππος καὶ Βαρθολομαῖος, Θωμᾶς καὶ Ματθαῖος, Ἰάκωβος, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀλφαίου, καὶ Λεββαῖος, Σίμων ὁ Κανανίτης καὶ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης (ὁ ὁποῖος παρέδωκε τὸν Ἰησοῦν).

Οὗτοι οἱ δώδεκα Ἀπόστολοι ἔγιναν οἱ νέοι πατριάρχαι τοῦ Ἰσραὴλ καὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἦσαν οἱ ἀκόλουθοι καὶ οἱ πιστοὶ σύντροφοι τοῦ Σωτῆρος.

Ἐκ τούτων ὁ Πέτρος διεκρίνετο διὰ τὴν θερμὴν του πίστιν, διὰ τοῦτο καὶ πρῶτος ὠμολόγησε τὸν Χριστόν, ὅτι εἶναι υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος (τοῦ ἀληθινοῦ). Ὁ Σωτὴρ ἀπήντησεν εἰς αὐτόν, ὅτι θὰ ὀνομασθῆ Πέτρος, δηλαδὴ στερεὸς εἰς τὴν πίστιν, καὶ ὅτι ἐπὶ τῆς πέτρας ταύτης, δηλ. τῆς πίστεως, θὰ οἰκοδομησῇ τὴν Ἐκκλησίαν, τὴν ὁποίαν καμμία δύναμις δὲν θὰ καταργήσῃ.— Ὁ Ἰωάννης καὶ ὁ Ἰάκωβος διεκρίνοντο διὰ τὸν ζῆλον χάριν τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ἀγάπην των πρὸς τὸν Σωτῆρα.

β') Μετὰ ταῦτα διώρισεν ὁ Κύριος καὶ ἄλλους ἐβδομήκοντα μαθητάς, καὶ προαπέστειλεν ἀνὰ δύο εἰς πᾶσαν πόλιν, ὅπου ἐμελλεν αὐτὸς νὰ ὑπάγῃ.

Ἐκτὸς τῶν μαθητῶν τούτων ἦσαν καὶ ἄλλοι, οἱ ὁποῖοι ἐκρύπτοντο διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων. Τοιοῦτοι ἦσαν πρῶτος ὁ Νικόδημος, ὁ ὁποῖος ἦτο ἄρχων τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἦλθε νυκτὸς πρὸς τὸν Ἰησοῦν, διότι ἐπεθύμει νὰ μάθῃ τὰ σχετικὰ μὲ τὴν βα-

σιλείαν τοῦ Θεοῦ. Ὁ Σωτῆρ εἶπεν εἰς αὐτόν, ὅτι ἐὰν θέλῃ νὰ σωθῆῖ πρέπει νὰ ἀναγεννηθῆῖ ἐξ ὕδατος καὶ πνεύματος, δηλαδὴ νὰ πιστεύσῃ πρῶτον καὶ ἔπειτα νὰ βαπτισθῆῖ. Δεύτερος ἦτο ὁ Ἰωάννης ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, σεβαστὸς καὶ σεμνὸς βουλευτῆς. Καὶ οἱ δύο μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Σωτῆρος ἔγιναν φανερὰ μαθηταὶ του.

Ἦσαν καὶ πολλαὶ γυναῖκες, αἱ ὁποῖαι ἠκολούθουν τὸν Χριστόν, ἤκουον τὴν διδασκαλίαν του καὶ ὑπηρέτουν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὑπάρχοντά των. Τοιαῦται ἦσαν ἡ Μαρία, συγγενῆς τῆς Θεοτόκου, Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, ἡ Μάρθα καὶ ἡ Μαρία, ἀδελφαὶ τοῦ Λαζάρου, ἡ Σαλώμη, ἡ μήτηρ τῶν Ζεβεδαιῶν, ἡ Ἰωάννα, ἡ γυνὴ τοῦ Χουζᾶ, ἐπιτρόπου τοῦ Ἡρώδου, ἡ Σουσάννα, καὶ ἄλλαι πολλαί. Ὅτε ἀπέστειλεν ὁ Σωτῆρ τοὺς μαθητάς του εἰς τὸ κήρυγμα, ἔδωκε τὰς ἐξῆς ὁδηγίας·

«Κηρύξατε, ὅτι ἤγγικεν (ἐπλησίασεν) ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Ἀσθενοῦντας θεραπεύετε, λεπρούς καθαρίζετε, νεκρούς ἐγείρετε, δαιμόνια ἐκβάλλετε. Δωρεὰν ἐλάβατε, δωρεὰν δότε».

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Ο ΣΩΤΗΡ ΚΑΙ Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΑΥΤΟΥ

§ 19. Ὁ Σωτῆρ.

Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ὁ Λυτρωτῆς τοῦ Κόσμου. Εἶναι ὁ Θεάνθρωπος, δηλαδὴ τέλειος Θεὸς καὶ τέλειος ἄνθρωπος, ἀλλὰ ἀναμάρτητος, καὶ ὡς τοιοῦτος μόνον ἠδύνατο νὰ σώσῃ τὸν κόσμον καὶ νὰ γίνῃ μεσίτης μεταξὺ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων. Ὁ Χριστὸς εἶναι τὸ δεύτερον πρόσωπον τῆς Ἁγίας Τριάδος, ὁ Λόγος, ὁ ὁποῖος ἐγένεν ἄνθρωπος, γεννηθεὶς ἐκ Πνεύματος ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου.

Εἶναι Θεός, διότι αὐτὸς καὶ ὁ Πατὴρ ἐν εἶναι, καθὼς ὁ ἴδιος εἶπεν· «Ἐγὼ καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐσμέν».

Εἶναι Θεός, διότι ἀνεστήθη καὶ ἀνῆλθεν εἰς τοὺς οὐρανοὺς. Ἀλλὰ εἶναι καὶ ἄνθρωπος, διότι ἐγεννήθη εἰς ὠρισμένον χρόνον ἐκ τῆς Θεοτόκου, ἔλαβε σάρκα, ἐπέινασεν, ἐδίψησεν, ἔκλαυσεν, ἐλυπήθη, ἐφανερώθη εἰς τοὺς ἀνθρώπους καὶ συνωμίλησε μὲ αὐτούς, ἐσταυρώθη καὶ ἐτάφη.

Εἶναι τέλειος ἄνθρωπος, ἀλλ' ἀναμάρτητος, διότι ἐγεννήθη ἐκ Πνεύματος ἁγίου, διότι δὲν εὐρέθη δόλος εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ, διότι κανεῖς οὔτε αὐτοὶ οἱ ἐχθροὶ του, δὲν ἠδυνήθησαν νὰ τὸν ἐλέγξουν περὶ ἁμαρτίας.—Ὁ βίος του, ἡ διδασκαλία του, τὰ ἔργα του, ὁ σταυρικός του θάνατος ἀποδεικνύουν αὐτὸν ἀναμάρτητον καὶ ἅγιον.

Ὁ Σωτὴρ ἔλεγε περὶ τοῦ ἑαυτοῦ του, ὅτι αὐτὸς εἶναι ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ, τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν, ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς, ἡ ἀμπελος ἡ ἀληθινή καὶ ὅτι ἤλθε διὰ νὰ δώσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ τῶν πολλῶν (ὡς μέσον διὰ νὰ σώσῃ πολλούς).

§ 20. Ἡ ἐπὶ τοῦ ὅρου ὁμιλία.

Α'.

Ἐπὶ τοῦ ὅρου ὁμιλίαν ὀνομάζομεν τὴν θαυμαστὴν καὶ ὠραίαν ἐκείνην διδασκαλίαν, τὴν ὅποιαν εἶπεν ὁ Σωτὴρ πρὸ τῶν μαθητῶν του καὶ τοῦ ὄχλου, ὁ ὅποιος συνηθοίσαθαι εἰς τὸν λόφον πλησίον τῆς Καπερναοῦμ, διὰ νὰ ἀκούσῃ τὰ θεῖα αὐτοῦ διδάγματα.

Ὁ Σωτὴρ μακαρίζει (ὀνομάζει ἀθανάτους) πρῶτον τοὺς πτωχοὺς τῶ πνεύματι, (ἔτοι τοὺς ταπεινόφρονας), διότι πρώτη καὶ κυρία ἀρετὴ εἶναι ἡ ταπεινοφροσύνη, καὶ ἔπειτα ἐκείνους ποὺ λυποῦνται διὰ τὰς ἁμαρτίας των, καὶ διώκονται διὰ τὸ ὄνομά του.

Πρὸς τοὺς μαθητάς του λέγει, ὅτι αὐτοὶ εἶναι τὸ ἅλας καὶ τὸ φῶς τῆς γῆς, οἱ ὅποιοι ἔμελλον νὰ φωτίσουν τὸν κόσμον.

Ὅτι δὲν ἤλθε διὰ νὰ καταργήσῃ τὸν Νόμον ἢ τοὺς προφήτας, ἀλλὰ τοῦναντίον νὰ συμπληρώσῃ αὐτούς.

Διὰ τοῦτο λέγει, ὅτι ὄχι μόνον ἀπαγορεύεται ὁ φόνος, ἀλλὰ καὶ πᾶσα λέξις ὑβριστικῆ.

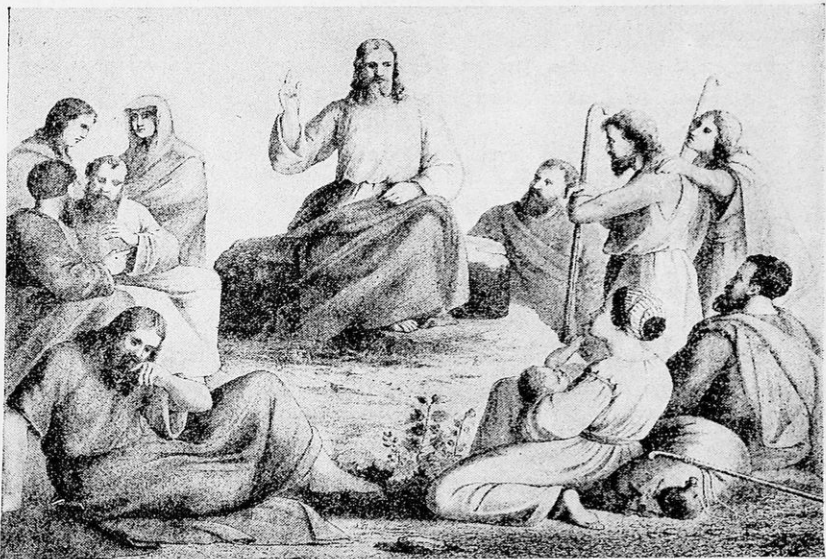
Ἀπαγορεύει τὸν ὄρκον, καὶ παραγγέλλει, ἵνα ὁ λόγος ἡμῶν εἶνε τὸ Ναί, καὶ τὸ Οὐ.

Ἐδίδαξεν ὁ Σωτὴρ τὴν ὑψίστην ἠθικὴν, τὴν ἀγάπην πρὸς πάντα ἄνθρωπον καὶ πρὸς αὐτοὺς τοὺς ἐχθρούς καὶ εἶπεν :

«*Αγαπᾶτε τοὺς ἐχθρούς ὑμῶν, ἐλογοῦτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, καλῶς ποιεῖτε τοὺς μισοῦντας ὑμᾶς, προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς καὶ διωκόντων ὑμᾶς, ὅπως γένησθε υἱοὶ τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ὅστις τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους.*»

Β'.

Μετὰ ταῦτα δίδει ὁ Σωτὴρ ἐντολὰς καὶ συμβουλὰς πῶς πρέπει νὰ ἐκπληρώσωμεν τὰ καθήκοντά μας πρὸς τὸν Θεόν, πρὸς τὸν πλησίον καὶ τὸν ἑαυτὸν μας.

“Ὅταν προσευχώμεθα, δὲν πρέπει, λέγει, νὰ μιμώμεθα τοὺς Φαρισαίους καὶ τοὺς ὑποκριτάς, οἱ ὁποῖοι προσηύχοντο διὰ νὰ τοὺς βλέπῃ ὁ κόσμος ἀλλὰ νὰ εἰσερχώμεθα εἰς τὸ δωμάτιον τῆς προσευχῆς καὶ νὰ προσευχώμεθα εἰς τὸν κρυπτόν, καὶ ὁ οὐράνιος Πατὴρ μας, ὁ ὁποῖος βλέπει εἰς τὸ κρυπτόν ὡς καρδιογνώστης, θὰ μᾶς ἀποδώσῃ (τὰ ἀγαθὰ ποὺ ἐζητήσαμεν) εἰς τὸ φανερόν.— Πρέπει νὰ ζητῶμεν ἀπὸ τὸν Θεὸν πράγματα λογικὰ καὶ δυνατά, νὰ μὴ φλυαρῶμεν εἰς τὰς προσευχάς, καὶ νὰ ἔχωμεν ἀλλοῦ τὸν νοῦν μας.— Μᾶς ἔδωκε δὲ τὸν λαμπρότατον τύπον τῆς προσευχῆς, τὸ «Πάτερ ἡμῶν», ἡ ὁποία εἶναι σύντομος ἀλλὰ θεία, καὶ περιέχει πᾶν ὅ,τι πρέπει νὰ ζητῶμεν ἀπὸ τὸν Θεόν.

“Όταν νηστεύωμεν, δὲν πρέπει νὰ καυχώμεθα διὰ τοῦτο, οὔτε νὰ λέγωμεν καὶ νὰ δεικνύωμεν ὅτι εἴμεθα καταβεβλημένοι ἀπὸ τὴν νηστείαν, ὅπως μᾶς ἐπαινέσουν οἱ ἄνθρωποι διότι δῆθεν ἐκτελοῦμεν τὸ καθῆκον μας.—Τοιοῦτοτρόπως ἐπραττον καὶ πράττουσι οἱ ὑποκριταί.

“Όταν κάμνωμεν ἐλεημοσύνην, δὲν πρέπει νὰ τὸ κηρύττωμεν καὶ νὰ καυχώμεθα διὰ τοῦτο, διὰ νὰ δοξασθῶμεν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους. Ὁ Θεὸς θέλει ὅταν κάμνωμεν ἐλεημοσύνην, νὰ μὴ γνωρίζῃ ἢ ἀριστερά μας τί δίδει ἢ δεξιὰ μας.

Παραγγέλλει εἰς ἡμᾶς ὁ Σωτὴρ νὰ μὴ ἔχωμεν προσηλωμένον τὸν νοῦν μας εἰς τὸ τί θὰ φάγωμεν καὶ τί θὰ πίωμεν καὶ ποῖα ἐνδύματα θὰ κατασκευάσωμεν καὶ θὰ φορέσωμεν, διότι τότε δὲν θὰ δυνηθῶμεν νὰ ἔχωμεν τὸν νοῦν μας εἰς τὸν Θεόν, ὁ ὁποῖος δίδει ὅλα αὐτὰ εἰς ἐκείνους ποὺ ζητοῦν πρῶτον τὴν βασιλείαν του καὶ ἔπειτα τὰ ἀναγκαιοῦντα διὰ τὴν συντήρησίν των. Ἄφου ὁ Θεὸς φροντίζει διὰ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, πολὺ περισσότερον προνοεῖ διὰ τὸν ἄνθρωπον, ὅστις εἶνε τὸ ἀνώτερον ἀπὸ τὰ δημιουργήματα καὶ διαφέρει πολὺ ἀπὸ αὐτά.—Κανεὶς δὲν δύναται νὰ λατρεύῃ συγχρόνως τὸν Θεὸν καὶ τὸν Μαμωνᾶν (δηλ. τὸν Θεὸν τοῦ πλοῦτου καὶ ἐν γένει τὸν πλοῦτον καὶ τὰς σαρκιακὰς ἡδονὰς).—“Όπου εἶναι ὁ θησαυρὸς ἡμῶν, ἐκεῖ εἶνε καὶ ἡ καρδία μας.

Μὴ κατακρίνετε, διδάσκει ὁ Σωτὴρ, τοὺς ἄλλους, διὰ νὰ μὴ κατακριθῆτε καὶ σεῖς.

Αἰτεῖτε καὶ θὰ σᾶς δοθῇ, ζητεῖτε καὶ θὰ εὑρητε.

Πάντα ὅσα θέλετε νὰ σᾶς κάμουν οἱ ἄνθρωποι, κάμετε καὶ σεῖς εἰς αὐτοὺς ὁμοίως. Οὗτος εἶναι ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται.

Ἡ πύλη τῆς ἀρετῆς εἶναι στενὴ, ὁ ὁδὸς, ἡ ὁποία φέρει εἰς τὴν ζωὴν, εἶναι τεθλιμμένη. Τὰ καλὰ μὲ κόπους ἀποκτιῶνται.

Ὁ Θεὸς δὲν θέλει μόνον λόγους καὶ προσευχὰς ξηράς, ἀλλὰ καὶ ἔργα ἀγαθὰ. Θέλει νὰ κάμωμεν τὸ θέλημά του.

Τελειώνει ὁ Σωτὴρ τὴν θείαν του ἐπὶ τοῦ ὄρους ὁμιλίαν μὲ τὴν ἐξῆς θαυμαστὴν εἰκόνα καὶ παρομοίωσιν.

“Όποιος ἀκούει καὶ ἐκτελεῖ τοὺς λόγους μου ὁμοιάζει μὲ ἄνθρωπον φρόνιμον, ὁ ὁποῖος οἰκοδόμησε τὴν οἰκίαν του ἐπάνω εἰς τὴν πέτραν, εἰς στερεὸν μέρος· καὶ κατέβη ἡ βροχὴ, καὶ ἦλθον οἱ πεταμοί, καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι, καὶ ἐκτύπησαν ἐπάνω εἰς τὴν

οικήαν εκείνην, και αὐτὴ δὲν ἔπεσε, διότι ἦτο θεμελιωμένη ἐπάνω εἰς πέτραν.

Και ὅποιος δὲν ἀκούει, οὔτε ἐκτελεῖ τοὺς λόγους μου, ὁμοιάζει πρὸς ἄνθρωπον μωρόν, ἀνόητον, ὁ ὁποῖος ἐκτίσῃ τὴν οἰκίαν του ἐπάνω εἰς τὴν ἄμμον. Καὶ κατέβη ἡ βροχὴ, καὶ ἦλθον οἱ ποταμοί, καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι, καὶ ἔπεσαν ἐπάνω εἰς τὴν οἰκίαν καὶ ἔπεσε, καὶ ἦτο ἡ πτώσις αὐτῆς μεγάλη. (Ματθ. ε', στ' καὶ ζ' κεφ.).

§ 21. Αἱ παραβολαὶ τοῦ Σωτῆρος. ¹

α'. Παραβολαὶ περὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ ἤθελεν ὁ Ἰησοῦς νὰ διδάξῃ τὸν ὄχλον, ὅτι ἡ βασιλεία του, ὁ Χριστιανισμὸς ἐν γένει, ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐμελλε νὰ αὐξηθῇ καὶ νὰ συμπεριλάβῃ ὅλον τὸν κόσμον ὑπὸ τὴν σκέπην του, εἶπε τὰς ἐξῆς ἑπτὰ παραβολάς:

1. Παραβολὴ τοῦ σπορέως.

Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων (ὁ γεωργὸς ποὺ σπείρει) διὰ νὰ σπείρῃ τὸν σπόρον αὐτοῦ, καὶ ἐνῶ ἔσπειρεν αὐτόν, ἄλλος ἔπεσε πλησίον εἰς τὴν ὁδὸν καὶ κατεπατήθη, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ τὸν κατέφαγον.

Ἄλλος σπόρος ἔπεσεν ἐπάνω εἰς πετρῶδες μέρος, καὶ ἄμμι ἐφύτρωσεν, ἀμέσως ἐξηράνθη, διότι δὲν εἶχε πάχος γῆς καὶ ὑγρασίαν διὰ νὰ αὐξηθῇ.

Ἄλλος σπόρος ἔπεσεν εἰς τὸ μέσον τῶν ἀκανθῶν, αἱ ὁποῖαι ἠδὲξήθησαν μαζὶ μὲ τὸν σπόρον καὶ τὸν ἀπέπνιξαν.

Ἄλλος σπόρος ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν, καὶ ἐφύτρωσε καὶ ἔκαμε καρπὸν ἕκατὸν φορὰς περισσότερον.

Μὲ τὴν παραβολὴν αὐτὴν τοῦ σπορέως μᾶς διδάσκει ὁ Σωτὴρ, ὅτι ὅσοι οἱ Χριστιανοὶ ἀκούομεν τὸν λόγον του, τὸν λόγον τῆς Ἐκκλησίας, τῶν γονέων, τῶν διδασκάλων· ἄλλοι τὸν δέχονται καὶ γίνονται καλοὶ ἄνθρωποι, ἄλλοι ὀλίγον τὸν δέχονται, καὶ ὕστερον τὸν λησμονοῦν, διότι ἐρχεται ὁ διάβολος, οἱ κακοὶ ἄνθρωποι, αἱ κακαὶ συναστροφαί, καὶ σπείρουν μέσα εἰς τὴν ψυχὴν των τὰς ποτηρὰς σκέψεις, αἱ ὁποῖαι πνίγουν καὶ καταστρέφουν τὴν καλὴν διδασκαλίαν.

1. Παραβολὴ εἶνε μία σύντομος καὶ ἀπλὴ ἠθικὴ διήγησις, ἢ ἄλλη εἶνε ἡ ἐρμηνεία της κατὰ λέξιν καὶ ἄλλη ἐκείνη, ἢ ὁποῖα προκύπτει ἀπὸ τὴν κορυφομένην εἰς αὐτὴν ὑψηλὴν καὶ θείαν ἔνοιαν.

2. Παραβολή τῶν ζιζανίων.

Ὅμοία εἶνε ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μετὰ τὸν γεωργὸν ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος ἔσπειρε καλὸν σπέρμα εἰς τὸν ἀγρὸν του. Καὶ ἐν ᾧ ἐκοιμῶντο οἱ ἐργάται, ἦλθεν ὁ ἐχθρὸς του καὶ ἔσπειρε ζιζάνια ἀνά μέσον τοῦ σίτου καὶ ἀμέσως ἀπήλθεν.

Καὶ ὅτε ἐβλάστησεν ὁ χόρτος καὶ ἐκαρποφόρησε, τότε ἐφάνησαν τὰ ζιζάνια.

Προσῆλθον τότε οἱ δούλοι τοῦ οἰκοδεσπότου, καὶ εἶπον εἰς αὐτόν· «Κύριε, σὺ ἔσπειρας καλὸν σπέρμα εἰς τὸν ἀγρὸν σου· ἀπὸ ποῦ ἔχει τώρα ὁ ἀγρὸς ζιζάνια;»

Ἐκεῖνος εἶπεν· «Ἄνθρωπος ἐχθρὸς μου ἔπραξε τοῦτο». Καὶ οἱ δούλοι εἶπον εἰς αὐτόν· «Θέλεις νὰ ὑπάγωμεν καὶ νὰ ἐκριζώσωμεν τὰ ζιζάνια;» Ὁ κύριος ὅμως τοῦ ἀγροῦ εἶπεν· «Ὁχι, διότι δυνατὸν νὰ ἐκριζώσητε καὶ τὸν σῖτον· ἀφήσατε νὰ αὐξηθοῦν καὶ τὰ ζιζάνια καὶ ὁ σῖτος. Κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ θερισμοῦ συναζομεν χωριστὰ τὰ ζιζάνια καὶ τὰ καίομεν καὶ χωριστὰ τὸν σῖτον, τὸν ὁποῖον φέρομεν εἰς τὴν ἀποθήκην».

Μετὰ αὐτὴν τὴν παραβολὴν διδάσκει ὁ Σωτὴρ, ὅτι εἰς τὴν βασιλείαν του υπάρχουν καλοὶ καὶ κακοί. Κατὰ τὴν δευτέραν παραουσίαν θέλει χωρίσει τοὺς ἀγαθοὺς ἀπὸ τοὺς πονηροὺς· οἱ πρῶτοι θὰ ἀνταμειφθοῦν, οἱ δεῦτεροι θὰ τιμωρηθοῦν.

3. Ἡ παραβολὴ τοῦ κόκκου σινάπεως.

Ὅμοία εἶνε ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μετὰ κόκκον σινάπεως, τὸν ὁποῖον ἀφοῦ ἔλαβεν εἷς ἄνθρωπος τὸν ἔσπειρεν εἰς τὸν ἀγρὸν του. Αὐτὸς ὁ κόκκος εἶνε μικρότερος ἀπὸ ὅλα τὰ σπέρματα· ὅταν ὅμως αὐξηθῇ, γίνεται μεγαλείτερος ἀπὸ ὅλα τὰ λάχανα, καὶ αὐξάνει εἰς δένδρον μέγα, ὥστε ἔρχονται τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατασκηνώνουν εἰς τοὺς κλάδους του.

Μετὰ αὐτὴν τὴν παραβολὴν διδάσκει ὁ Σωτὴρ, ὅτι ἡ βασιλεία του ἦτο μικρὰ κατ' ἀρχάς, καὶ ὕστερον ηὐξήθη.—Ἡ πρώτη Χριστιανικὴ Ἐκκλησία εἶχε κατ' ἀρχάς ὀλίγους πιστοὺς· ὕστερον ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἔγινε μεγάλη, καὶ ἀριθμεῖ σήμερον ἑκατομμύρια πιστῶν, καὶ μετὰ τὸν καιρὸν θὰ γίνῃ μία ποιμνὴ καὶ εἰς ποιμνὴν, ὁ Χριστός.

4. Παραβολή τῆς ζύμης.

Ὅμοία εἶνε ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν με ζύμην, τὴν ὁποίαν ἀφοῦ ἔλαβε μία γυνὴ τὴν ἀνέμιξεν εἰς τὸ ἄλευρον, ἕως ὅτου ἐζυώθη ὅλον τὸ φύραμα ¹.

Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ εἶνε σύντομος, ἀλλ' ἔχει παρὰ πολὺ μεγάλην δύναμιν. — Τὸ Εὐαγγέλιον εἶνε μικρὸν βιβλίον, ἀλλὰ κατέπεισε καὶ καταπίθει νὰ δεχθοῦν τὴν διδασκαλίαν του μυριάδας ἀνθρώπων.

5. Παραβολὴ τοῦ κεκρυμμένου θησαυροῦ.

Ὅμοία εἶνε ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν με θησαυρὸν κρυμμένον ἐντὸς ἀγροῦ, τὸν ὁποῖον, ἅμα εὔρε εἷς ἄνθρωπος, τὸν ἔκρυψε ἐκεῖ, καὶ ἀπὸ τὴν χαρὰν του ὑπάγει καὶ πωλεῖ ὅλα ὅσα ἔχει, καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρὸν ἐκεῖνον.

Ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ εἶνε θησαυρὸς κρυμμένος, ἀλλὰ καὶ ἀνεκτίμητος. Χάριν αὐτοῦ ἡμπορεῖ κανεὶς ὅλα νὰ ἀφήσῃ καὶ περιφρονήσῃ.

6. Παραβολὴ τοῦ ἐμπόρου, τοῦ εἰρόντος πολύτιμον μαργαρίτην.

Ὅμοία εἶνε ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν με ἕνα ἔμπορον, ὁ ὁποῖος ἐζήτηε νὰ ἀγοράσῃ καλοὺς μαργαρίτας. Ἀμα εὔρεν ἕνα πολύτιμον μαργαρίτην, ἀμέσως ἔφυγεν, ἐπώλησεν ὅλα ὅσα εἶχε, καὶ ὅταν ἐπέστρεψε τὸν ἠγόρασεν.

Ἡ θρησκεία τοῦ Σωτῆρος εἶνε ὁ πολύτιμος μαργαρίτης τὸν ὁποῖον ὁ ἄνθρωπος ὀφείλει με πᾶσαν θυσίαν ν' ἀγοράσῃ.

7. Παραβολὴ τῆς σαγήνης, τῆς βληθείσης εἰς τὴν θάλασσαν.

Ὅμοία εἶνε ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν με σαγήνην (δίκτηον) τὴν ὁποίαν ἔρριψαν οἱ ἄλιεῖς εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐσύναξαν ἰχθῦς ἀπὸ ὅλα τὰ γένη. Ἀφοῦ ἐγέμισε, τὴν ἀνεβίβασαν εἰς τὸν αἰγιαλόν, ἐκάθισαν καὶ συνήθροισαν τὰ καλὰ εἰς ἀγγεῖα, καὶ τὰ κακὰ τὰ ἐπέταξαν. Ἔτσι θὰ γίνῃ κατὰ τὴν συντέλειαν τοῦ αἰῶνος (εἰς

1. Τὸ ἀνακατωμένον με τὸ προζύμι ἄλευρον.

τὸ τέλος τοῦ κόσμου). Ὁ Σωτὴρ θὰ χωρίσῃ τοὺς δικαίους ἀπὸ τοὺς ἁμαρτωλοὺς, οἱ πρῶτοι θὰ ἀπολαύσουν τὰ οὐράνια ἀγαθά· οἱ ἁμαρτωλοὶ θὰ τιμωρηθοῦν.

Πολλοὶ λέγονται Χριστιανοί, ἀλλ' ὀλίγοι ἐκτελοῦν τὰς ἐντολὰς τοῦ Σωτῆρος.—Πολλοὶ εἶνε οἱ κλητοί, καὶ ὀλίγοι οἱ ἐκλεκτοί.

β'. Αἱ λοιπαὶ κυριώτεραι παραβολαί.

1. Παραβολὴ τοῦ ἀσώτου υἱοῦ.

Ὁ Σωτὴρ ὅταν ἐδίδασκε τὴν μεγάλην εὐσπλαγγίαν τοῦ Θεοῦ πρὸς τοὺς ἁμαρτωλοὺς, ἂν οὗτοι εἰλικρινῶς μετανοοῦν, εἶπε τὴν ἐξῆς παραβολήν:

«Εἷς ἄνθρωπος εἶχε δύο υἱούς, καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος πρὸς

τὸν πατέρα του· «Πάτερ, δός μοι τὸ ἀνῆλικον μέρος τῆς περιουσίας μου». Καὶ διεμοίρασεν ὁ πατήρ εἰς αὐτοὺς τὰ ὑπάρχοντά του. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἀφοῦ συνήθροισε τὰ ἀγαθά του ὁ νεώτερος υἱός, ἔφυγεν εἰς χώραν μακρινήν καὶ ἐκεῖ διεσχόρπισε τὴν περιουσίαν μὲ τὴν ἄσωτον ζωὴν του.

Ἀφ' οὗ ἐξώδευσεν ὄλα, ἔγεινε πείνα μεγάλη εἰς τὴν χώραν ἐκείνην, καὶ αὐτὸς ἤρχισε νὰ στερεῖται. Τότε ὑπῆγε καὶ προσεκολληθήθη εἰς ἓνα ἀπὸ τοὺς πολίτας τῆς χώρας ἐκείνης, ὁ ὁποῖος τὸν ἔστειλεν εἰς τοὺς ἀγροὺς του διὰ νὰ βόσκη χοίρους. Καὶ ἐπεθύμει

νά γεμίση τὴν κοιλίαν του ἀπὸ τὰ ξυλοκέρατα, τὰ ὅποια ἔτρωγον οἱ χοῖροι, καὶ κανεὶς δὲν τοῦ ἔδιδεν.

Ἦλθε τότε εἰς τὸν ἑαυτὸν του καὶ εἶπε· «Πόσοι ὑπηρεταὶ τοῦ πατρός μου ἔχουν ἄφθονον τροφήν καὶ ἐγὼ γάνομαι ἀπὸ τὴν πείναν! Ἄφοῦ σηκωθῶ θὰ ὑπάγω ἀμέσως εἰς τὸν πατέρα μου, θὰ πέσω εἰς τοὺς πόδας του καὶ θὰ τοῦ εἶπω· «Πάτερ ἡμάρτησα εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου καὶ δὲν εἶμαι ἄξιός νὰ ὀνομασθῶ υἱός σου, κάμε με ὡς ἕνα ἀπὸ τοὺς ὑπηρετάς σου». Καὶ ἀφοῦ ἐσηκάθη ἦλθε πρὸς τὸν πατέρα του.

Καὶ ἐν τῷ ἀκόμῃ ἦτο μακράν, τὸν εἶδεν ὁ πατήρ του καὶ τὸν εὐσπλαγγνίσθη καὶ ἀφοῦ ἔτρεξε ἔπεσεν εἰς τὸν τράχηλόν του καὶ τὸν κατεφίλησεν. Εἶπε τότε πρὸς αὐτὸν ὁ υἱός· «Πάτερ, ἡμάρτησα εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου καὶ δὲν εἶμαι ἄξιός νὰ ὀνομασθῶ υἱός σου.»

Καὶ ὁ πατήρ εἶπε πρὸς τοὺς δούλους του· «Φέρετε τὴν στολήν τὴν πρώτην καὶ ἐνδύσατε αὐτόν, καὶ δώσατε δακτύλιον εἰς τὴν χεῖρά του καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας του, καὶ φέρετε τὸν μὸσχον τὸν σιτευτὸν ¹ καὶ σφάζατε αὐτόν, καὶ ἀφοῦ φάγωμεν ἄς εὐφρανθῶμεν, διότι οὗτος ὁ υἱός μου νεκρὸς ἦτο καὶ ἀνέζησε, καὶ ἀπολωλώς (χαμένος) ἦτο καὶ εὐρέθη. Καὶ ἤρχισαν νὰ εὐφραίνωνται.

Ὁ πρεσβύτερος υἱός ἦτο εἰς τὸν ἀγρόν. Καὶ καθὼς ἐπλησίασεν εἰς τὴν οἰκίαν, ἤκουσε συμφωνίαν ² καὶ χορούς. Καὶ ἀφοῦ προσεκάλεσε ἕναν ἀπὸ τοὺς δούλους ἠρώτα τί συμβαίνει εἰς τὴν οἰκίαν. Ἐκεῖνος εἶπε· «Ὁ ἀδελφός σου ἦλθε, καὶ ἔσφαξεν ὁ πατήρ σου τὸν μὸσχον τὸν σιτευτὸν, διότι τὸν ἀπῆλαυσεν ὑγιαίνοντα». Καὶ ὠργίσθη καὶ δὲν ἤθελε νὰ εἰσέλθῃ.

Ἐξῆλθε λοιπὸν ὁ πατήρ του, καὶ τὸν παρεκάλει. Ἐκεῖνος ἀπεκρίθη καὶ εἶπε πρὸς τὸν πατέρα· «Ἰδού, τόσα ἔτη σὲ δουλεύω, καὶ ποτὲ ἐντολήν σου δὲν παρέβην, καὶ εἰς ἐμὲ οὔτε ἐρίφιον δὲν ἔδωκας ποτε διὰ νὰ εὐφρανθῶ μὲ τοὺς φίλους μου· ὅτε δὲ ὁ υἱός σου οὗτος, ὁ ὅποιος κατέφαγε τὴν περιουσίαν μὲ κακοὺς καὶ διεφθαρμένους ἀνθρώπους, ἦλθεν, ἔσφαξεν τὸν μὸσχον τὸν σιτευτόν».

Ὁ πατήρ εἶπε πρὸς αὐτόν· «Τέκνον, σὺ πάντοτε μαζί μου

1. Θρεμμένον διὰ σφάξιμον.

2. Τραγούδια πολλῶν ποῦ τραγουδοῦν μαζί ἁρμονικά.

εἶσαι καὶ ὅλα τὰ ἰδικά μου εἶνε ἰδικά σου· ἔπρεπε λοιπὸν νὰ εὐφρανθῶμεν καὶ νὰ χαρῶμεν, διότι ὁ ἀδελφός σου οὗτος νεκρός ἦτο καὶ ἀνέζησε καὶ χαμένος ἦτο καὶ εὐρέθη».

Μὲ τὴν παραβολὴν τοῦ ἀσώτου υἱοῦ διδάσκει ὁ Σωτῆρ, ὅτι ὁποῖος ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὸν Θεὸν περιπίπτει εἰς παρὰ πολλὰ κακά, δυστυχεῖ καὶ ἀποθνήσκει τῆς πείνης.

Ὁ Θεὸς ὡς πατὴρ φιλόστοργος, δέχεται πάντοτε εἰς τοὺς κόλπους του τὸν ἀληθινὰ μετανοοῦντα, θυσιάζει χάριν αὐτοῦ τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν· τὸν μοιογενῆ Υἱόν, καὶ παρέχει εἰς αὐτὸν τὰ χαρίσματα τοῦ ἁγίου Πνεύματος, διὰ νὰ προφυλάττηται ἀπὸ κάθε κακόν.

Τὰ τέκνα, ὅταν ἀπομακρύνονται ἀπὸ τὸ πατρικὸν οἶκον καὶ ἀπειθοῦν εἰς τὰς καλὰς συμβουλὰς τῶν γονέων περιπίπτουν εἰς πολλὰ κακά.

Οἱ γονεῖς εἶνε πάντοτε φιλόστοργοι.—Οἱ ἀδελφοὶ πρέπει νὰ ἀγαπῶνται ἀμοιβαίως.

2. Παραβολὴ τῶν δέκα παρθένων.

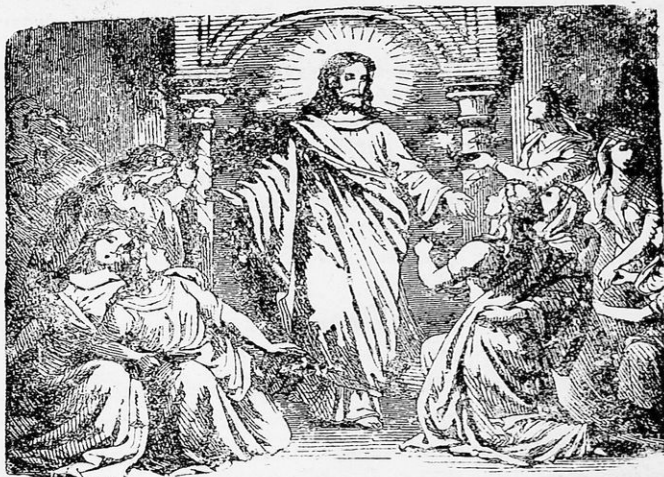
Ἐπειδὴ ὁ Σωτῆρ ἤθελε νὰ διδάξῃ, ὅτι ὀφείλομεν νὰ εἴμεθα πάντοτε ἔτοιμοι, διότι δὲν γνωρίζομεν οὔτε τὴν ὥραν τοῦ θανάτου, οὔτε τὴν στιγμήν τῆς ἐλεύσεως τοῦ Σωτῆρος κατὰ τὴν δευτέραν παρουσίαν, εἶπε τὴν ἐξῆς παραβολήν:

«Ὁμοία εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ δέκα παρθένας, αἱ ὁποῖαι ἀφοῦ ἔλαβον τὰς λαμπάδας των ἐξῆλθον διὰ νὰ προῦπαντήσουν τὸν νυμφίον. Πέντε ἀπ' αὐτὰς ἦσαν φρόνιμοι καὶ πέντε μωραὶ. Αἱ μωραὶ ὅταν ἔλαβον τὰς λαμπάδας των, δὲν ἔλαβον μαζὶ των ἔλαιον· αἱ φρόνιμοι ἔλαβον ἔλαιον ἐντὸς τῶν ἀγγείων μὲ τὰς λαμπάδας των.

Ἐπειδὴ ὁ νυμφίος ἐβράδυνεν, ἐνύσταξαν ὅλοι καὶ ἐκοιμῶντο. Ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτὸς ἠκούσθη κραυγὴ· «Ἴδου ὁ νυμφίος ἔρχεται· ἐξέλθετε νὰ τὸν προῦπαντήσωμεν». Τότε ἐσηκώθησαν ὅλοι αἱ παρθένοι ἐκεῖναι, καὶ ἠτοίμασαν τὰς λαμπάδας των.

Καὶ εἶπον αἱ μωραὶ πρὸς τὰς φρονίμους· «Δώσατε εἰς ἡμᾶς ἀπὸ τὸ ἔλαιόν σας, διότι αἱ λαμπάδες μας σβύνονται». Ἀπεκρίθησαν αἱ φρόνιμοι, καὶ εἶπαν· «Μήπως δὲν ἐπαρκέση εἰς ἡμᾶς καὶ εἰς σᾶς», ὑπάγετε καλύτερα πρὸς τοὺς πωλοῦντας, καὶ ἀγοράσατε διὰ τὸν ἑαυτὸν σας. Ἐν τῷ ἀπήρχοντο διὰ νὰ ἀγοράσουν, ἦλθεν ὁ

νυμφίος, καὶ αἱ ἑτοιμοὶ εἰσῆλθον μετ' αὐτὸν εἰς τοὺς γάμους καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα. Ὑστερον ἔρχονται καὶ αἱ λοιπαὶ παρθένοι καὶ ἔλεγον· «Κύριε, Κύριε, ἄνοιξον εἰς ἡμᾶς.» Ἐκεῖνος ἀπεκρίθη καὶ εἶπεν· «Ἀληθῶς σᾶς λέγω· δὲν σᾶς γνωρίζω».

Ἄγρυπνεῖτε λοιπόν· νὰ εἴσθε πάντοτε ἑτοιμοὶ, διότι δὲν εἰξεύρετε τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται».

Ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ εἶναι προμηθεύς, καὶ ὄχι ἐπιμηθεύς.

3. Παραβολὴ τῶν δέκα τάλαντων.

Ὅταν ἐδίδασκεν ὁ Σωτὴρ, ὅτι ὅλοι κατὰ τὰς δυνάμεις μας ὀφείλομεν νὰ καλλιεργῶμεν τὰ χαρίσματα, τὰ ὁποῖα ἐλάβομεν ἀπὸ τὸν Θεόν, εἶπε τὴν ἐξῆς παραβολήν:

«Εἷς ἄνθρωπος ὅτε ἀνεχώρει, ἐκάλεσε τοὺς δούλους του, καὶ παρέδωκεν εἰς αὐτοὺς τὰ ὑπάρχοντά του· εἰς ἄλλον ἔδωκε πέντε τάλαντα, εἰς ἄλλον δύο, καὶ εἰς ἄλλον ἓν, εἰς ἕκαστον κατὰ τὴν ἰδίαν του ἱκανότητα, καὶ ἀνεχώρησεν εὐθύς.— Ὑπῆγεν ἐκεῖνος πού ἔλαβε τὰ πέντε τάλαντα, καὶ εἰργάσθη μετ' αὐτά, καὶ ἐκέρδισεν ἄλλα πέντε τάλαντα. Τὸ ἴδιον ἔκαμε καὶ ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἔλαβε

τὰ δύο, ἐκέρδισε καὶ αὐτὸς ἄλλα δύο. Ἐκεῖνος ὅμως πού εἰλαβε τὰ ἐν ὑπῆγε καὶ ἔσκαψεν εἰς τὴν γῆν, καὶ ἔκρυψε τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου του.—Ἵστερον ἀπὸ ὀλίγον καιρὸν ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκείνων, καὶ ζητεῖ λογαριασμὸν ἀπ' αὐτοῦς. Ὅταν ἦλθεν ὁ λαβὼν τὰ πέντε τάλαντα, προσέφερεν ἄλλα πέντε καὶ εἶπε· «Κύριε, πέντε τάλαντα μοῦ παρέδωκες. Ἴδου ἄλλα πέντε τάλαντα ἐκέρδισα μὲ αὐτά». Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριός του· «Εὖγε δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, εἰς τὰ ὀλίγα ἐφάνης πιστός, θὰ σὲ διορίσω νὰ διευθύνῃς πολλά, εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου σου».

Ὅταν προσῆλθε καὶ ὁ λαβὼν τὰ δύο τάλαντα, εἶπε «Κύριε δύο τάλαντα μοῦ παρέδωκες. Ἴδου ἄλλα δύο τάλαντα ἐκέρδισα μὲ αὐτά». Εἶπε καὶ πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριός του· «Εὖγε δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, εἰς ὀλίγα ἐδείχθης πιστός, θὰ σὲ διορίσω νὰ διευθύνῃς πολλά, εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου σου».

Ὅταν προσῆλθε καὶ ὁ λαβὼν τὸ ἐν τάλαντον, εἶπε· «Κύριε, ἐγνώρισα ὅτι εἶσαι σκληρὸς ἄνθρωπος, διότι θερίζεις ὅπου δὲν ἔσπειρες καὶ συνάζεις ὅπου δὲν διεσκόρπισες· ἐφοβήθην καὶ ὑπῆγα καὶ ἔκρυψα τὸ τάλαντόν σου ἐντὸς τῆς γῆς· ἰδου ἔχεις τὸ ἰδικόν σου». Ἀπεκρίθη ὁ Κύριός του, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· «Πονηρὲ δοῦλε καὶ ὀκνηρὲ, ἤξευρες ὅτι θερίζω, ὅπου δὲν ἔσπειρα, καὶ συνάζω ὅπου δὲν διεσκόρπισα, ἔπρεπε λοιπὸν νὰ βάλῃς τὸ ἀργύριόν σου εἰς τοὺς τραπεζίτας, καὶ ὅταν ἔλθω ἐγὼ ἤθελον λάβει τὸ ἰδικόν μου μὲ τόκον».

Λάβετε λοιπὸν ἀπ' αὐτόν τὸ τάλαντον, καὶ δώσατε εἰς τὸν ἔχοντα τὰ δέκα τάλαντα, διότι εἰς πάντα ὁ ὅποιος ἔχει, θέλει δοθῆ καὶ περισσεύμα. ἀπὸ τὸν μὴ ἔχοντα καὶ ἐκεῖνο πού ἔχει θὰ ἀφαιρηθῆ ἀπ' αὐτόν. Καὶ τὸν ἀχρεῖον τοῦτον ρίψατε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον·¹ ἐκεῖ θὰ εἶνε ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τριγμὸς τῶν ὀδόντων».

Μὲ τὴν παραβολὴν ταύτην διδάσκει ὁ Σωτὴρ ὅτι ἕκαστος ἄνθρωπος ἔλαβε ἀπὸ τὸν Θεὸν χαρίσματα, ἄλλος πολλά καὶ ἄλλος ὀλίγα, ἕκαστος κατὰ τὴν ἰδίαν του δύναμιν, τὰ ὁποῖα ὀφείλει νὰ καλλιερῇ καὶ ἀναπτύσῃ μὲ τὴν μελέτην καὶ τὴν ἐντιμον ἐργασίαν, μὲ τὴν διδασκαλίαν καὶ μὲ τὰ λοιπὰ μέσα τὰ ὁποῖα παρέχει ἡ ἐκκλησία καὶ ἡ πολιτεία. Ὅποιος εἶνε ὀκνηρὸς καὶ δὲν ἐπιμελεῖται τὸ τάλαντον (χάρισμα) τὸ ὁποῖον τοῦ ἔδωκεν ὁ Θεὸς θὰ τιμωρηθῆ καὶ θὰ ἀφαιρηθῆ ἀπ' αὐτόν καὶ ἐκεῖνο, πού ἔχει.

1. Τὸ βαθύτερον—Ἔρροεῖ τὴν μεγαλυτέραν τιμωρίαν τῆς αἰωνίου κολάσεως.

4. Παραβολὴ τοῦ ποιμένος τοῦ χωρίζοντος τὰ πρόβατα ἀπὸ τῶν ἐρίφιων.

Ὁ Σωτὴρ ὅτε ἤθελε νὰ διδάξῃ ὅτι ἡ πρώτη καὶ κυρία ἀρετὴ εἶνε ἡ ἀ γ ά π η πρῶτον πρὸς τὸν Θεὸν καὶ δεῦτερον πρὸς τὸν πλησίον καὶ ὅτι κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς κρίσεως θὰ ζητήσῃ ἀπὸ τοὺς ὀπαδοὺς του ἔ ρ γ α ἀ γ α θ ά, εἶπε τὴν ἐξῆς παραβολήν:

Ὅταν ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ του, καὶ ὅλοι οἱ ἄγιοι ἄγγελοι ὁμοῦ με αὐτόν, τότε θὰ καθίσῃ ἐπάνω εἰς τὸν θρόνον τῆς δόξης του. Καὶ θὰ συναχθοῦν ἔμπροσθέν του ὅλα τὰ ἔθνη, καὶ θὰ χωρίσῃ αὐτοὺς τὸν ἓνα ἀπὸ τὸν ἄλλον, καθὼς ὁ ποιμὴν χωρίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τὰ ἐρίφια, καὶ θὰ στήσῃ τὰ πρόβατα ἀπὸ τὰ δεξιὰ του, καὶ τὰ ἐρίφια ἀπὸ τὰ ἀριστερά.

Τότε ὁ βασιλεὺς θὰ εἶπῃ πρὸς τοὺς ἀπὸ τὰ δεξιὰ του: «Ἐλθετε οἱ εὐλογημένοι τοῦ Πατρὸς μου, κληρονομήσατε τὴν προηγουμένην δι' ὑμᾶς βασιλείαν ἀπὸ τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου, διότι ἐπεινάσα, καὶ μοῦ ἐδώκατε νὰ φάγω, ἐδίψησα, καὶ με ἐποτίσατε, ξένος ἤμην, καὶ με ἐφιλοξενήσατε, γυμνός, καὶ με ἐνεδύσατε, ἡσθένησα, καὶ με ἐπεσκέφθητε, εἰς τὴν φυλακὴν ἤμην καὶ ἤλθετε πρὸς ἐμέ».

Τότε θὰ ἀποκριθῶν πρὸς αὐτόν οἱ δίκαιοι, καὶ θὰ εἴπωσιν: «Κύριε, πότε σέ εἶδομεν νὰ πεινᾷς καὶ ἐθρέψαμεν, ἢ νὰ διψᾷς καὶ ἐποτίσαμεν; πότε σέ εἶδομεν ἀσθενῆ ἢ εἰς φυλακὴν, καὶ ἤλθομεν πρὸς σέ;» Καὶ θὰ ἀποκριθῇ ὁ βασιλεὺς καὶ θὰ εἶπῃ πρὸς αὐτούς: «Ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι ἐφ' ὅσον τὰ ἐκάματε εἰς ἓνα ἀπὸ τούτους τοὺς ἀδελφοὺς μου τοὺς ἐλαχίστους, ¹ εἰς ἐμέ ἐκάματε.

Τότε θὰ εἶπῃ πρὸς τοὺς ἀπὸ τὰ ἀριστερά: «Πορεύεσθε μακρὰν ἀπὸ ἐμέ οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον, τὸ ἠτοιμασμένον διὰ τὸν διάβολον καὶ τοὺς ἀγγέλους του, διότι ἐπεινάσα, καὶ δὲν μοῦ ἐδώκατε νὰ φάγω, ἐδίψησα, καὶ δὲν με ἐποτίσατε, ξένος ἤμην, καὶ δὲν με ἐφιλοξενήσατε, γυμνός, καὶ δὲν με ἐνεδύσατε, ἀσθενής καὶ εἰς φυλακὴν, καὶ δὲν με ἐπεσκέφθητε».

Τότε θὰ ἀποκριθῶν πρὸς αὐτόν καὶ αὐτοί, καὶ θὰ εἴπωσιν: «Κύριε, πότε σέ εἶδομεν νὰ πεινᾷς, ἢ νὰ διψᾷς, ἢ ξένον, ἢ γυμνόν,

1. Τοὺς πτωχοὺς τοὺς ὁποίους θεωροῦν οἱ ἄνθρωποι ὡς μηδαμηνούς καὶ διὰ τοῦτο τοὺς περιφρονοῦν.

ἢ ἀσθενῆ, ἢ εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ δὲν σὲ ὑπηρετήσαμεν; Τότε θὰ ἀποκριθῆ πρὸς αὐτούς, καὶ θὰ εἴπῃ. Ἄληθῶς σὰς λέγω, ὅτι, ἐφ' ὅσον δὲν τὰ ἐκάματε εἰς ἓνα ἀπὸ τούτους τοὺς ἐλαχίστους, οὔτε εἰς ἐμὲ τὸ ἐκάματε.

Καὶ θὰ ἀπέλθουν οἱ ἄδικοι εἰς κόλασιν αἰώνιον, καὶ οἱ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον. ¹

Ἐὸ Θεὸς ζητεῖ καρδίαν καθαρὰν.—«Ὁ ἐλεῶν πτωχὸν δανεῖζει Θεῶν».

5. Παραβολὴ τοῦ πλουσίου, τοῦ ὁποίου εὐφόρησεν ἡ χώρα.

Ὅταν ἐδίδασκειν ὁ Σωτὴρ, ὅτι ὁ πλοῦτος εἶνε πρό-
καίρον ἀγαθόν, καὶ ὁ πλούσιος εἶνε μόνον οἰκονόμος
τοῦ Θεοῦ, εἶπε τὴν ἐξῆς παραβολήν:

Τὰ χωράφια ἐνὸς ἀνθρώπου πλουσίου τοῦ ἔδωσαν ἄφθονον
ἐσοδείαν, καὶ ἐσκέπτετο μόνος καὶ ἔλεγε· «Τί νὰ πράξω, διότι
δὲν ἔχω ποῦ νὰ συνάξω τοὺς καρπούς μου;» Καὶ εἶπε· «Τοῦτο ἀ-
κάμω, θὰ κρημνίσω τὰς ἀποθήκας μου, καὶ θὰ οἰκοδομήσω μεγα-
λειτέρας, καὶ θὰ συνάξω ἐκεῖ ὅλα τὰ γεννήματά μου καὶ τὰ ἀγα-
θά μου, καὶ θὰ εἴπω πρὸς τὴν ψυχὴν μου· «Ψυχὴ μου, ἔχεις πολλὰ
ἀγαθὰ, τὰ ὅποια εἶνε εἰς ἀποθήκας δι' ἔτη πολλά· ἀναπαύου,
φάγε, πίε, εὐφραίνου». Εἶπε τότε πρὸς αὐτὸν ὁ Θεός· «Ἄφρον,
ταύτην τὴν νύκτα τὴν ψυχὴν σου ἀπαιτοῦν ἀπὸ σέ, καὶ ὅσα ἠτοί-
μασες τίνος θὰ εἶνε;»—Ἔτσι θὰ συμβῆ εἰς πάντας, ὁ ὅποιος θη-
σαυρίζῃ διὰ τὸν ἑαυτὸν του, καὶ δὲν πλουτεῖ διὰ τὸν Θεόν. ²

Ἡ ὑπέρομετρος ἀγάπη τοῦ πλούτου καὶ ἡ ἐκράτητος ἐπιθυμία διὰ τὴν
ἀπόκτησιν ἐπιγείων ἀγαθῶν φέρουν ζάλην καὶ φροντίδας.

Ἡ ὥρα τοῦ θανάτου εἶνε ἄγνωστος.

6. Παραβολὴ τοῦ καλοῦ Σαμαρείτου.

Ὅταν ἐδίδασκειν ὁ Σωτὴρ ὅτι ὀφείλομεν πάντα ἄνθρωπον ἀνε-
ξαιρέτως νὰ ἀγαπῶμεν καὶ αὐτούς τοὺς ἐχθρούς μας καὶ ἄλλο-
φύλους καὶ ἄλλοθρήσκους, εἶπε τὴν ἐξῆς παραβολήν:

1 Τὸ Εὐαγγέλιον τοῦτο λέγεται καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἐσχάτης ἡμέρας
τῆς κρίσεως, διότι λόγος γίνεται περὶ τῆς ἐλευσεως τοῦ Κυρίου κατὰ τὴν
δευτέραν παρουσίαν. Ἀναγινώσκεται δὲ κατὰ τὴν Κυριακὴν τῆς ἀπόκρως.

2 Διὰ τὰ αἰώνια καὶ ἀφθαρτα πνευματικὰ ἀγαθὰ.

Εἷς νομικὸς ἄνθρωπος μὲ μεγάλην παιδείαν, προσῆλθεν εἰς τὸν Ἰησοῦν, πειράζων αὐτὸν ¹ καὶ λέγων· «Διδάσκαλε, τίνα κάμω διὰ νὰ κληρονομήσω τὴν αἰώνιον ζωήν;» Καὶ ἐκεῖνος εἶπε πρὸς αὐτόν. «Εἰς τὸν Μωσαϊκὸν νόμον τί εἶνε γραμμένον; πῶς ἀναγινώσκεις;» Αὐτὸς ἀπεκρίθη καὶ εἶπεν· «Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς δυνάμεώς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου, καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν». Εἶπε τότε ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτόν· «Καλὰ ἀπήντησες, αὐτὸ νὰ κάμῃς

καὶ θὰ ζήσῃς». Ἄλλ· ἐκεῖνος ἐπειδὴ ἤθελε νὰ δικαιολογήσῃ τὸν ἑαυτόν του εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν· «Καὶ τίς εἶνε πλησίον μου;»

Καὶ ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε τὴν ἐξῆς παραβολήν· «Εἷς ἄνθρωπος κατέβαινεν ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ εἰς τὴν Ἱεριχώ, καὶ περιέπεσεν εἰς ληστὰς, οἱ ὅποιοι ἀφοῦ τὸν ἐγύμνωσαν καὶ τὸν κατεπλήγωσαν, ἔφυγον καὶ τὸν ἄφησαν ἡμιθανήν.

Κατὰ τύχην τότε κάποιος ἱερεὺς κατέβαινε ἀπ' ἐκεῖνον τὸν δρόμον, καὶ ἔταν τὸν εἶδεν, ἔμεινεν ἀδιάφορος καὶ ἐπέρασεν ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος. Ὁμοίως καὶ εἷς Λευίτης, ὅταν ἔφθασεν εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ἦλθεν, εἶδεν, καὶ καμμίαν προσοχὴν δὲν ἔδωκεν εἰς αὐτόν.

Κάποιος ὅμως Σαμαρείτης ὁ ὅποιος ἐπέρασε ἀπὸ ἐκεῖ ἦλθεν εἰς τὸν τόπον ὅπου ἦτο, καὶ εἶδε καὶ τὸν εὐσπλαγχνίσθη καὶ ἀφοῦ τὸν ἐπλησίασε τοῦ ἔδωσε τὰς πληγὰς του, χύνων ἐπάνω ἔλαιον καὶ

1 Δοκιμάζων αὐτὸν ἂν διδάσκη σύμφωνα μὲ τὸν Μωσαϊκὸν νόμον.

οἶνον, καὶ ἀφοῦ τὸν ἐπεβίβασεν εἰς τὸ κτῆνός του, τὸν ἔφερον εἰς τὸ ξενοδοχεῖον καὶ ἐφρόντισε περὶ αὐτοῦ.

Τὴν ἄλλην ἡμέραν ὅτε ἐξήρχετο, ἔδωκεν εἰς τὸν ξενοδόχον δύο δηνάρια, καὶ τοῦ εἶπε· «Νὰ φροντίσῃς δι' αὐτὸν καὶ ὅ,τι περισσότερον δαπανήσῃς, ἐγὼ, ὅταν ἐπανέλθω, θὰ σοῦ τὸ πληρώσω».

Ποῖος λοιπὸν ἀπὸ τοὺς τρεῖς τούτους σοῦ φαίνεται ὅτι ἐδείχθη καὶ ἔγεινε πλησίον ἐκείνου ποῦ ἐνέπεσεν εἰς τοὺς ληστές; Ἐκεῖνος εἶπεν· «Αὐτὸς ὁ ὁποῖος ἔδειξεν εὐσπλαγχτίαν εἰς αὐτόν». Τότε εἶπε πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς· «Ἵπαγε, καὶ σὺ ὁμοίως νὰ κάμνῃς».

Ὁ καλὸς Σαμαρεῖτης εἶνε ὁ Σωτὴρ, τὸν ὁποῖον οἱ Ἰουδαῖοι ἐκάλουν ὑβριστικῶς Σαμαρεῖτην, δηλ. ὄχι γνήσιον Ἰουδαῖον.

Τὰ δύο δηνάρια εἶνε ἡ Παλαιὰ καὶ ἡ Καινὴ Διαθήκη.—Τὸ πανδοχεῖον εἶνε ἡ Ἐκκλησία.—Ὁ ἱερεὺς καὶ ὁ Λευιτὴς δηλοῦν, ὅτι αἱ τελεταὶ καὶ αἱ θυσίαι καὶ οἱ ἱερεῖς τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης δὲν ἦσαν ἱκανοὶ νὰ σώσουν τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν.

7. Παραβολὴ τοῦ πλουσίου καὶ τοῦ Λαζάρου.

Ὅτε ἐδίδασκεν ὁ Σωτὴρ ὁποῖαν τιμωρίαν δοκιμάζουν οἱ πλούσιοι ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι δὲν ἔλεοῦν τοὺς πτωχοὺς, καὶ ὁποῖαν δόξαν καὶ μακαριότητα ἀπολαμβάνουν οἱ πτωχοὶ ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι καρτερικῶς καὶ μὲ πίστιν καὶ ἐλπίδα πρὸς τὸν Θεὸν ὑπομένουν τὰς δυστυχίας εἰς τὸν παρόντα κόσμον, εἶπε τὴν ἐξῆς παραβολὴν:

Εἷς ἄνθρωπος ἦτο πλούσιος καὶ ἐνεδύετο πορφύραν καὶ στολὴν βυσσίνην, (ἦτοι πολυτελῆ ἐνδύματα), καὶ διεσκέδαζε καθ' ἡμέραν μεγαλοπρεπῶς. Ἦτο καὶ εἰς πτωχὸς ὀνόματι Λάζαρος ὁ ὁποῖος κατέκειτο πληγωμένος πλησίον τῆς πύλης του, καὶ ἐπεθύμει νὰ χορτασθῇ ἀπὸ τὰ ψιχία, τὰ ὁποῖα ἐπιπτον ἀπὸ τὴν τράπεζαν τοῦ πλουσίου, ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες ἤρχοντο καὶ ἔλειγον τὰς πληγὰς του. Ἀπέθανε ὁ πτωχός, καὶ οἱ ἄγγελοι ἔφερον αὐτὸν εἰς τὸν κόλπον τοῦ Ἀβραάμ. Ἀπέθανε καὶ ὁ πλούσιος καὶ ἐτάφη.

Καὶ εἰς τὸν Ἄδην ὕψωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ἐν ᾧ ἦτο ἐντὸς τῶν βασάνων, καὶ βλέπει τὸν Ἀβραάμ ἀπὸ μακρὰν καὶ τὸν Λάζαρον εἰς τοὺς κόλπους αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ἐφώναξε καὶ εἶπε· «Πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με, καὶ πέμψον τὸν Λάζαρον, διὰ νὰ βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ εἰς τὸ ὕδωρ καὶ δροσίση τὴν γλῶσσάν μου, διότι βασανίζομαι ἐσθὲ εἰς αὐτὴν τὴν φλόγα». Καὶ

εἶπε ὁ Ἀβραάμ· «Τέκνον, νὰ ἐνθυμηθῆς, ὅτι ἀπῆλαιυσεσ ἐν τῷ ἀγαθῷ σου εἰς τὴν ζωὴν σου, καὶ ὁ Λάζαρος τὰ κακὰ· τῶρα αὐτοὺς παρηγορεῖται, καὶ σὺ βασανίζεσαι. Καὶ ἐκτὸς τούτου, ὑπάρχει χάσμα μέγα, εἰς τὸ μεταξὺ ἀπὸ ἡμᾶς καὶ σὰς ὥστε ὅποιοι θέλουσι νὰ διαβοῦν ἀπ' ἐκεῖ πρὸς σὰς, νὰ μὴ δύνανται, μήτε οἱ ἀπ' αὐτοῦ πρὸς ἡμᾶς».

Τότε εἶπεν ὁ πλούσιος· «Σὲ παρακαλῶ λοιπὸν, πάτερ, νὰ πέμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου, διὰ νὰ βεβαιώσῃ τοὺς πέντε ἀδελφούς μου τί συμβαίνει εἰς τὸν Ἄδην, καὶ διδάξῃ αὐτοὺς τὴν ἀλήθειαν ταύτην, ὥστε νὰ μὴ ἔλθουν καὶ αὐτοὶ εἰς τὸν τόπον τοῦτον τῆς βασάνου». Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἀβραάμ· Ἄ' Ἐχουσι τὸν Μωϋσέα καὶ τοὺς προφῆτας· ἅς ἀκούσουσι αὐτούς». Καὶ ἐκεῖνος εἶπεν· «Οὐχί, πάτερ Ἀβραάμ, ἀλλ' ἐὰν κανεῖς ἀπὸ τοὺς νεκροὺς ὑπάγη πρὸς αὐτούς, θέλουσι μετανοήσει». Καὶ εἶπε πάλιν πρὸς αὐτὸν· Ἄ' Ἐὰν τὸν Μωϋσέα καὶ τοὺς προφῆτας δὲν ἀκούουσι, οὔτε ἐὰν κανεῖς ἀναστῆθῃ ἀπὸ τοὺς νεκροὺς, θέλουσι πεισθῆναι».

Ἀπὸ τὴν φιλιθρωπίαν τοῦ Θεοῦ ἐξαρτᾶται ἡ ἀνακούφισις τῶν ἁμαρτωλῶν· διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς δεήσεις καὶ μνημόσυνα τελοῦμεν, καὶ παρακαλοῦμεν τὸν Θεόν, ἵνα δόσῃ μικρὰν χάριν εἰς τοὺς ἁμαρτωλοὺς.

Τοῦ πλουσίου τὸ ὄνομα δὲν ἀναφέρεται. Ὁ πλοῦτος καὶ αἱ τρυφαὶ καὶ ἡ πολυτέλεια δὲν ἔχουσι ἀξίαν, ἐὰν δὲν ἔχωμεν ὄνομα χρηστὸν. «Κρεῖσσον ὄνομα χρηστὸν, ὑπὲρ πλοῦτον πολύν».

8. Παραβολὴ τῶν κακῶν γεωργῶν.

Ὅτε ὁ Σωτὴρ ἤλεγχε τοὺς Ἰουδαίους, καὶ κυρίως τοὺς γραμματεῖς καὶ τοὺς ἀρχιερεῖς, οἱ ὅποιοι ὄχι μόνον δὲν ἐδίδασκον ἀληθῶς τὸν λαόν, τὸν λογικὸν τοῦτον ἀμπελῶνα, ἀλλὰ καὶ ἔδερρον καὶ ἐκακοποιοῦσι τοὺς προφῆτας καὶ τοὺς ἀγίους ἄνδρας τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, καὶ τέλος ἐφόνευσαν καὶ τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸν μονογενῆ, εἶπε τὴν ἐξῆς παραβολήν·

Ἐὶς ἄνθρωπος ἦτο οἰκοδεσπότης, ὁ ὅποιος ἐφύτευεν ἀμπελῶνα καὶ περιέβαλεν αὐτὸν μὲ φραγμόν, καὶ ἔσκαψεν ἐντὸς αὐτοῦ ληνόν, (πατητήρι) καὶ οἰκοδόμησε πύργον, καὶ ἐμίσθωσεν αὐτὸν εἰς γεωργούς, καὶ ἔπειτα ἀπῆλθεν.

Ὅτε ἐπλησίασεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν, ἀπέστειλε τοὺς δούλους του πρὸς τοὺς γεωργοὺς, διὰ νὰ λάβουν τοὺς καρποὺς αὐτοῦ.

Καὶ ἀφοῦ συνέλαβον οἱ γεωργοὶ τοὺς δούλους, ἄλλον ἔδειραν, ἄλλον ἐφόνευσαν, καὶ ἄλλον ἐλιθοβόλησαν.

Πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους, περισσοτέρους ἀπὸ τοὺς πρώτους, καὶ πάλιν ἔπραξαν εἰς αὐτοὺς ὁμοίως.

Ἵστερον ἀπέστειλεν εἰς αὐτοὺς τὸν υἱὸν του, καὶ εἶπε· «Θέλουν ἐντραπή τὸν υἱόν μου». Ἄλλ' οἱ γεωργοί, ὅτε εἶδον τὸν υἱόν, εἶπον ἀναμεταξύ των· «Αὐτὸς εἶναι ὁ κληρονόμος· ἔλθετε, ἅς τὸν φονεύσωμεν, καὶ ἅς λάβωμεν τὴν κληρονομίαν του». Καὶ ἀφοῦ τὸν συνέλαβον τὸν ἐξέβαλον ἔξω ἀπὸ τὸν ἀμπελῶνα, καὶ τὸν ἐφόνευσαν.

Ὅταν λοιπὸν ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί θὰ κάμῃ εἰς τοὺς γεωργοὺς ἐκείνους; Λέγουν πρὸς αὐτόν· «Κακοὺς κακῶς θὰ ἀπολέσῃ αὐτούς, καὶ τὸν ἀμπελῶνα θὰ μισθώσῃ εἰς ἄλλους γεωργοὺς, οἱ ὅποιοι θέλουν ἀποδώσει εἰς αὐτὸν τοὺς καρποὺς εἰς τοῦ καιροῦ αὐτῶν.

Λέγει εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς· «Ποτὲ δὲν ἀνεγνώσατε εἰς τὰς Γραφάς, ὅτι λίθος, τὸν ὅποιον ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἔγινε κεφαλὴ γωνίας; παρὰ τοῦ Κυρίου ἔγινε αὕτη καὶ εἶνε θαυμαστὴ εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν.

Διὰ τοῦτο λέγω, ὅτι θὰ ἀφαιρεθῇ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἀπὸ σᾶς καὶ θὰ δοθῇ εἰς ἔθνος, τὸ ὅποιον ἐν καιρῷ θὰ φέρῃ τοὺς καρποὺς αὐτῆς».

Ὁ λίθος, τὸν ὅποιον περιεφρόνησαν οἱ Ἰουδαῖοι εἶνε ὁ Χριστός, ὁ ὁποῖος ἔγινε ἡ κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας. Οἱ κακοὶ γεωργοὶ εἶνε οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι.— Ἀμπελῶν εἶνε ὁ Ἰουδαϊκὸς λαός, τὸν ὅποιον ὁ Θεὸς περιέφραξε διὰ μέσου τῶν ἐπαγγελιῶν (ὑποσχέσεων) καὶ τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου, καὶ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ὅποιου ἐθεμελίωσε τὴν συναγωγὴν.— Ὁ υἱὸς τοῦ οἰκοδεσπότου εἶνε ὁ Σωτὴρ, τὸν ὅποιον οἱ κακοὶ γεωργοὶ ἐσταύρωσαν.

9. Παραβολὴ τοῦ ποιήσαντος δεῖπνον μέγα.

Κατακρίνει ὁ Σωτὴρ ἐκείνους, οἱ ὅποιοι εἶνε παραδεδομένοι εἰς τὰ ὑλικά ἀγαθὰ, φροντίζουσι μόνον διὰ νὰ αὐξήσουν τὰ ὑπάρχοντά των καὶ ἀμελοῦν τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν· πρὸς τοῦτο εἶπε τὴν ἐξῆς παραβολὴν:

Εἷς ἄνθρωπος ἔκαμε δεῖπνον μέγα καὶ ἐκάλεσε πολλοὺς, καὶ ἀπέστειλε τὸν δούλον του τῇ ὥρᾳ τοῦ δεῖπνου, διὰ νὰ εἴπῃ πρὸς τοὺς κεκλημένους· «Ἐρχεσθε, ἐπειδὴ ὅλα τῶρα εἶνε πλέον

ἔτοιμα». Καὶ ἤρχισαν πάντες μὲ μίαν γνώμην νὰ παραιτῶνται. Ὁ πρῶτος εἶπε πρὸς αὐτόν· «Ἀγρὸν ἠγόρασα, καὶ ἔχω ἀνάγκη νὰ ἀπέλθω νὰ ἴδω αὐτόν· σὲ παρακαλῶ ἔχε με παρητημένον». Καὶ ἕτερος εἶπεν· «Ἡγόρασα πέντε ζεύγη βοῶν, καὶ ὑπάγω νὰ δοκιμάσω αὐτά, σὲ παρακαλῶ ἔχε με παρητημένον». Καὶ ἄλλος εἶπε· «Γυναίκα ἐνυμφεύθην καὶ δὲν δύναμαι νὰ ἔλθω». Καὶ ἀφοῦ ἤλθεν ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ἀνήγγειλε ταῦτα πρὸς τὸν Κύριόν του. Τότε ὁ οἰκοδεσπότης εἶπε πρὸς τὸν δοῦλον του· «Ἐξελθε ταχέως εἰς τὰς πλατείας καὶ τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως, καὶ εἰσάγαγε ἐδῶ τοὺς πτωχοὺς καὶ ἀναπήρους ἰ καὶ χωλοὺς καὶ τυφλοὺς. Καὶ εἶπεν ὁ δοῦλος· «Κύριε, ἔγινε καθὼς προσέταξες, καὶ εἶνε ἀκόμη τόπος». Καὶ εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τὸν δοῦλον· «Ἐξελθε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμοὺς, καὶ ἀνάγκασον νὰ εἰσέλθουν διὰ νὰ γεμισθῇ ὁ οἶκος μου, διότι σὰς λέγω, ὅτι κανεὶς ἀπὸ τοὺς ἄνδρας ἐκεῖνους τοὺς κληθένους δὲν θὰ γευθῇ τοῦ δείπνου μου, διότι πολλοὶ εἶνε οἱ κλητοί, καὶ ὀλίγοι οἱ ἐκλεκτοί».

Ὁ ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος ἔκαμε δεῖπνον μέγα, εἶνε ὁ Θεός. Ὁ δὲ οὐλὸς εἶνε ὁ Σωτὴρ, ὁ ὁποῖος ἔλαβε μορφήν δούλου, ἔγινεν ἄνθρωπος διὰ νὰ καλέσῃ εἰς τὸν Χριστιανισμὸν τὸν κόσμον, ὁ ὁποῖος ἦτο δούλος τῆς ἁμαρτίας. Οἱ κλημένοι εἶνε οἱ Ἰουδαῖοι πρῶτον, ἔπειτα ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, πρὸς τοὺς ὁποῖους κηρύττεται ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, καὶ αὐτοὶ δὲν δέχονται τὴν πρόσκλησιν, διότι εἶνε παραδεδομένοι μόνον εἰς τὰ ὑλικά ἀγαθά. Διὰ τοῦτο, αὐτοὶ ὡς ἀνάξιοι, τιμωροῦνται, μένουσι ἔξω τοῦ δείπνου καὶ τοῦ γάμου, καὶ ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι μετενόησαν καὶ ἔγιναν ἀληθεῖς Χριστιανοί, θὰ κληρονομήσουν τὴν αἰώνιον βασιλείαν.

10. Παραβολὴ τοῦ φιλιανθρώπου καὶ δικαίου βασιλέως.

Ὅτε ἐδίδασκεν ὁ Σωτὴρ, ὅτι πρέπει νὰ ἡμεθα φιλιάνθρωποι πρὸς τὸν πλησίον καὶ νὰ συγχωρῶμεν τὰ σφάλματα αὐτοῦ, καθὼς ὁ Θεὸς συγχωρεῖ τὰ ἰδικά μας, εἶπε τὴν ἐξῆς παραβολήν:

Ἐμοιόωθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ ἄνθρωπον βασιλέα, ὁ ὁποῖος ἠθέλησε νὰ λογαριασθῇ μὲ τοὺς δούλους του. Καὶ πρῶτον προσῆλθεν εἰς ὀφειλέτης δέκα χιλιάδων ταλάντων. Ἐπειδὴ οὗτος δὲν εἶχε νὰ τὰ ἀποδώσῃ, διέταξεν ὁ κύριος αὐτοῦ νὰ πωλήσουν τὴν οἰκίαν καὶ πάντα ὅσα εἶχε καὶ νὰ ἀποδοθῇ τὸ χρέος. Ἀφοῦ

1. Σακάτηδες.

ἔπεσεν ὅμως ὁ δοῦλος εἰς τοὺς πόδας τοῦ κυρίου του προσεκύνει αὐτὸν καὶ παρεκάλει νὰ τὸν εὐσπλαγχνισθῇ καὶ περιμείνῃ, καὶ ὁ κύριος εὐσπλαγχνισθῇ καὶ ἀπέλυσεν αὐτόν, καὶ ἀφῆκεν εἰς αὐτὸν τὸ δάνειον.

Ἐποῦ ἐξῆλθεν ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, εὔρεν ἓνα ἀπὸ τοὺς συνδούλους του, ὁ ὁποῖος ἐχρεώσται εἰς αὐτὸν ἑκατὸν δηνάρια, καὶ ἀφοῦ τὸν συνέλαβε τὸν ἐπίεζε, καὶ ἔλεγε· «Ἀπόδος εἰς ἐμέ ὅ,τι μοῦ χρεώσταις». Ἀφοῦ ἔπεσε ὁ σύνδουλος εἰς τοὺς πόδας του παρεκάλει αὐτὸν καὶ ἔλεγε· «Νὰ γίνῃς ἐπιεικῆς εἰς ἐμέ, καὶ θὰ σοῦ ἀποδώσω τὸ χρέος». Ἐκεῖνος δὲν ἤθελεν, καὶ ἀφοῦ ἀπῆλθεν, ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὴν φυλακὴν, ἕως ὅτου ἀποδώσῃ τὸ χρέος.

Ὅταν εἶδον οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ ὅσα συνέβησαν καὶ τὴν ἀσπλαγχίαν του, ἐλυπήθησαν πολὺ, καὶ ἀφοῦ ἦλθον εἰς τὸν κύριον, ἀνήγγειλαν ἀκριβῶς τὰ διατρέξαντα. Τότε προσεκάλεσε αὐτὸν ὁ κύριος, καὶ λέγει εἰς αὐτόν· «Δοῦλε πονηρέ, ἐγὼ σοῦ ἀφῆκα καὶ ὅλον ἐκεῖνο τὸ πολὺ χρέος, ἐπειδὴ με παρεκάλεσες· δὲν ἔπρεπε καὶ σὺ νὰ ἐλεήσῃς τὸν σύνδουλόν σου, καθὼς καὶ ἐγὼ σὲ ἠλέησα;» Καὶ ἀφοῦ ὠργίσθη ὁ κύριός του, ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὴν φυλακὴν, ἕως ὅτου ἀποδώσῃ ὅλον τὸ χρέος.

«Ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν».

II. Παραβολὴ τοῦ ἀδίκου κριτοῦ,

Ὅτε ἐδίδασκεν ὁ Ἰησοῦς, ὅτι ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ ἀποδίδῃ τὸ δίκαιον εἰς τὸν ἀδικούμενον, καὶ νὰ μὴ ἐπιμένῃ εἰς τὸ κακόν, εἶπε τὴν ἐξῆς παραβολήν:

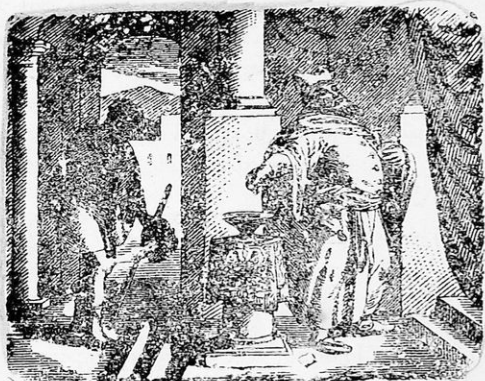
Ἦτο εἷς κριτῆς εἰς μίαν πόλιν, ὁ ὁποῖος δὲν ἐφοβεῖτο τὸν Θεὸν καὶ ἄνθρωπον δὲν ἐντρέπετο. Ἦτο καὶ μία χήρα γυνὴ εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην, ἡ ὁποία ἤρχετο εἰς τὸν κριτὴν, τὸν παρεκάλει καὶ ἔλεγεν· «Ἀπόδος εἰς ἐμέ δικαιοσύνην· σῶσον με ἀπὸ τὸν ἀντίδικόν μου». Οὗτος ἔμενε ἀδιάφορος καὶ ἀσπλαγχνος. Ἄλλ' ἡ χήρα ἐπέμενε καὶ ἤρχετο καθ' ἑκάστην πρὸς αὐτόν.—Τέλος ὁ κριτῆς εἶπε μόνος· «Ἄν καὶ τὸν Θεὸν δὲν φοβοῦμαι καὶ ἄνθρωπον δὲν ἐντρέπωμαι, ἐπειδὴ ὅμως ἡ χήρα αὕτη ἐπιμένει καὶ με ἐνοχλεῖ κατὰ πᾶσαν στιγμὴν, διὰ τοῦτο θὰ τῆς δώσω δίκαιον».—Καὶ πράγματι ἠλέησε καὶ ἐδικαίωσε τὴν χήραν.

Τότε εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τοὺς ἀκούοντας αὐτόν· «Ἠκούσατε τί ἔπραξεν ὁ ἄδικος ἐκεῖνος κριτής; Ὁ Θεός, ὁ δίκαιος κριτής, δὲν θὰ ἐλεήσῃ καὶ εἰσακούσῃ ἐκείνους, οἱ ὅποιοι μὲ πίστιν παρακαλοῦσιν αὐτόν;»

«Αἰτεῖτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν, ζητεῖτε καὶ εὐρήσετε, κρούετε καὶ ἀνοίγῃσεται ὑμῖν».

12. Παραβολὴ τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου.

Ὅτε ἤθελεν ὁ Σωτὴρ νὰ διδάξῃ, ὅτι ἡ ταπεινοφροσύνη ἀνυψώνει τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἡ ὑπερηφάνεια ταπεινώνει αὐτόν, εἶπε τὴν ἐξῆς παραβολήν:

Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερόν διὰ νὰ προσευχηθοῦν. Ὁ εἷς ἦτο Φαρισαῖος καὶ ὁ ἕτερος τελώνης. Ὁ Φαρισαῖος ἀφοῦ ἐστάθη προσήχετο μόνος καὶ ἔλεγε ταῦτα· «Σὲ εὐχαριστῶ, Θεέ, διότι δὲν εἶμαι καθὼς οὗτος ὁ τελώνης. Νηστεύω δις τῆς ἐβδομάδος, δίδω τὸ δέκατον ἀπὸ ὅλα ὅσα ἔχω».

Καὶ ὁ τελώνης ἀπὸ μακρὰν ἐστέκει καὶ δὲν ἤθελεν οὔτε τοὺς φθαλμούς του νὰ ὑψώσῃ εἰς τὸν οὐρανόν, ἀλλ' ἐκτύπα τὸ στήθος του καὶ ἔλεγε· «Ὁ Θεός, ἰλάσθητί μοι ἰ τῷ ἁμαρτωλῷ». Τότε λέγει ὁ Σωτὴρ· «Κατέβη ὁ τελώνης εἰς τὸν οἶνον αὐτοῦ δειδικαι-

1. Σπλαγχνίσσον με.

ωμένος ¹ μᾶλλον παρὰ ὁ Φαρισαῖος, διότι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται».

«Οὐδεὶς ἀναμάρτητος, εἰμὴ ὁ Θεός.— Ἡ ταπεινοφροσύνη εἶνε ἡ πρώτη ἀρετὴ τοῦ Χριστιανισμοῦ.— Οἱ Φαρισαῖοι ἦσαν οἱ διδάσκαλοι τῶν Ἰουδαίων, οἱ ὅποιοι ἔκαυχοντο διὰ τὴν ἐξωτερικὴν ἀσθηρότητα καὶ δικαιοσύνην των.— Οἱ τελῶναι θεωροῦντο ἄδικοι, διότι ἐλάμβανον πολλοὺς φόρους καὶ ἐπέζον τὸν λαόν.

§ 22. Ὁ πλούσιος νεανίσκος.

Εἷς νεανίσκος πλούσιος καὶ ἄρχων, προσῆλθεν εἰς τὴν Ἰησοῦν καὶ τὸν ἠρώτησεν· «Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ἀγαθὸν νὰ πράξω, διὰ νὰ κληρονομήσω τὴν αἰώνιον ζωὴν;» Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· «Διατί μὲ λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθός, εἰμὴ εἶς, ὁ Θεός. Ἐὰν θέλῃς νὰ εἰσέλθῃς εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν, νὰ φυλάξῃς τὰς ἐντολάς». Ὁ νεανίσκος λέγει πρὸς αὐτόν· «Ποίας;» Ὁ Ἰησοῦς εἶπε· «τὸ οὐ φονεύσεις, οὐ μοιχεύσεις, οὐ κλέψεις, οὐ ψευδομαρτυρήσεις, τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου, καὶ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν». Ἐκεῖνος εἶπε· «Πάντα ταῦτα ἐφύλαξα ἀπὸ τὴν νεότητά μου· τί πλέον μοῦ λείπει;» Ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· «Ἐὰν θέλῃς νὰ γίνῃς τέλειος, ὑπάγε, πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δός εἰς τοὺς πτωχοὺς, καὶ θὰ ἔχῃς θησαυρὸν εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ ἔλθῃ ἐδῶ νὰ μὲ ἀκολουθήσῃς.

Ὅτε ἤκουσε ταῦτα ὁ νεανίσκος, ἀπῆλθε περίλυπος, διότι ἦτο πολὺ πλούσιος, καὶ εἶχε κτήματα πολλά.— Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· «Πόσον δυσκόλως οἱ πλούσιοι θὰ εἰσέλθουν εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν· εὐκολώτερον εἶνε νὰ διέλθῃ κάμηλος ² διὰ μέσου τῆς ὀπῆς τῆς βελόνης ἢ πλούσιος εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ». Ὅτε ἤκουσαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐξεπλήσσοντο καὶ ἔλεγον· «Τίς λοιπὸν δύναται νὰ σωθῇ;»— Πάρετήρησε τότε αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπε· «Τὰ ἀδύνατα παρ' ἀνθρώποις δυνατὰ ἔστι παρὰ τῷ Θεῷ».

«Ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων νεκρὰ ἔστι».

1. Σιγχωρημένος.

2. Τινὰ κείμενα ἔχουσι κάμιλον (= ζοιονίον χονδρόν). Προτιμητέα ἡ γραφὴ κ α μ η λ ο σ.

§ 23. Ὁ Σωτὴρ ἔργῳ ἐκπληροῖ τὴν διδασκαλίαν του.

Ὁ Σωτὴρ καὶ μὲ τὸν ἀτομικόν του βίον, μὲ τὰς πράξεις του, ἐξεπλήρωσεν ἀκριβῶς ὅλα ὅσα ἐδίδαξε, δηλαδὴ τὴν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὸν πλησίον ἀγάπην.

1. Τὴν πρὸς τὸν Θεὸν ἀγάπην ἐπέδειξεν ὁ Χριστὸς τρανῶς, διότι ἀκριβῶς ἐξεπλήρωσε τὸ θεῖον θέλημα.

ἦτο νὰ ποιῇ τὸ θέλημα τοῦ Πατρὸς του. Ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον, ἔπαθε πολλά, ὑβρίσθη, ἐσυκοφαντήθη, ἐρραπίσθη, ἐσταυρώθη· τὰ πάντα ὑπέμεινεν, ὅπως δοξασθῇ ὁ οὐράνιος αὐτοῦ Πατήρ, ὅπως γίνῃ τὸ θέλημά του καὶ ἔλθῃ ἡ βασιλεία του. Προσηύχετο, ἐδοξολόγει, ἠὲ χαρίσται τὸν Θεόν, ἔκλινε τὸ γόνυ καὶ ἠτένιζε τὸ βλέμμα του πρὸς Αὐτόν.

2. Τὴν πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπην ἐφάνερωσε σαφῶς ὁ Σωτὴρ· διότι χάριν τοῦ ἀνθρώπου κατήλθεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἔπαθεν ὡς ἄνθρωπος.—Ὡς καλὸς ποιμὴν ἐθυσίασε τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν προβάτων.—Ἐχαιρε χαρὰν μεγάλην διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ ἁμαρτωλοῦ.

Παράδειγμα ἔχομεν τὸν ἀρχιτελώνην καὶ πλοῦσιον Ζακχαῖον. Οὗτος, ἐπειδὴ ἦτο μικρὸς τὸ ἀνάστημα, καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ ἴδῃ τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τὸν ὄχλον, ἀνέβη ἐπάνω εἰς μίαν συκομορέαν, πλησίον τῆς ὁποίας ἔμελλε νὰ διέλθῃ ὁ Χριστὸς, ὁ ὁποῖος ἄμα τὸν εἶδε, καὶ ὡς καρδιογνώστης ἐγνώρισε τὴν μετάνοιάν του, εἶπεν εἰς αὐτόν· «Ζακχαῖε, ταχέως νὰ καταβῆς, διότι σήμερον θὰ μείνω εἰς τὸν οἶκόν σου». Ὁ Ζακχαῖος μετενόησε καὶ ἔδωκε τὰ ἡμίση τῶν ὑπαρχόντων του εἰς τοὺς πτωχοὺς, καὶ ἀπέδωκε τὸ τετραπλοῦν εἰς ὅποιον ἠδίκησε. Τότε ὁ Χριστὸς χαίρων διὰ τὴν ἐπιστροφὴν αὐτοῦ, εἶπε· «Σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο». (Λουκ. ιθ' 1—10).

“Ἐτερον παράδειγμα τῆς ἀγάπης τοῦ Σωτῆρος πρὸς τοὺς ἁμαρτωλοὺς ἔχομεν τὸ τῆς ἁμαρτωλῆς γυναικὸς, τὴν ὁποίαν ἤθελον οἱ Φαρισαῖοι νὰ καταδικάσουν εἰς τὸν διὰ λιθοβολισμοῦ θάνατον. Τότε ὁ Σωτὴρ εἶπε τὸν θαυμαστὸν ἐκεῖνον λόγον· «Ὁ ἀναμάρτητος πρῶτος τὸν λίθον κατ’ αὐτῆς ἄς ρίψῃ». Τοιοῦτοτρόπως

καὶ τοὺς Φαρισαίους κατήσχυνε, διότι τοὺς ἐδίδασκεν ὅτι οὐδεὶς εἶνε ἀναμάρτητος πλὴν τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν γυναῖκα ἔσωσεν ἀφοῦ εἶπεν εἰς αὐτήν· «Πορεύου καὶ μηκέτι ἁμάρτανε».

Ἡγάπα τὴν ἀθωότητα, τὴν ἀπλότητα καὶ τὸ ἀνυπόκριτον τῆς καρδίας τῶν παιδῶν. Καὶ ἔλεγε· «Ἄφετε τὰ παιδία νὰ ἔλθωσι πρὸς με, καὶ μὴ ἐμποδίζητε αὐτά, διότι τῶν τοιούτων εἶνε ἡ βασιλεία τῶν Οὐρανῶν».

Ὡς φίλος, ἦτο φίλος θεῶς, πιστὸς καὶ εἰλικρινῆς καὶ εὐεργετικὸς, διὰ τοῦτο καὶ ἐλυπήθη καὶ ἐκλαυσε διὰ τὸν θάνατον τοῦ φίλου αὐτοῦ Λαζάρου, καὶ παρηγόρησε τὰς θρηνοῦσας ἀδελφὰς αὐτοῦ, ἀφοῦ ἀνέστησεν αὐτόν.

3. Ἠγάπα τὴν ἰδιαιτέραν πατρίδα του. Εἶπεν ὅτι δὲν εἶνε καλὸν νὰ λαμβάνῃ τις τὸν ἄρτον τῶν τέκνων του καὶ νὰ τὸν ρίπτῃ εἰς τοὺς ξένους καὶ τὰ κυνάρια. Ἐλυπεῖτο πολὺ διὰ τὴν ἀπιστίαν τῶν Ἰουδαίων.

4. Καὶ πρὸς αὐτοὺς τοὺς ἐχθροὺς του, οἱ ὁποῖοι τὸν ἐσταύρωσαν καὶ ὕβρισαν αὐτόν, ἡ καρδιά τοῦ Σωτῆρος ἦτο πλήρης ἀγάπης. Ἐν ᾧ ἐδιώκετο, εὐηργέτει, ἐν ᾧ ὕβρίζετο, ἠλόγει.—“Ὅτε ἐπὶ τοῦ ὀδυνηροῦ σταυροῦ εὐρίσκετο, συνεχώρει τοὺς ἐχθροὺς του, παρεκάλει καὶ τὸν οὐράνιον αὐτοῦ πατέρα νὰ συγχωρήσῃ αὐτούς, καὶ ἔλεγεν· «Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς, οὐ γὰρ οὔδασι τί ποιούσιν». (Λουκ. κγ' 34).

“Ὅλος ὁ βίος τοῦ Σωτῆρος ἦτο ἀγάπη πρὸς τὸν Θεὸν καὶ πρὸς τὸν πλησίον, ἡ ὁποία μὲ λόγους καὶ μὲ ἔργα ἐφανερώνετο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄.

ΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ

§ 24. Τὰ ἐπὶ τῆς φύσεως θαύματα.

1. Τὸ πρῶτον θαῦμα ἐτέλεσεν ὁ Σωτῆρ ἐν τῷ γάμῳ ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας. (Ἰάν. β' 1—11).

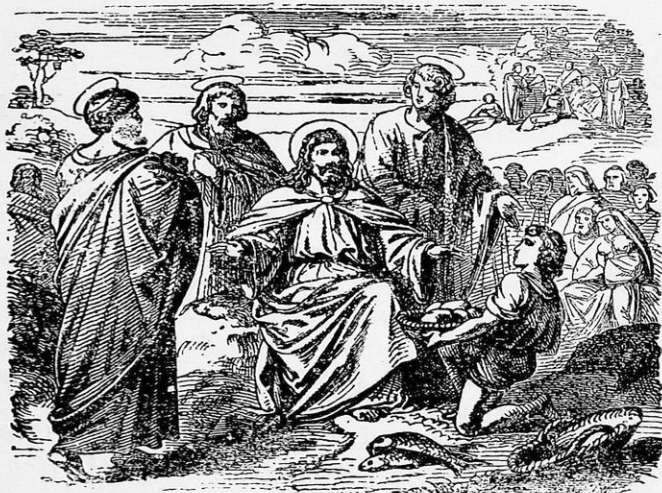
Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ γάμος ἔγινε εἰς τὴν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἦτο καὶ ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ. Προσεκλήθη καὶ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον. “Ὅτε δὲν εἶχον πλέον οἶνον λέγει ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτόν· «Οἶνον δὲν ἔχουν». Λέγει πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς· «Τί εἶνε μεταξὺ ἐμοῦ καὶ σοῦ, γύναι; δὲν ἔλθεν ἀκόμη ἡ ὥρα μου. Ἄλεγει ἡ μήτηρ αὐτοῦ πρὸς τοὺς ὑπηρέτας· «Ὅ, τι σᾶς λέγει κάμετε». Ἦσαν ἐκεῖ ὕδριαί λίθιναι ἕξ, αἱ ὁποῖαι ἔκειντο κατὰ τὸ ἔθος τοῦ καθαρισμοῦ τῶν Ἰουδαίων, αἱ ὁποῖαι ἐχώρουν ἐκάστη δύο ἢ τρεῖς μετρητάς. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς· «Γεμίσατε τὰς ὕδρίας ὕδατος». Καὶ ἐγένισαν αὐτὰς ἕως ἄνω. Καὶ λέγει πρὸς αὐτούς· «Ἀντλήσατε τώρα καὶ φέρετε πρὸς τὸν ἀρχιτρίκλινον». Καὶ ἔφεραν. Καθὼς δὲ ὁ ἀρχιτρίκλινος ἐγεύθη τὸ ὕδωρ, τὸ ὁποῖον εἰς οἶνον εἶχε μεταβληθῆ καὶ δὲν ἤξευρε πόθεν

1. Ὁ καιρὸς νὰ κάμω θαύματα.

εἶνε, (οἱ ὑπηρέται ὅμως ἤξευρον οἱ ὅποιοι ἤντλησαν τὸ ὕδωρ),

τότε φωνάζει τὸν νυμφίον ὁ ἀρχιτρίκλινος, καὶ λέγει πρὸς αὐτόν·

«Πᾶς ἄνθρωπος πρῶτόν τὸν καλὸν οἶνον βάλλει, καὶ ἀφ' οὗ πίνουν
Καὶνὴ Διαθήκη Ἰ. Μεσολωρᾶ Ἔκδ. 4ῆ 1928 Φύλ. 4

πολύ, τότε τὸν κατώτερον· σὺ ἐφύλαξας τὸν καλὸν οἶνον ἕως τώρα».

2. "Ὅτε εὕρισκετο ὁ Σωτὴρ εἰς τὴν ἔρημον ὅπου ἐδίδασκε τὸν ὄχλον, ἐχόρτασε μὲ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθῦς, ἀφ' οὗ προηγουμένως ἠὺλόγησεν αὐτά, 5000 ἄνδρας ἐκτὸς τῶν γυναικῶν καὶ παιδίων. Ἐπερίσσευσαν καὶ δώδεκα κόφινοι πλήρεις μὲ τεμάχια

(Ματθ. ιδ' 18—21). Ἄλλοτε ἐχόρτασε 4000 μὲ ἑπτὰ ἄρτους καὶ ὀλίγα ἰχθῦδια, ὅτε τὸ περίσσευμα ἦτο ἑπτὰ κόφινοι πλήρεις.

3. Διέταξεν ὁ Κύριος νὰ παύσῃ ὁ ἄνεμος καὶ νὰ καθησυχάσῃ ἡ θάλασσα, ὅτε οἱ μαθηταὶ τοῦ εὕρισκοντο εἰς τὸ πλοῖον καὶ ἐφοβήθησαν, μήπως τοῦτο καταποντισθῇ ἕνεκα τῆς μεγάλης τρικυμίας. Τότε οὗτοι ἐξήγειραν τὸν Κύριον, ὁ ὁποῖος ἐκοιμᾶτο καὶ εἶπον· «Κύριε, σῶσον ἡμᾶς, ἀπολλύμεθα». Οὗτος μὲ ἓνα λόγον καθησύχασε τὸν ἄνεμον καὶ τὴν θάλασσαν.

4. Ὁ Ἰησοῦς περιπατεῖ ἐπὶ τῆς θαλάσσης.—"Ὅτε νύκτα τινὰ οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ ἦσαν μόνοι εἰς τὸ πλοῖον, τὸ ὁποῖον ἐβασανίζετο ὑπὸ τῶν κυμάτων, ἐπειδὴ ἦτο ὁ ἄνεμος ἐναντίος, καὶ ἐκινδύνευον νὰ καταποντισθοῦν, τότε ὁ Σωτὴρ, ὁ ὁποῖος ἐπερι-

πάτει ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ἐπορεύθη πρὸς αὐτούς, καὶ εἶπε· «Θαρσεῖτε! ἐγὼ εἰμι· μὴ φοβεῖσθε». Οὗτοι ἀνεφώνησαν· «ἄληθῶς Θεοῦ Υἱὸς εἶσαι». Ἦλεγξε τὴν ὀλιγοπὶ τῆς Πέτρου, ὁ ὁποῖος ἠθέλησε νὰ περιπατήσῃ καὶ αὐτὸς ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ἀλλ' ἐφοβήθη, διὰ τοῦτο ἤπλωσεν ὁ Σωτὴρ τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ἔλαβεν αὐτόν.

Καὶ ὁ Κατηράσθη ὁ Σωτὴρ συκῆν, τὴν ὁποίαν εἶδε καθ' ὁδὸν καὶ ἡ ὁποία δὲν εἶχε καρπὸν, εἰμὴ φύλλα μόνον. Ἡ συκὴ ἐξηράνθη εὐθύς. Τότε ὁ Σωτὴρ ἐδίδασκε τοὺς μαθητάς του, οἱ ὁποῖοι ἐθαύμασαν πῶς τοῦτο ἔγινε καὶ εἶπεν, ὅτι διὰ μέσου τῆς πρὸς τὸν Θεὸν πίστεως ὅλα κατορθώνονται.

«Μέγας εἶ, Κύριε, καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου, καὶ οὐδείς λόγος ἐξαρρέσει πρὸς ἕμουν τῶν θαυμασίων σου!»

§ 25. Ἰασις διαφόρων ἀσθενῶν.

1) Ἡ ἰασις τοῦ ἐκ γενετῆς τυφλοῦ. (Ἰωάν. 9' 1—41).

Ὅτε μίαν φορὰν διήρχετο ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τινος ὁδοῦ τῶν Ἱεροσολύμων εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς. Οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὸν ἠρώτησαν· «Τίς ἡμαρτεν, οὗτος ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἵνα τυφλὸς γεννηθῆ;—Ὁ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη, ὅτι οὔτε οὗτος ἡμαρτεν οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἀλλ' ἵνα φανερωθῶν εἰς αὐτόν τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ. Ἐπειτα ἔπτυσε χαμαὶ καὶ ἔκαμε πηλὸν ἐκ τοῦ πτύσματος καὶ ἔχρισε τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς τοῦ τυφλοῦ, καὶ εἶπεν εἰς αὐτόν· «Ὑπάγε, νίψαι εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ». Ὁ τυφλὸς ἀπῆλθε καὶ ἐνίφθη, καὶ ἤλθε βλέπων.

Οἱ γείτονες καὶ οἱ γνώριμοι τοῦ τυφλοῦ, ὅτε τὸν εἶδον ὑγιᾶ, δὲν ἐπίστευον, ὅτι αὐτὸς οὗτος εἶνε ὁ πρῶην τυφλός, καὶ ἐκεῖνος ἔλεγεν, ὅτι ἐγὼ εἶμαι, καὶ ὅτι μὲ τὸν πηλὸν καὶ μὲ τὸ ὕδωρ τῆς κολυμβήθρας τοῦ Σιλωάμ ἐθεράπευσεν αὐτόν ὁ Ἰησοῦς.

Οἱ Φαρισαῖοι, ἀπὸ φθόνου κατηγόρησαν τὸν Ἰησοῦν ὡς ἁμαρτωλόν, διότι τὸ Σάββατον ἐθεράπευσε τὸν τυφλόν, καὶ συγχρόνως ἀνέκριναν πολλάκις τὸν πατέρα τοῦ τυφλοῦ ὡς καὶ τὸν ἴδιον ὁ ὁποῖος ἐθεραπεύθη. Ὁ πατὴρ ἔλεγεν· «Αὐτὸς ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε», καὶ ὁ υἱὸς εἰρωνεύετο τοὺς Φαρισαίους, καὶ ἔλεγεν, ὅτι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος τὸν ἐθεράπευσεν εἶνε θεοσεβής καὶ οὐχὶ ἁμαρτωλός, διότι ὁ Θεὸς τὸν δίκαιον καὶ οὐχὶ τὸν ἁμαρτωλὸν ἀκούει.

καὶ συγχρόνως ὅτι ἂν ὁ θαυματουργὸς δὲν ἦτο ἀπὸ τὸν Θεὸν δὲν ἠδύνατο νὰ κάμῃ τὸ θαῦμα τοῦτο.

Ἐπειτα εὗρεν ὁ Ἰησοῦς τὸν τυφλόν, καὶ ἠρώτησεν αὐτόν, ἂν πιστεύῃ τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ. Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπε· «Τίς εἶνε, Κύριε, ἵνα πιστεύσω εἰς αὐτόν»; Εἶπε εἰς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς· «Καὶ εἶδες αὐτόν, καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ ἐκεῖνος εἶνε». Ὁ τυφλὸς εἶπε· «Πιστεύω, Κύριε», καὶ προσεκύνησεν αὐτόν.

2) Ἡ θεραπεία τῶν τυφλῶν ἐν Βηθσαϊδᾷ καὶ Ἱεριχῷ.
(Μάρκ. γ' 22—25 καὶ Ματθ. κ' 29—34. Ματθ. κ' 5).

Ὅμοιως μὲ τὸ πτύσμα εἰς τὰ ὄμματα καὶ μὲ τὴν ἐπίθεσιν τῶν χειρῶν ἐθεράπευσεν ὁ Ἰησοῦς ἕνα τυφλὸν εἰς τὴν πόλιν Βηθσαϊδᾶ.

Ἐπίσης, ἐν ᾧ ἐξήρχετο ἀπὸ τὴν πόλιν Ἰεριχώ, ἐθεράπευσε δύο τυφλοὺς, οἱ ὁποῖοι ἐκάθηντο πλησίον τῆς ὁδοῦ, καὶ συγχρόνως ὅτε εἶδον τὸν Ἰησοῦν, ἔκραξαν· «Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, υἱὲ Δαβίδ.» Ὁ Ἰησοῦς εὐσπλαγχνίσθη αὐτούς, ἤγγισε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν καὶ εὐθέως ἀνέβλεψαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ ἠκολούθησαν αὐτόν.

3) Ἰασις τοῦ δούλου τοῦ ἑκατοντάρχου ἐν Καπερναούμ.

Εἷς ἑκατόνταρχος εἶχε δοῦλον πιστὸν καὶ καλόν, ὁ ὁποῖος ἐκινδύνευε νὰ ἀποθάνῃ. Ὅτε ἔμαθε περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἦλθεν εἰς αὐτόν, καὶ τὸν παρεκάλει λόγον μόνον νὰ εἶπῃ καὶ θεραπευθῇ ὁ δοῦλός του. Ὁμολογεῖ μὲ μεγίστην ταπεινοφροσύνην, ὅτι δὲν εἶνε ἄξιος νὰ εἰσέλθῃ ὁ θαυματουργὸς Κύριος εἰς τὸν οἶκόν του. Ὅτε

ἤκουσε ταῦτα ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶδε τὴν θερμὴν πίστιν τοῦ ἑκατοντάρχου, ἐθαύμασε καὶ εἶπε· «Ὑπάγε, καὶ ὡς ἐπίστευες γενηθήτω σοι».

4) Θεραπεία τῶν δέκα λεπρῶν. (Λουκ. ιζ' 11—19).

Ὅτε ὁ Ἰησοῦς εἰσῆρχετο εἰς μίαν κώμην (ἢ ὁποία ἔκειτο μεταξὺ Σαμαρείας καὶ Γαλιλαίας), ὑπήντησαν αὐτόν δέκα λεπροὶ ἄνδρες οἱ ὁποῖοι ἐστέκοντο μακρὰν, διότι ἦτο ἀπηγορευμένον εἰς αὐτούς νὰ πλησιάσουν τινά, ἵνα μὴ μεταδώσουν τὴν ἀσθένειαν αὐτῶν, καὶ ἐφώναζον «Ἰησοῦ, διδάσκαλε, ἐλέησον ἡμᾶς». Ὅτε

είδεν αὐτούς ὁ Ἰησοῦς εἶπε· «Ἀφοῦ πορευθῆτε νὰ ἐπιδείξητε τὸν ἑαυτὸν σας εἰς τοὺς ἱερεῖς». Ἐνῶ ἐπορεύοντο ἐκαθαρίσθησαν. —Εἷς ἀπ' αὐτούς, ὅτε εἶδεν ὅτι ἐθεραπεύθη, ἐπέστρεψε μὲ φωνὴν μεγάλην καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεόν, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον εἰς τοὺς

πόδας τοῦ Ἰησοῦ, εὐχαριστῶν αὐτόν, καὶ αὐτὸς ἦτο Σαμαρεῖτης. —Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν· «Οὐχὶ οἱ δέκα ἐκαθαρίσθησαν; Δὲν εὐρέθησαν νὰ ἐπιστρέψουν, ὅπως δοξάσουν τὸν Θεόν, εἰμὴ ὁ ἄλλογενὴς οὗτος, ὁ Σαμαρεῖτης;» Καὶ εἶπεν εἰς αὐτόν· «Ἀναστὰς πορεύου· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε».

Ἡ ἀγνωμοσύνη εἶνε μέγα κακόν. Ὁ ἀγάριστος εἶνε κακὸς ἄνθρωπος.

5) Θεραπεία τοῦ τριάκοντα καὶ ὀκτῶ ἔτη ἔχοντος ἐν τῇ ἀσθενείᾳ παραλυτικοῦ (Ἰωάν. ε' 1—15).

Ὅτε ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα διὰ τὴν ἑορτήν, ἐπορεύθη εἰς ἐκεῖ πλησίον κειμένην κολυμβήθραν, ἣ ὁποία ὠνομάζετο Ἐβραϊστὶ Βηθεσδά (=οἶκος εὐεργεσίας). Πέριξ αὐτῆς ἦσαν πέντε στοαί. Ὑποκάτω αὐτῶν κατέκειτο πλῆθος πολὺ τῶν ἀσθενούντων, τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν. Ἄγγελος Κυρίου κατὰ καιρὸν κατέβαιναν εἰς τὸ ὕδωρ τῆς κολυμβήθρας καὶ ἐτάρατταν αὐτό, καὶ ὁποῖος ἐκ τῶν ἀσθενῶν μετὰ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος πρῶτος εἰσῆρχετο εἰς τὸ ὕδωρ, ἐκεῖνος ἐθεραπεύετο. —Ὁ Ἰησοῦς ὅτε εἶδεν ὑπὸ κάτω ἀπὸ τὴν στοάν νὰ κατὰκεται ἀσθενής, ὁ ὁποῖος ἦτο παράλυτος τριάκοντα καὶ ὀκτῶ ἔτη, ἠρώτησεν αὐτόν, ἂν

θέλη νὰ γείνη ὑγιής, καὶ ὁ ἀσθενὴς ἀπεκρίθη· «Κύριε, ἄνθρωπον δὲν ἔχω, ἵνα μὲ βάλῃ εἰς τὴν κολυμβήθραν, ὅταν ταραχθῇ τὸ ὕδωρ. Καὶ ἐνῶ ἔρχομαι ἐγώ, ἄλλος μὲ προλαμβάνῃ καὶ καταβαίνει. Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐλυπήθη, ὡς πολυεὐσπλαγχνος τὴν λυπηρὰν θέσιν του καὶ λέγει πρὸς αὐτόν· «Ἐγχειραὶ ἄρον τὸν κράββατόν σου καὶ περιπάτει». Ὁ παραλυτικὸς εὐθὺς ἐθεραπεύθη, ἔλαβε τὸν κράββατον αὐτοῦ καὶ περιεπάτει. Οἱ Ἰουδαῖοι, ἐπειδὴ ἡ ἡμέρα ἐκείνη ἦτο ἡμέρα Σαββάτου, ἀπὸ φθόνον σκανδαλίζοντα., ἐλέγχουν τὸν παραλυτικὸν καὶ λέγουν πρὸς αὐτόν· «Δὲν ἔχεις ἐξουσίαν νὰ σηκώσῃς σήμερον τὸν κράββατόν σου». Ἐκεῖνος ἀποκρίνεται· «Αὐτὸς ποῦ μὲ ἰάτρευσε μὲ διέταξε νὰ λάβω τὸν κράββατόν μου καὶ νὰ περιπατήσω». Τότε ἠρώτησαν αὐτόν· «Τίς εἶνε αὐτὸς ποῦ σὲ ἐθεράπευσεν;» Ἄλλ' ὁ παραλυτικὸς δὲν ἐγνώριζε τοῦτον, διότι ὁ Ἰησοῦς μετὰ τὸ θαῦμα, ἐπειδὴ ἀπέφευγε τὰς τιμὰς, εὐθὺς ἀπῆλθε. Μετὰ ταῦτα ἀφοῦ εὔρεν ὁ Ἰησοῦς τὸν πρὸ ὀλίγου παράλυτον, λέγει πρὸς αὐτόν· «Ἴδε, ἔχεις γείνει ὑγιής· εἰς τὸ ἐξῆς μὴ ἀμάρτανε πλέον». Τότε ἀπῆλθεν ὁ ἄνθρωπος καὶ εἶπεν εἰς τοὺς Ἰουδαίους· ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶνε ὁ ὁποῖος ἔκαμεν αὐτὸν ὑγιᾶ.

Ἡ ἁμαρτία πολλὰ φέρει, ἀσθενείας, παραλυσίαν καὶ θάνατον σωματικὸν καὶ πνευματικόν.

6) *Ἰασις παραλυτικοῦ ἐν Καπερναοῦμ. (Μάρκ. β' 1—12).*

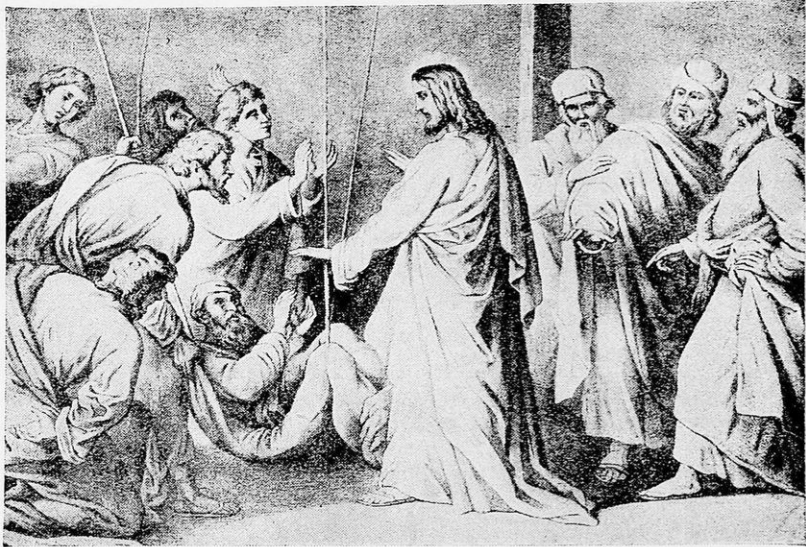
Ὅτε ὁ Ἰησοῦς ἐδίδασκε τὸν ὄχλον εἰς τινὰ οἰκίαν τῆς πόλεως Καπερναοῦμ, καὶ συνηθροίσθη τόσον πλῆθος, ὥστε μῆτε ἐξω εἰς τὴν θύραν ἠδύναντο νὰ σταθοῦν οἱ ἄνθρωποι, ἔρχονται πρὸς αὐτὸν καὶ φέρουν ἕνα παραλυτικόν, ὁ ὁποῖος ἐβαστάζετο ὑπὸ τεσσάρων. Καὶ ἐπειδὴ δὲν ἠδύναντο νὰ εἰσέλθουν εἰς τὴν οἰκίαν καὶ νὰ πλησιάσουν τὸν Ἰησοῦν ἕνεκα τοῦ πολλοῦ ὄχλου, ἀνεβίβασαν τὸν παραλυτικὸν ἐπὶ τῆς στέγης, ἠνοιξαν μέρος αὐτῆς, καὶ κατεβίβασαν αὐτὸν ἔμπροσθεν τοῦ Ἰησοῦ. Ὅτε εἶδεν ὁ Σωτὴρ τὴν πίστιν αὐτῶν, λέγει εἰς τὸν παραλυτικόν· «Τέκνον, ἀφέωνταί σοι ἅι ἁμαρτίαι σου».

Παρευρίσκοντο ἐκεῖ τινες ἀπὸ τοὺς γραμματεῖς, καὶ διελογίζοντο εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν, διατί οὗτος τοιοῦτοτρόπως λέγει

1. Ἄς εἶνε συγχωρημένοι.

βλασφημίας; τίς δύναται νά συγχωρήσῃ ἁμαρτίας, εἰ μὴ εἷς, ὁ Θεός;

Ἄμεσως ἐνόησεν ὁ Ἰησοῦς, ὅτι πονηρὰ διαλογίζονται καὶ εἶπεν εἰς αὐτούς· «Διατί διαλογίζεσθε ταῦτα εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν; Τί εἶνε εὐκολώτερον, νά εἴπω εἰς τὸν παραλυτικόν, ἀφέ-

ωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι, ἢ νά εἴπω, ἔγειραι, ἄρον σου τὸν κράββατον καὶ περιπάτει. Ἄλλὰ διὰ νά ἴδητε ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐξουσίαν ἔχει ἐπὶ τῆς γῆς νά συγχωρήσῃ ἁμαρτίας» λέγει εἰς τὸν παραλυτικόν· «Σοὶ λέγω, ἔγειραι, ἄρον τὸν κράββατόν σου καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου». Ὁ παραλυτικὸς ἠγέρθη παρευθύς, καὶ ἀφοῦ ἐσήκωσε τὸν κράββατον αὐτοῦ, ἐξῆλθεν ἐνώπιον πάντων, ὥστε ὁ ὄχλος ἐξίστατο καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεὸν καὶ ἔλεγεν, ὅτι οὐδέποστ τοιοῦτοτρόπως εἶδεν.

ἽΟ παραλυτικὸς ἐθεραπεύθη καὶ διὰ τὴν πίστιν αὐτοῦ καὶ διὰ τὴν πίστιν τῶν συγγενῶν καὶ φίλων του, οἱ ὅποιοι εἶχον πεποιθήσῃ εἰς τὴν θεϊὰν δύναμιν τοῦ Σωτῆρος.—«Τὰ καλὰ κόψοι τὰν».

7) Ἰασις τοῦ ἔχοντος τὴν χεῖρα ξηράν. (Ματθ. ιβ' 9—14).

Ἐν ᾧ ὁ Ἰησοῦς ἐδίδασκε τὸ Σάββατον εἰς τὴν συναγωγὴν, ἔφερον πρὸς αὐτὸν ἓνα ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος εἶχε τὴν χεῖρα ξηράν, τὸν ὁποῖον ἐθεράπευσεν, ἀφοῦ εἶπεν· «Ἐκτεινον τὴν χεῖρά σου». Ὁ ἄνθρωπος ἐξέτεινε τὴν ξηρὰν χεῖρα, καὶ ἀποκατεστάθη αὐτῆ ὑγιής, καθὼς καὶ ἡ ἄλλη. Ἐπειδὴ οἱ Φαρισαῖοι, ἀπὸ φθόνου, ἔλεγον ὅτι τὸ Σάββατον δὲν πρέπει νὰ ἔρχωνται εἰς τὴν συναγωγὴν οἱ ἄσθεनेῖς διὰ νὰ θεραπεύωνται, ἐδίδασκεν ὁ Σωτὴρ, ὅτι τὸ Σάββατον ἐγίνε διὰ τὸν ἄνθρωπον καὶ ὄχι ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ Σάββατον. Ἐὰν πρόβατον, εἶπε, πέσῃ εἰς λάκκον κατὰ τὸ Σάββατον, ὀφείλομεν νὰ τὸ ἐκβάλωμεν· πόσω μᾶλλον πρέπει νὰ φροντίζομεν νὰ εὐεργετῶμεν πάντοτε τὸν ἄνθρωπον, ὅταν δυστυχῆ καὶ εὐρίσκηται εἰς κίνδυνον!

Ἀγαθίζομεν τὰς ἐφορτάς, προσευχόμενοι καὶ ἀγαθοποιούντες τὸν πλησίον.

§ 26. Ἰασις τῶν δαιμονιζομένων.

1) Θαῦμα ἐν Καπερναοῦμ. (Μάρκ. α' 29—28).

Ἐν ᾧ ὁ Ἰησοῦς ἐδίδασκε τὸ Σάββατον εἰς τὴν συναγωγὴν τῆς Καπερναοῦμ, εἰς ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος εἶχε πνεῦμα ἀκάθαρτον, ἀνέκραξε καὶ ἔλεγε· «Ἄφες ἡμᾶς, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ· τί ἡμῖν καὶ σοί; ἤλθες νὰ μᾶς καταστρέψῃς; Γνωρίζω σε τίς εἶσαι, ὁ ἅγιος τοῦ Θεοῦ».—Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐπετίμησε τὸ πονηρὸν πνεῦμα, καὶ εἶπεν· «Σιώπα καὶ ἐξέλθε ἐκ τοῦ ἀνθρώπου».—Ἀμέσως τὸ πνεῦμα, ἀφοῦ ἐσπάραξε καὶ ἔκραξε μὲ φωνὴν μεγάλην ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ.—Καὶ ἐθαύμασαν πάντες καὶ διὰ τὴν θείαν διδασκαλίαν του καὶ διὰ τὸ θαῦμα.

2) Ἰασις δύο δαιμονιζομένων ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Γεργεσηνῶν.
(Μάρκ. ε' 1—20 καὶ Ματθ. η' 28—34).

Ὅτε κατέπλευσεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργεσηνῶν (ἢ Γαδαρηνῶν), συνήντησαν αὐτὸν δύο φοβεροὶ δαιμονισμένοι, οἱ ὁποῖοι ἐκάθηντο εἰς τὴν ἐρημίαν, εἰς τὰ μνήματα καὶ ἔκραζαν μὲ φωνὴν μεγάλην· «Τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου; ἤλθες ἐδῶ νὰ μᾶς καταστρέψῃς; Σε ὀρκίζομεν εἰς τὸν

Θεὸν νὰ μὴ μᾶς βασανίσῃς». Ἠρώτησεν ὁ Ἰησοῦς τὸ ὄνομα αὐτῶν. Καὶ οὗτοι ἀπεκρίθησαν· «Λεγεῶν» (δηλαδὴ πλῆθος, σύνταγμα). Ἦτο ἐκεῖ μακρὰν ἀπ' αὐτοὺς μία ἀγέλη χοίρων πολλῶν, οἱ ὅποιοι ἔβροσκον. Οἱ δαίμονες παρεκάλουν τὸν Ἰησοῦν νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς αὐτοὺς νὰ ἀπέλθουν εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων.— Τοῦτο παρεχώρησεν ὁ Σωτὴρ, διὰ νὰ τιμωρήσῃ συγχρόνως καὶ τὴν παρανομίαν τῶν Γαδαρηνῶν, οἱ ὅποιοι ἐναντίον τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου ἔτρεφον χοίρους.— Ἴδου τότε ὤρμησε πᾶσα ἡ ἀγέλη τῶν χοίρων κάτω ἀπὸ τὸν κρημνὸν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἀπέθανον εἰς τὰ ὕδατα.— Οἱ βροσκοὶ ἐφοβήθησαν, καὶ ἀφοῦ ἀπήλθον εἰς τὴν πόλιν, ἀνήγγειλαν πάντα.— Ἐξῆλθον ἔπειτα οἱ κάτοικοι διὰ νὰ ἴδουν τὸ γεγονός, καὶ εὔρον τοὺς πρώην δαιμονιζομένους νὰ εἶνε φρόνιμοι καὶ νὰ κάθηνται παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ.

3) Ἰασις τοῦ δαιμονιζομένου τυφλοῦ καὶ κωφοῦ. (Μαθ. ιδ' 22—27).

Ἐν τῷ ἐδίδασκεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν συναγωγὴν, ἔφερον εἰς αὐτὸν δαιμονιζόμενον τυφλὸν καὶ κωφόν, τὸν ὅποιον ἐθεράπευσε. Ὁ ὄχλος ἐθαύμαζε τὸ γεγονός, καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἐφθόνουν τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἔλεγον ὅτι ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Βεελζεβούλ ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.— Ὁ Ἰησοῦς σαφῶς ἀπήντησεν εἰς αὐτούς, ὅτι ὁ Σατανᾶς δὲν δύναται νὰ ἐκβάλῃ τὸν Σατανᾶν, ἦτοι νὰ καταστρέψῃ τὸν ἑαυτὸν του, διότι τότε ἡ βασιλεία τοῦ πονηροῦ διαμερίζεται, καὶ δὲν δύναται νὰ σταθῇ, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ κατέβαλε τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ καὶ ἔσεισε τὸ βασίλειον αὐτοῦ. Ἐδίδαξε δέ, ὅτι αὐτὸς ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Θεοῦ, τὸν ὅποιον δὲν πρέπει ὁ ἄνθρωπος νὰ βλασφημῇ, διότι τὸ ἀμάρτημα τοῦτο οὐδέποτε θέλει συγχωρηθῆ εἰς αὐτόν.

4) Ἰασις τοῦ δαιμονιζομένου παιδίου. (Μάρκ. θ' 14—28).

Ὅτε ὁ Ἰησοῦς ἦτο ἐπὶ τοῦ ὄρους Θαβώρ μετὰ τῶν τριῶν μαθητῶν του (τοῦ Πέτρου, τοῦ Ἰωάννου καὶ τοῦ Ἰακώβου), καὶ οἱ ἄλλοι μαθηταὶ καὶ ὄχλος πολὺς περιέμενον αὐτὸν εἰς τοὺς πρόποδας, τότε εἰς πατὴρ προσέφερε τὸν υἱὸν του, ὁ ὅποιος εἶχε πνεῦμα ἄλαλον, εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ Κυρίου διὰ νὰ τὸν θεραπεύσουν, ἀλλ' οὗτοι δὲν ἠδυνήθησαν, διότι καὶ αὐτοὶ εἰσέτι δὲν

εἶχον στερεωθῆ εἰς τὴν πίστιν, καὶ ὁ πατὴρ τοῦ παιδίου δὲν προσ-
ῆλθε μὲ θερμὴν πίστιν. "Ὅτε κατέβη ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τὸ ὄρος καὶ
ἔμαθε τὸ γεγονός, εἶπεν· «᾽Ω γενεὰ ἀπιστος! ἕως πότε θὰ ἤμαι μὲ
σᾶς; ἕως πότε θὰ σᾶς ἀνέχωμαι; φέρετε αὐτὸν πρὸς με». — Καὶ
ἔφερον αὐτόν. Ὁ δαιμονιζόμενος, ὅτε εἶδε τὸν Ἰησοῦν, ἔπεσεν ἐπὶ
τῆς γῆς, ἐκυλίετο καὶ ἤφριζε. Τότε ὁ πατὴρ μὲ πίστιν ἤρχισε
νὰ παρακαλῆ τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἔλεγε· «Εἰ τι δύνασαι, βοήθησον
ἡμᾶς». Ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· «Ἐὰν δύνασαι νὰ πιστεύσῃς, πάντα εἶνε
δυνατὰ εἰς τὸν πιστεύοντα». Τότε ὁ πατὴρ μὲ δάκρυα ἀνέκραξε·
«Πιστεύω, Κύριε! βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ». — Ὁ Ἰησοῦς ὅτ εἶδε
ὅτι ἔρχεται ὄχλος πολὺς, ἐπειδὴ ἀπέφευγε τὰς ἐπιδείξεις καὶ μα-
ταιότητας τοῦ κόσμου, διέταξεν εὐθὺς τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα νὰ
ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ παιδίου καὶ εἶπε· «Τὸ πνεῦμα τὸ ἄλαλον καὶ κωφόν,
ἐγὼ σε διατάσσω, ἐξελθε ἀπ' αὐτοῦ καὶ νὰ μὴ εἰσέλθῃς πλέον
εἰς αὐτό». — Τὸ πονηρὸν πνεῦμα, ἀφοῦ ἔκραξε καὶ πολὺ αὐτὸ
ἐσπάραξεν, ἐξῆλθε καὶ ἔγινε ὁ δαιμονιζόμενος ὡς νεκρός, ὥστε
πολλοὶ ἔλεγον, ὅτι ἀπέθανεν. Ὁ Ἰησοῦς ἀφοῦ ἐκράτησεν αὐτὸν
ἀπὸ τῆν χειρᾶ τὸν ἤγειρεν. — Ὅτε οἱ μαθηταὶ του ἔπειτα κατ'
ἰδίαν ἠρώτησαν αὐτόν, διατί δὲν ἠδυνήθησαν καὶ αὐτοὶ νὰ ἐκβά-
λουν αὐτό, εἶπεν εἰς αὐτούς, ὅτι τὸ γένος τοῦτο δὲν ἐξέρχεται εἰ μὴ
μὲ προσευχὴν καὶ νηστείαν.

*Ἀπαιτεῖται πίστις, φόβος Θεοῦ, προσεσχὴ καὶ νηστεία, ἵνα ἀπομα-
κρύνῃ τις τὸ πονηρὸν πνεῦμα.*

*Τὸ κακὸν γίνεται μέγα, ὅταν ἐκ παιδικῆς ἡλικίας δὲν φορτίσουν οἱ γο-
νεῖς καὶ οἱ διδάσκαλοι νὰ ἀποκόψουν αὐτό.*

5) Ἰασις τῆς θυγατρὸς τῆς Χαναναίας. (Μαθ. ιθ' 24—38).

Ὅτε εὐρίσκετο ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη τῆς Τύρου καὶ τῆς Σι-
δῶνος ἰδοὺ γυνὴ Χαναναία ἐξῆλθεν ἀπὸ τὰ ὄρια ἐκεῖνα, ἐκραύ-
γαζε, καὶ ἔλεγε· «Ἐλέησόν με, Κύριε, υἱὲ Δαβὶδ! ἡ θυγάτηρ μου
κακῶς δαιμονίζεται». Ὁ Ἰησοῦς δὲν ἀπεκρίθη εἰς αὐτὴν λόγον.
Ὅτε προσῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ παρεκάλουν αὐτόν νὰ τὴν βοη-
θήσῃ καὶ τὴν ἀποστείλῃ εἰς τὸν οἶκόν της. — Ὁ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη
καὶ εἶπε· «Δὲν ἀπεστάλην, εἰμὴ εἰς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα
οἴκου Ἰσραὴλ». Ἡ Χαναναία ἤλθε τότε, προσεκύνει αὐτόν, καὶ
ἔλεγε· «Κύριε, βοήθει με». Ἐκεῖνος ἀπεκρίθη καὶ εἶπε· «Δὲν εἶναι

καλὸν νὰ λάβῃ τις τὸν ἄρτον τῶν τέκνων του καὶ νὰ τὸν ρίψῃ εἰς τὰ κυνάρια. Ἡ γυνὴ μὲ σύνεσιν καὶ ἐτοιμότητα πνεύματος εἶπε· «Ναί, ἀλλὰ καὶ τὰ κυνάρια τρώγουν ἀπὸ τὰ ψιχία, τὰ ὁποῖα πίπτουν ἀπὸ τὴν τράπεζαν τῶν κυρίων αὐτῶν».—Τότε ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν εἰς αὐτήν· «ὦ γύναι, μεγάλη σου ἡ πίστις, γενηθήτω εἰς σέ, καθὼς θέλεις». Καὶ ἐθεραπεύθη ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

Ἡ πρὸς τὴν πατρίδα ἀγάπη εἶνε ἐκ τῶν πρώτων καθηκόντων ἡμῶν.

6) Ἰασις τῆς συγκυπτούσης γυναικός. (Λουκ. ιγ' 10—17).

Ὅτε ὁ Ἰησοῦς ἐδίδασκε κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου εἰς τὴν συναγωγὴν εἶδε μίαν δυστυχεῖ γυναικίκα, ἣτις εἶχε πνεῦμα (πονηρὸν) ἀσθενείας δέκα καὶ ὀκτῶ ἔτη, καὶ ἦτο συγκύπτουσα, καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ ὑψώσῃ τὴν κεφαλὴν τῆς πρὸς τὰ ἄνω. Τότε εἶπεν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτήν· «Γύναι, εἶσαι ἐλευθερωμένη ἀπὸ τὴν ἀσθενείαν σου», καὶ ἔθεσε ἐπάνω εἰς αὐτήν τὰς χεῖράς του, καὶ εὐθὺς ἀνωρθώθη, καὶ ἐδόξασε τὸν Θεόν.

Ἀπεκρίθη ὁ ἀρχισυναγωγός, μὲ ἀγανάκτησιν, διότι τὸ Σάββατον ἐθεράπευσεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἔλεγεν εἰς τὸν ὄχλον· «Ἐξ ἡμέραι εἶνε, κατὰ τὰς ὁποίας πρέπει νὰ ἐργάζησθε, κατὰ ταύτας λοιπὸν νὰ ἔρχεσθε καὶ νὰ θεραπεύησθε καὶ ὄχι τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου».—Ὁ Ἰησοῦς ἀμέσως κατέκρινε τὸν φθόνον καὶ τὴν ὑποκρισίαν τοῦ ἀρχισυναγωγού, καὶ εἶπεν εἰς αὐτόν· «Ὑποκριτά, τίς Ἰουδαῖος, ὁ ὁποῖος ἔχει βοῦν καὶ ὄνον δὲν λύει αὐτὰ τὸ Σάββατον καὶ δὲν τὰ ὀδηγεῖ νὰ τὰ ποτίσῃ; αὐτὴν δὲ τὴν γυναῖκα, ἣ ὁποία εἶνε ἀπὸ τὸ γένος τοῦ Ἀβραάμ, τὴν ὁποίαν ἐβασάνισεν ὁ Σατανᾶς δέκα καὶ ὀκτῶ ἔτη, δὲν ἔπρεπε νὰ λύσω ἀπὸ τὸν δεσμὸν τοῦτον κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου;»—Ἀφοῦ εἶπε ταῦτα, κατησχύνθησαν πάντες οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ καὶ ὁ ὄχλος ἔχαιρε δι' ὅλα τὰ ἔνδοξα καὶ θαυμαστά ἔργα τὰ ὁποῖα ἐξετέλει ὁ Ἰησοῦς.

Μὲ τὴν προσευχὴν, τὴν εὐσέβειαν, τὰ καλὰ ἔργα καὶ τὴν ἐργασίαν δυνάμεθα νὰ ἀπομακρύνωμεν τὰς πονηρὰς σκέψεις, καὶ νὰ ἀποφεύγωμεν πᾶν κακὸν ἔργον.

§ 27. Θαύματα τῆς ἀναστάσεως νεκρῶν.

1) Ἀνάστασις τῆς δωδεκαετοῦς θυγατρὸς τοῦ Ἰαείρου.
(Λουκ. ιη' 40—56).

Εἷς ἄρχων τῆς συναγωγῆς, ὀνόματι Ἰάειρος, ἦλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν καί, ἀφοῦ ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, παρεκάλει αὐτὸν νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν οἶκόν του, διότι ἡ μονογενὴς θυγάτηρ του, ἡ ὁποία ἦτο ἡλικίας δώδεκα ἐτῶν, ἀπέθνησκεν. Καὶ ἐν ᾧ ἐπορεύ-

ετο, ἔρχεται κάποιος ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ ἀρχισυναγώγου, καὶ ἔλεγε· «Ἀπέθανεν ἡ θυγάτηρ σου, μὴ ἐνόηλει πλέον τὸν διδάσκαλον». Ὁ Ἰησοῦς ὅτε ἤκουσε τοῦτο, ἀπεκρίθη· «Μὴ φοβοῦ, μόνον πίστευε καὶ θὰ σωθῇ ἡ θυγάτηρ σου».—Ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, δὲν ἀφῆκε νὰ εἰσέλθῃ ἄλλος, εἰμὴ ὁ Πέτρος, ὁ Ἰάκωβος καὶ ὁ Ἰωάννης (οἱ πιστοὶ αὐτοῦ μαθηταί) καὶ οἱ γονεῖς τῆς παιδός.—Ἐκλαίον πάντες καὶ ἐθρήνουν τὴν ἀποθανοῦσαν.—Ὁ Ἰησοῦς εἶπε· «Μὴ κλαίετε· δὲν ἀπέθανεν, ἀλλὰ κοιμᾶται», καὶ περιεγέλων αὐτόν, διότι ἐγνώριζον, ὅτι ἀπέθανεν. Ὁ Ἰησοῦς, ἀφοῦ ἐξέβαλεν ἔξω ὄλους, καὶ ἔλαβε τὴν χεῖρα τῆς νεκρᾶς, ἐφώνησε

καὶ εἶπε· «Ἡ παῖς, ἐγείρου».—Καὶ ἐπέστρεψε τὸ πνεῦμα αὐτῆς, καὶ ἀνεστήθη εὐθύς, καὶ διέταξε νὰ δοθῇ εἰς αὐτὴν φαγητόν, διὰ νὰ ἴδουν ὅτι πραγματικῶς ἀνεστήθη οἱ δὲ γονεῖς καὶ οἱ μαθηταὶ ἐθαύμασαν τὸ γεγονός ¹.

Πιστεύομεν εἰς τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς.—Προσδοκῶμεν ἀνάστασιν νεκρῶν.

2) *Ἀνάστασις τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ χήρας τινος ἐν τῇ πόλει Ναὶν.
(Λουκ. ζ' 11—17).*

Ὁ Ἰησοῦς ἐπορεύετο μὲ τοὺς μαθητάς του καὶ ὄχλον πολλόν εἰς τὴν πόλιν Ναὶν. Ὅτε ἐπλησίασεν εἰς τὴν πύλιν τῆς

πόλεως, ἰδοὺ ἐξεφέρετο νεκρός, υἱὸς μονογενῆς μητρὸς χήρας, καὶ ἠκολούθει ὄχλος πολλὸς τῆς πόλεως. Ὅτε εἶδεν αὐτὴν ὁ Κύριος εὐσπλαγχνίσθη καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν· «Μὴ κλαῖε».—Καὶ ἄφου ἐπλησίασε ἤγγισεν τὸ νεκροκράββατον, καὶ εἶπεν εἰς τὸν νε-

1. Ἐν ᾧ ὁ Ἰησοῦς ἐπορεύετο εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀρχισυναγώγου, μία γυνὴ ἢ ὁποία ἔπασχε ἀπὸ ἐτῶν δώδεκα ἀπὸ ρύσιν αἵματος καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ θεραπευθῇ ἀπὸ κανένα, ἦλθε μὲ φόβον καὶ πίστιν θεομὴν καὶ ἔπιασε τὸ ἄκρον τοῦ ἱματίου τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἀμέσως ἐθεραπεύθη. Εἶπε δὲ εἰς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς· «Θάρσει, θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσωκε σε· πορεύου εἰς εἰρήνην». (Λουκ. η' 43—49).

κρόν· «Νεανίσκε, σοὶ λέγω ἐγέρθητι».—Καὶ ἀνεκάθησεν ὁ νεκρὸς καὶ ἤρχισε νὰ ὁμιλῇ, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν εἰς τὴν μητέρα αὐτοῦ.— Κατέλαβε τότε ὄλους ἐν γένει φόβος καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν, καὶ ἔλεγον· «Προφήτης μέγας ἠγέρθη ἐν τῷ μέσῳ ἡμῶν, καὶ ἐπεσκέφθη ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ».

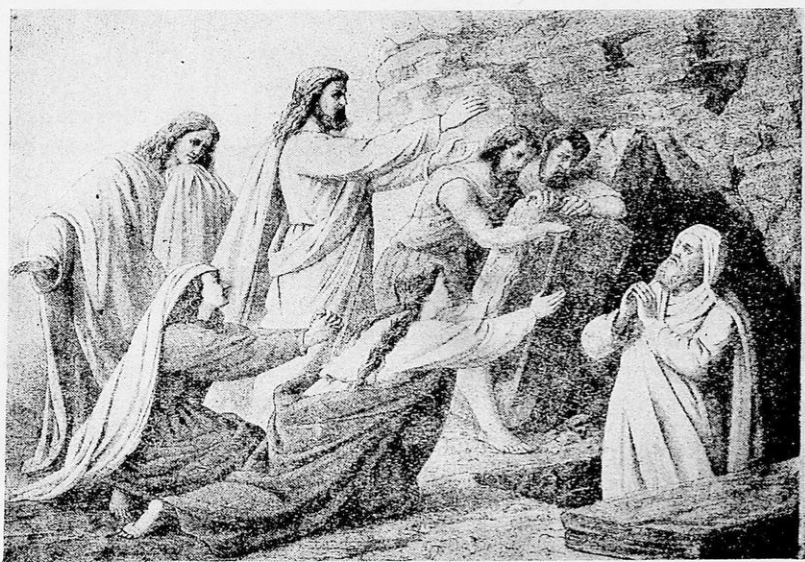
Ὁ Σωτὴρ διὰ μέσον τοῦ θαύματος τούτου ἀπέδειξεν ὅτι ἦτο παντοδύναμος καὶ πολυεύσπλαγχνος.

3) Ἀνάστασις τοῦ Λαζάρου. (Ἰωάν. ια' 1—15).

Ἐν ᾧ ὁ Ἰησοῦς εὕρισκετο πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ἀπέστειλαν ἡ Μάρθα καὶ ἡ Μαρία, αἱ ἀδελφαὶ τοῦ Λαζάρου, ἐκ τῆς πόλεως τῆς Βηθανίας, πρὸς αὐτὸν καὶ ἔλεγον· «Κύριε, ἰδοὺ ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ἀγαπᾶς, ἀσθενεῖ». Ὅτε ἤκουσε ταῦτα ὁ Σωτὴρ, εἶπεν· «Αὕτη ἡ ἀσθενεία δὲν εἶνε πρὸς θάνατον, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ δι' αὐτῆς». Καὶ τότε ἔμεινε δύο ἡμέρας εἰς τὸν τόπον, ὅπου ἦτο. Μετὰ ταῦτα λέγει εἰς τοὺς μαθητάς του· «Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν ἐκοιμήθη, ἀλλὰ παρεύομαι διὰ νὰ ἐξυπνήσω αὐτόν.» Ἐπειδὴ οἱ μαθηταὶ του δὲν ἐνόησαν καλῶς τὸν λόγον τοῦ Σωτῆρος, λέγει τότε παρρησίᾳ πρὸς αὐτούς· «Ὁ Λάζαρος ἀπέθανε, καὶ χαίρω δι' ὑμᾶς, ἵνα πιστεῦσητε, ὅτι δὲν ἤμην ἐκεῖ, ἀλλ' ἄς ὑπάγωμεν πρὸς αὐτόν».

Ἐν ᾧ ἐπλησίαζεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Βηθανίαν, συναντᾷ αὐτὸν ἡ Μάρθα, περίλυπος, διότι δὲν ἤλθεν ἐγκαίρως ὁ Κύριος, ἀλλ' ὅμως ἐλπίζει καὶ πιστεύει, καθὼς ἤκουσε τοὺς λόγους αὐτοῦ· «Ἐγὼ εἶμι ἡ ζωὴ, ἡ ἀνάστασις· καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, κἂν ἀποθάνῃ, θὰ ζήσῃ, καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ πιστεύων εἰς ἐμέ, δὲν θὰ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα».—Μετὰ ταῦτα ἔτρεξεν ἡ Μάρθα καὶ προσεκάλεσε τὴν Μαρίαν, ἡ ὁποία ἤλθεν μὲ πολλοὺς ἄλλους, οἱ ὁποῖοι ἦσαν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Λαζάρου πρὸς παρηγορίαν. Ὅτε ἡ Μαρία εἶδε τὸν Κύριον, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας του, ἔκλαιε καὶ εἶπε· «Κύριε, ἐὰν ἦσο ἐδῶ, ὁ ἀδελφός μου δὲν ἤθελεν ἀποθάνει». Ὁ Ἰησοῦς ἐλυπήθη, ἐταράχθη καὶ ἠρώτησε ποῦ ἐτάφη ὁ Λάζαρος. Ἡ Μαρία εἶπεν· «Ἐλθὲ καὶ ἰδέ». Ὅτε ἤλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ σπήλαιον, ὅπου εἶχε ταφῆ ὁ νεκρὸς, ἐδάκρυσε καὶ ἐλυπήθη. Τότε διατάσσει νὰ σηκώσουν τὸν λίθον. Ἡ Μαρία λέγει πρὸς αὐτόν· «Κύριε, ὄζει ἤδη.

διότι εἶνε τεσσάρων ἡμερῶν». Ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτήν· «Δὲν σοὶ εἶπον, ἐὰν πιστεύῃς, θέλεις ἶδει τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ»; Ἐσήκωσαν λοιπὸν τὸν λίθον, ὑπὸ τὸν ὁποῖον ἔκειτο ὁ νεκρὸς. Ὁ Ἰησοῦς, ὕψωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἄνω, προσηυχήθη καὶ παρεκάλεσε τὸν Θεὸν νὰ εἰσακούσῃ τὴν δέησιν αὐτοῦ. Καὶ μετὰ ταῦτα μὲ φωνὴν μεγάλην ἐκραύγασε· «Λάζαρε, δεῦρο ἔξω». Καὶ ἰδοὺ

ἐξέρχεται ὁ νεκρὸς δεδεμένος τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας, καὶ τὸ πρόσωπον κεκαλυμμένον μὲ τὸ σουδάριον. Τότε λέγει ὁ Ἰησοῦς· «Λύσατε αὐτὸν καὶ ἄφετε νὰ ὑπάγῃ».

Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους, οἱ ὁποῖοι εἶδον τὸ θαῦμα, ἐπίστευσαν εἰς τὸν Ἰησοῦν.

Διὰ μέσον τῆς ἀνστάσεως τοῦ Λαζάρου, ὁ ὁποῖος ἦτο τετραήμερος μάλιστα εἰς τὸν τάφον, ἀπεδείχθη ἡ δύναμις τοῦ Σωτῆρος καὶ προετυπώθη ἡ κοινὴ ἡμῶν ἀνάστασις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

ΤΑ ΜΙΚΡΟΝ ΠΡΟ ΤΟΥ ΠΑΘΟΥΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΟΜΕΝΑ

§ 28. Ἡ Μεταμόρφωσις τοῦ Χριστοῦ.

Πρὸ τοῦ σταυρικοῦ θανάτου ἤρχισεν ὁ Ἰησοῦς νὰ προλέγῃ εἰς τοὺς μαθητάς του, ὅτι πρέπει νὰ ἀπέλθῃ εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ πολλὰ νὰ πάθῃ ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων καὶ γραμ-

ματέων, καὶ νὰ σταυρωθῇ καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν νὰ ἐγερθῇ.—
Εἶπε προσέτι ὁ Σωτὴρ εἰς αὐτούς, ὅτι, ὅποιος θέλει νὰ ἰκολου-
θήσῃ αὐτόν, ὀφείλει νὰ ἀρνηθῇ τὸν ἑαυτόν του καὶ νὰ ἕρῃ τὸν
σταυρὸν αὐτοῦ· διότι τί θὰ ὠφελήσῃ τὸν ἄνθρωπον, ἐὰν κερδήσῃ
τὸν κόσμον ὅλον καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ;

Τότε παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον, τὸν Ἰάκωβον καὶ
τὸν Ἰωάννην, καὶ ἀναβιβάζει αὐτούς εἰς ὄρος ὑψηλόν (τὸ Θαβώρ
κατὰ παράδοσιν) κατ' ἰδίαν μόνους διὰ προσευχῆν. Ἐν ᾧ προσή-
χετο, μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν καὶ ἔλαμψε τὸ πρόσωπον
αὐτοῦ καθὼς ὁ ἥλιος, καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἔγιναν λευκὰ καθὼς τὸ

φῶς. Καὶ ἐφάνη εἰς αὐτούς ὁ Ἡλίας μετὸν Μωϋσῆν, οἱ ὅποιοι συνωμίλουν μετὸν Ἰησοῦν.—Τότε ὁ Πέτρος εἶπε· «Κύριε καλὸν εἶνε νὰ στήσωμεν ἐδῶ τρεῖς σκηνάς, μίαν διὰ Σέ, ἄλλην διὰ τὸν Μωϋσέα καὶ ἄλλην διὰ τὸν Ἡλίαν.» Ἐν ᾧ ἔλεγε ταῦτα, νεφέλη φωτεινὴ ἐπεσκίασεν αὐτούς. Φωνὴ τότε ἐκ τῆς νεφέλης ἔλεγεν· «Οὗτος εἶνε ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητὸς ἐν ᾧ ἠυδόκησα, αὐτοῦ ἀκούετε».

Τότε προσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τοὺς μαθητάς του, οἱ ὅποιοι ἀπὸ τὸν φόβον καὶ τὴν λάμψιν ἔπεσον ἔντρομοι ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ ἤγγισεν αὐτούς καὶ εἶπεν· «Ἐγέρθητε καὶ μὴ φοβεῖσθε». Οὗτοι ἐσήκωσαν τοὺς ὀφθαλμούς των, καὶ δὲν εἶδον κανένα, εἰμὴ τὸν Ἰησοῦν μόνον.

Διὰ μέσον τῆς μεταμορφώσεως (6 Αὐγούστου) ἔδειξεν ὁ Σωτὴρ τὴν δόξαν αὐτοῦ.—Ὁ Μωϋσῆς καὶ ὁ Ἡλίας εἶναι οἱ δύο ἀντιπρόσωποι τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης.—Ἐβεβαίωθη καὶ ἐνώπιον αὐτῶν, ὅτι ὁ Χριστὸς εἶνε ὁ ἀγαπητὸς υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

§ 29. Ὁ Ἰησοῦς ὡς προφήτης.

Μετὰ τὰ θαύματα ἀπέδειξεν ὁ Σωτὴρ τὴν παντοδυναμίαν του. Μετὰ τὰς προφητείας καὶ τὴν γνῶσιν τῶν ἀποκρῦφων διαλογισμῶν κατέδειξε τὴν παντογνωσίαν του.

Διέβλεπε τὰ ἀπόκρυφα τῆς καρδίας τῶν ἀνθρώπων. Κατέκρινε τοὺς Φαρισαίους, οἱ ὅποιοι διελογίζοντο πονηρὰ εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν, καὶ ἔλεγεν εἰς αὐτούς καθαρῶς τί ἐσκέπτοντο.

Διέειδε τὴν διαγωγὴν καὶ τὰ οἰκογενειακὰ τῆς Σαμαρείτιδος γυναικός, εἰς τὴν ὁποίαν εἶπε νὰ τῆ δώσῃ ὕδωρ ζῶν (τὴν διδασκαλίαν του), ἐὰν θέλῃ νὰ μὴ διψᾷ εἰς τὸν αἰῶνα. (Ἰωάν. δ' 4—42).

Ἀκριβέστατα προεφήτευσεν ὁ Σωτὴρ τὸν σταυρικὸν θάνατον, ὅτι θὰ παραδοθῆ εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς, θὰ ἐμπαιχθῆ, θὰ μαστιγωθῆ, θὰ σταυρωθῆ καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν θὰ ἐγερθῆ. Προεῖπεν ὅτι θὰ παραδώσῃ αὐτὸν ὁ Ἰούδας, ὅτι θὰ ἀρνηθῆ αὐτὸν ὁ Πέτρος, ὅτι θὰ στείλῃ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, ὅτι οἱ ὀπαδοὶ του θὰ πάθουν πολλὰ.

Προεφήτευσεν τέλος, ὅτι ἡ βασιλεία αὐτοῦ θὰ μείνῃ στερεὰ καὶ ἀκλόνητος μεθ' ὅλους τοὺς διωγμούς.

30. Ἡ Μαρία ἐκχέουσα ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν τὸ πολύτιμον μύρον.

Εἰς τὴν πόλιν Βηθανίαν ἕξ ἡμέρας πρὸ τοῦ Πάσχα, Σίμων ὁ λεπρὸς προσεκάλεσε τὸν Ἰησοῦν εἰς δεῖπνον, εἰς τὸ ὅποιον ἦτο

προσκεκλημένος και ὁ Λάζαρος ὁ ὁποῖος ἠγέρθη ἀπὸ τοὺς νεκροὺς, καθὼς και αἱ ἀδελφαί του. Ἡ Μάρθα ὑπηρετεῖ, ἡ Μαρία ἀφοῦ ἔλαβε ἀλάβαστρον μύρου πολυτίμου, κατέχεεν αὐτὸ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ Ἰησοῦ, και ἤλειψε τοὺς πόδας αὐτοῦ, και με τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς της ἐσπόγγισεν αὐτούς.

Τότε ὁ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, ὅστις εἶχε τὸ γλωσσόκοσμον (=βαλλάντιον, χρῆμα), ἐπειδὴ ἦτο φιλάργυρος, ἐλυπήθη διὰ τὴν ἀπώλειαν τοῦ μύρου, και εἶπε· «Τὸ μύρον τοῦτο ἠδύνατο νὰ πωληθῆ ἄντι τριακοσίων δηναρίων, ¹ και νὰ δοθῆ εἰς τοὺς πτωχοὺς». — Ἄλλ' ὁ Ἰησοῦς εὐθὺς ἀπεκρίθη και εἶπεν· «Ἄφες αὐτήν, εἰς τὸν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου ἐφύλαξεν αὐτὸ ἡ Μαρία· τοὺς πτωχοὺς ἔχετε πάντοτε μαζύ σας, ἐμὲ δὲ δὲν ἔχετε πάντοτε».

Τότε ἐπορεύθη ὁ Ἰούδας πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς και εἶπε· «Τί θέλετε νὰ μοῦ δώσητε, διὰ νὰ σᾶς παραδώσω τὸν Ἰησοῦν»; Οὗτοι ἔδωκαν εἰς αὐτὸν τριάκοντα ἀργύρια (τὴν τιμὴν τῶν δούλων), και ἀπὸ τότε οὗτος ἐζῆτει εὐκαιρίαν διὰ νὰ παραδώσῃ αὐτόν.

Ἔμαθεν ὄχλος πολὺς ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἦτο εἰς τὴν Βηθανίαν, εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, και ἦλθεν ἐκεῖ, διὰ νὰ ἴδῃ ὄχι μόνον τὸν Ἰησοῦν, ἀλλὰ και τὸν ἐγεθέντα Λάζαρον. Συνεσεκέφθησαν οἱ ἀρχιερεῖς νὰ θανατώσωσι τὸν Λάζαρον, διότι πολλοὶ ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους δι' αὐτὸν ὑπῆγον και ἐπίστευσαν εἰς τὸν Ἰησοῦν.

Ἡ πλεονεξία εἶνε εἰδωλολατρεία.—Ὁ φθόνος φέρει φόνον.

§ 31. Ἡ θριαμβευτικὴ εἴσοδος τοῦ Ἰησοῦ εἰς Ἱερουσόλυμα.

Μετὰ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Λαζάρου ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς ἐκ τῆς Βηθανίας εἰς τὰ Ἱερουσόλυμα, καθήμενος ἐπὶ πώλου ὄνου, ταπεινὸς και πραῦς, καθὼς εἶχε προεῖπει ὁ προφήτης Ζαχαρίας· «Μὴ φοβοῦ, θύγατερ Σιών· ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται καθήμενος ἐπὶ πώλου ὄνου, δίκαιος και σφύζων».

Ὁ λαὸς ὅτε ἤκουσεν, ὅτι ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς, ἔλαβε τὰ βάρια (κλάδους) τῶν φοινίκων, ἐξῆλθεν εἰς ὑπάντησιν αὐτοῦ, ἔστρωσε τὴν ὁδὸν με τὰ ἱμάτια και τοὺς κλάδους και ἔκραζε με τοὺς μαθητὰς τοῦ Ἰησοῦ και τοὺς ἀθώους παῖδας τῆς Ἱερουσαλήμ. «Ὡ-

¹ Ἐν δηνάριον=75 λεπτά.

σαννά τῷ υἱῷ Δαβίδ, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ).

Οἱ Φαρισαῖοι, ἀπὸ φθόνον ἔλεγον ἀναμεταξύ των· «Θεωρεῖτε, ὅτι δὲν ὠφελεῖτε εἰς τίποτε· ἰδὲ ὁ κόσμος ὀπίσω αὐτοῦ τρέχει». Καὶ ἡ πόλις Ἱεροσόλυμα ἐσεισθη, καὶ ἔλεγε· «Τίς εἶνε οὗτος;»

Οἱ ὄχλοι ἔλεγον· «Οὗτος εἶνε Ἰησοῦς ὁ προφήτης, ὁ ἀπὸ Ναζαρέτ τῆς Γαλιλαίας».—Τὸ ἑσπέρας ἐπανῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Βηθανίαν.

Ὁ Σωτὴρ εἰσῆλθεν μὲ θρίαμβον εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ ὡς βασιλεὺς ταπεινὸς καὶ ὑμνεῖτο ἀπὸ τῶν ἀθώουσι αἰδας καὶ τοῦς μαθητάς του.— Ἀθῶότητα, πίστιν καὶ ἀγάπην θέλει ὁ Σωτὴρ.

§ 32. Ἀρχὴ τῶν παθῶν τοῦ Χριστοῦ.

Καὶ πρότερον πολλάκις ἐζήτουν οἱ Φαρισαῖοι εὐκαιρίαν νὰ θανατώσουν τὸν Σωτῆρα. Μετὰ τὴν ἀνάστασιν ὅμως τοῦ Λα-

ζάρου καὶ τὴν θριαμβευτικὴν εἴσοδον αὐτοῦ εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔκαμον συνέδριον καὶ ἀπεφάσισαν τέλος νὰ σταυρώσουν τὸν Ἰησοῦν.—Ὁ Καϊάφας μάλιστα, ὁ ἀρχιερεὺς τοῦ ἔτους ἐκείνου, εἶπεν, ὅτι συμφέρει νὰ ἀποθάνῃ εἰς ἄνθρωπος χάριν τοῦ λαοῦ, ἵνα μὴ ὄλον τὸ ἔθνος ἀπολεσθῇ.

1) Ἐκδίωξις ἐκ τοῦ ναοῦ τῶν πωλοῦντων
καὶ ἀγοραζόντων ἐν αὐτῷ.

Ὅτε εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερόν, ἐξέβαλε τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας εἰς τὸν ναόν, καὶ ἀνέτρεψε τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν (αὐτῶν ποὺ ἀλλάσσουν νομίσματα). Καὶ εἶπε εἰς αὐτούς: «Διατί ἐκάματε τὸν οἶκον τοῦ Πατρός μου, τὸν οἶκον τῆς προσευχῆς, οἶκον ἐμπορίου, σπήλαιον ληστῶν; Ὁ οἶκος οὗτος εἶνε οἶκος Θεοῦ».

Οἱ Φαρισαῖοι ὅτε εἶδον τὰ συμβάντα καὶ ἤκουόν τοὺς ἀθώους παῖδας νὰ φωνάζουν, Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβίδ, ἤγαγκτησαν καὶ εἶπογ πρὸς αὐτόν: «Τί οὗτοι λέγουσιν;»

Ὁ Ἰησοῦς λέγει εἰς αὐτούς: «Ναί, οὐδέποτε ἀνεγνώσατε, ὅτι ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων ἐξέρχεται ὕμνος τῷ Θεῷ;» Καὶ ἀφοῦ ἀφῆκεν αὐτούς, ἀνεχώρησε πάλιν εἰς τὴν Βηθανίαν ¹.

2) Κατάκρισις τῶν Γραμματέων καὶ Φαρισαίων.

Τίποτε ἄλλο δὲν κατέκρινεν ὁ Σωτὴρ τόσον δριμύως, ὅσον τὴν ὑποκρισίαν τῶν Γραμματέων καὶ Φαρισαίων, οἱ ὅποιοι ἐξωτερικῶς ἐφαίνοντο εἰς τοὺς ἀνθρώπους καλοὶ καὶ δίκαιοι, καὶ ἐσωτερικῶς ἦσαν μοχθηροὶ καὶ πονηροί, οἱ ὅποιοι ἐδέσμευον φορτία βαρέα καὶ δυσβάστακτα καὶ ἐπέθετον ταῦτα ἐπάνω εἰς τοὺς ἄμους τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ' αὐτοὶ δὲν ἤθελον νὰ ἀνακουφίσουν αὐτούς οὔτε μὲ τὸν δάκτυλόν των.

(1) Τὸ αὐτὸ εἶχε πράξει ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας εἰς τὸν ναόν καὶ ἄλλοτε (κατὰ τὸ Πάσχα), ὅτε οἱ Ἰουδαῖοι εἶπον εἰς αὐτόν: ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς; Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς αὐτούς: «Ἀύσατε τὸν ναόντοῦτον καὶ εἰς τρεῖς ἡμέρας δύναμαι νὰ ἀνοικοδομήσω αὐτόν». Ἐννοεῖ δὲ μὲ τοὺς λόγους τούτους τὴν τριήμερον αὐτοῦ ταφὴν καὶ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν. (Ἰωάν. β' 11).

Δικαίως κατέκρινεν αὐτούς, διότι ἀπαιτοῦσαν καὶ ἐδίδασκον πολλὰ βαρέα, καὶ αὐτοὶ δὲν ἔκαμνον τίποτε.

Ἐφρόντιζον διὰ τὰ ἐλάχιστα, διύλιζον τὸν κώνωπα, ἄλλν κατέπινον τὴν κάμηλον καὶ ἡμέλουν τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου, τῆρ κρίσιν, τὴν πίστιν καὶ τὴν ἐλεημοσύνην, ἐν ᾧ καὶ «ταῦτα ἔδει ποιῆσαι, κάκεῖνα μὴ ἀφιέναι».

Ἰοκτάκις ἐπαναλαμβάνει ὁ Σωτῆρ μὲ θεῖαν ὀργὴν τὸ «Οὐαὶ ὑμῖν Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί». Εἰς τὸ τέλος τῆς κατακρίσεως ἀποτείνεται ὁ Σωτῆρ φιλανθρώπως πρὸς τὴν ἀγαπητὴν Ἱερουσαλήμ, τῆς ὁποίας προλέγει καὶ θρηνεῖ τὴν καταστροφὴν.

Ἐν ᾧ κατέκρινεν ὁ Σωτῆρ τοὺς Φαρισαίους, εἶδε μίαν γυναῖκα πτωχὴν, χήραν, ἣ ὁποία ἔβαλε δύο λεπτὰ εἰς τὸ γαζοφυλάκιον τοῦ ναοῦ (=θησαυροφυλάκιον, κιβώτιον συνδρομῶν). Τότε ἐπήνεσε τὴν γυναῖκα καὶ εἶπεν· «Ἡ χήρα αὕτη, ἣ πτωχὴ, περισσότερον ἀπὸ ὅλους ἔδωκε, διότι αὕτη ἀπὸ τὸ ὑστέρημά της ἔβαλεν, ἐν ᾧ οἱ πλοῦσοι ἀπὸ τὸ περισσευμά των».

Μὲ τὴν κατάκρισιν τῶν συμπολιτῶν αὐτοῦ Φαρισαίων ἐδίδαξεν ὁ Σωτῆρ ὅτι πρέπει νὰ κατακρίνωμεν τὰς κακίας τῶν συμπολιτῶν μας, ὅτι πρέπει οἱ ἄρχοντες καὶ οἱ κυβερνήται τοῦ τόπου νὰ εἶνε δίκαιοι καὶ ἀγαθοὶ καὶ νὰ δεικνύουν πρῶτοι τὸ παράδειγμα τῆς εὐπειθείας εἰς τοὺς νόμους τῆς πατρίδος
«Ἐπόδειγμα ἔδωκα ἡμῖν, ἵνα, καθὼς ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ποιῆτε». (Ἰωάν. ιγ' 15).

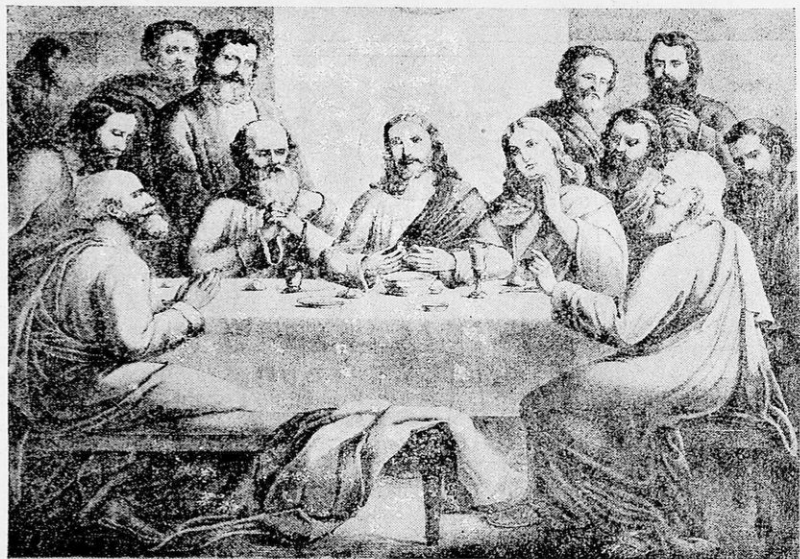
§ 33. Ὁ Μυστικὸς Δεῖπνος.

Ὅτε ἐπλησίασε πλέον τὸ Πάσχα, ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰωάννην διὰ νὰ ἐτοιμάσουν αὐτό, διότι ὁ Σωτῆρ πολὺ ἐπεθύμησε τὸ τελευταῖον Πάσχα νὰ φάγη μὲ τοὺς μαθητάς του. Ὅτε ἡ τράπεζα ἠτοιμάσθη εἰς τὸ ἀνώγειον καὶ ἦσαν ἐκεῖ οἱ δώδεκα μαθηταί, τότε ὁ Ἰησοῦς ἔδειξε τὸ παράδειγμα τῆς ταπεινοφροσύνης, καὶ ἔνιψε τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν του.

Ἐδίδαξε δὲ μέσον τοῦ νιπτῆρος, ὅτι πρὸ τῆς μεταλήψεως

τῶν ἀχράντων μυστηρίων, ἀπαιτεῖται μετάνοια, καὶ καθαρότης τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος.

“Ὅτε ἤρχισεν ὁ Δεῖπνος, ἀφοῦ ἔλαβεν ὁ Σωτὴρ τὸν ἄρτον καὶ εὐχαρίστησε τὸν Θεόν, ἠύλογησεν αὐτὸν καὶ ἔκοψεν εἰς τεμάχια καὶ εἶπε· «Λάβετε, φάγετε, τοῦτό μου ἐστὶ τὸ σῶμα, τὸ ὑπὲρ

ὕμῶν κλώμενον εἰς ἄφεςιν ἁμαρτιῶν».—Ὁμοίως ἀφοῦ ἔλαβε καὶ τὸ ποτήριον, εὐχαρίστησε, εὐλόγησε καὶ εἶπε· «Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες· τοῦτό ἐστὶ τὸ αἷμά μου, τὸ τῆς Καινῆς Διαθήκης, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφεςιν ἁμαρτιῶν.—Τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν, διότι ὅσάκις ἂν τρώγητε τὸν ἄρτον τοῦτον καὶ πίνετε τὸ ποτήριον τοῦτο, τὸν θάνατον τοῦ Κυρίου καταγγέλλετε». Διὰ μέσου τοῦ μυστικοῦ Δείπνου καὶ τῆς εὐλογίας τοῦ ἄρτου καὶ τοῦ οἴνου συνέστησεν ὁ Σωτὴρ τὸ Μυστήριον τῆς θείας Εὐχαριστίας.

Ἐν ᾧ ἔτρωγον, εἶπεν ὁ Χριστὸς εἰς τοὺς μαθητάς του, ὅτι εἷς ἐξ αὐτῶν θὰ τὸν προδώσῃ. Οὗτοι ἐταράχθησαν καὶ ἠπόρησαν,

καὶ ἡρώτων ἕκαστος· «Μή τι ἐγώ εἰμι, Κύριε;» Ὅτε ὁ εἰς τὸν κόλπον τοῦ Χριστοῦ κεκλιμένος μαθητής, ὁ Ἰωάννης (ὁ ἐπιστήθιος κληθείς, διότι ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸ στήθος αὐτοῦ), ἠρώτησεν αὐτόν· «Κύριε, τίς εἶνε;» τότε ὁ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη, ὅτι «ἐκεῖνος εἶνε, εἰς τὸν ὅποιον θὰ δώσω τὸν ἄρτον, ἀφ' οὗ ἐμβάψω αὐτόν

εἰς τὸ τρυβλίον» (=πιάτον, γαβάθα). Καὶ ἔδωκεν ἀμέσως ὁ Σωτὴρ τὸν ἄρτον εἰς τὸν Ἰούδαν τὸν Ἰσκαριώτην, ὁ ὁποῖος ἀμέσως ἐξῆλθεν.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Ἰούδα, ἀνεφώνησεν ὁ Σωτὴρ καὶ εἶπε—«Νῦν ἐδοξάσθη ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ. Τεκνία, ἔτι μικρὸν μεθ' ὑμῶν, εἰμί. Ἐντολὴν καινὴν δίδωμι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους». Αἱ τελευταῖαι λαμπραὶ ὁδηγίαι τοῦ Σωτῆρος πρὸς τοὺς μαθητάς του, ὀνομάζονται συνήθως ἡ ἐσχάτη διαθήκη τοῦ Σωτῆρος. Ταύτην διέσωσεν εἰς ἡμᾶς ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης (Ἰωάν. κεφ. ιγ', ιδ', ιστ' καὶ ιζ').

«Υπόδειγμα ἔδωκα ὑμῖν, ἵνα, καθὼς ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ποιῆτε». (Ἰωάν. ιγ' 15).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ΄.

ΤΑ ΠΑΘΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

§ 34. Ἡ προσευχή τοῦ Σωτῆρος ἐν Γεθσημανῇ.

Μετὰ τὸν μυστικὸν Δεῖπνον ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς μὲ τοὺς μαθητάς αὐτοῦ πέραν τοῦ χειμάρρου τῶν Κέδρων, εἰς τὸ ὄρος τῶν

Ἐλαιῶν, ὅπου ἦτο κῆπος, εἰς τὸν ὁποῖον εἰσῆλθεν αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταί του. Πρὶν ἀπέλθῃ ἐκεῖ, εἶπεν εἰς τοὺς μαθητάς του· «Πάντες ἡμεῖς θὰ σκανδαλισθῆτε ἐν ἐμοὶ τὴν νύκτα ταύτην». Ὁ Πέτρος εἶπε—«Καὶ ἂν πάντες σκανδαλισθοῦν, ἐγὼ ὅμως οὐδέποτε». Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε· «Τῇ ἀληθείᾳ σοῦ λέγω, ὅτι κατὰ τὴν νύκτα ταύτην, πρὶν ἀλέκτωρ φωνήσῃ, τρίς θὰ μὲ ἀπαρνηθῆς. Καὶ ὁ Πέτρος ἀπεκρίθη· «Καὶ ἂν εἶνε ἀνάγκη νὰ ἀποθάνω, δὲν θὰ σὲ ἀπαρνηθῶ».

Εἰς τὸν κῆπον, ὁ ὁποῖος ἦτο εἰς τὸ χωρίον Γεθσημανῆ (ἐλαιοτριβεῖον), ὅπου ὁ Χριστὸς συνήθως προσηύχето, καὶ τὸν ὁποῖον ἐγνώριζεν ὁ Ἰουδαίος, παρέλαβεν ὁ Σωτὴρ τὸν Πέτρον, τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην διὰ νὰ προσευχηθῆ κατ' ἰδίαν. Τότε ἤρχισε νὰ λυπῆται καὶ ἔλεγε· «Περίλυπος εἶνε ἡ ψυχὴ μου ἕως

θανάτου». Ἄφοῦ ἀπεμακρύνθη δὲ ὀλίγον ἀπὸ τοὺς τρεῖς μαθητάς του, προσήνετο καὶ ἔλεγε· «Πάτερ μου, εἰ δυνατὸν, ἄς παρέλθῃ ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο (τοῦ θανάτου), πλὴν οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω, ἀλλ' ὡς Σὺ».

Ἄφοῦ τρεῖς θερμῶς προσηυχῆθη, ἦλθεν εἰς τοιαύτην ἀγωνίαν, ὥστε ὁ ἰδρῶς ἐπιπτεν ἀπὸ τοῦ προσώπου του ὡς θρόμβος αἵματος. Τότε ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητάς, καὶ ἀφοῦ εὔρεν αὐτοὺς νὰ κοιμῶνται λέγει· «Γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθῃτε εἰς πειρασμόν.—καθεύδετε καὶ ἀναπαύεσθε; δὲν ἰσχύσατε νὰ ἀγρυπνήσητε μίαν ὥραν μετ' ἐμοῦ; Ἐγείρεσθε, ἄγωμεν ἐντεῦθεν, διότι ἔρχεται ὁ παραδιδούς με».

Ἡ προσευχὴ εἰς τὰς θλίψεις παρηγορεῖ τὴν τεθλιμμένην ψυχὴν μας.

§ 35. Ἡ σύλληψις τοῦ Χριστοῦ.

Ἐνῶς ὁ Ἰησοῦς ὠμίλει μὲ τοὺς μαθητάς του εἰς τὸν κῆπον εἰς Γεθσημανῆ, ἰδοὺ ἔρχεται ὁ Ἰούδας μὲ στρατιώτας καὶ ὑπηρέτας τῶν ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων, μὲ μαχαίρας καὶ ξύλα καὶ φανούς καὶ λαμπάδας. Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐξῆλθε καὶ εἶπε· «Τίνα ζητεῖτε;» Οὗτοι εἶπον· «Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον». Λέγει εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς· «Ἐγὼ εἰμι». «Ὅτε ἤκουσαν τοῦτο, ἀπῆλθον ὀπίσω ἐκ τοῦ φόβου καὶ ἔπεσον χαμαί. Πάλιν ἐρωτᾷ αὐτοὺς ὁ Χριστὸς τίνα ζητοῦσι, καὶ παρακαλεῖ νὰ ἀφήσωσι τοὺς μαθητάς. Εὐθύς ὁ Ἰούδας κατὰ τὸ σύνθημα, τὸ ὁποῖον ἐδόθη ἀφοῦ προσῆλθεν εἰς τὸν Ἰησοῦν, εἶπε· «Χαῖρε, ραββί,» καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. Ὁ Ἰησοῦς εἶπε «Φίλε, μὲ φίλημα τὸν υἶδν τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεις;» Τότε ἀφοῦ ἐνεθαρρύνθησαν καὶ οἱ στρατιῶται συνέλαβον τὸν Ἰησοῦν. Ἄλλ' ὁ Πέτρος ἔσυρε τὴν μάχαιράν του, καὶ ἀπέκοψε τὸ ὠτίον τοῦ Μάλχου, δούλου τοῦ Ἀρχιερέως. Ὁ Ἰησοῦς, ἔπιασε τὸ ὠτίον, ἐθεράπευσεν αὐτόν, καὶ εἰς τὸν Πέτρον εἶπεν· «Ἐπίστρεψόν μου τὴν μάχαιραν εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, διότι ὅλοι οἱ ὁποῖοι ἔλαβον μάχαιραν μὲ μάχαιραν θὰ ἀπολεσθοῦν». Πρὸς τοὺς στρατιώτας καὶ τοὺς ὑπηρέτας, οἱ ὁποῖοι ὡς κακοῦργον συνέλαβον αὐτόν, εἶπεν· «Ὡς ἐπὶ ληστὴν ἦλθετε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων;» Μετὰ τοῦτο, ἐπειδὴ ἤθελαν νὰ συλλάβουν καὶ τοὺς μαθητάς,

ἔφυγον οὗτοι, καὶ μόνος ὁ Πέτρος καὶ ὁ Ἰωάννης παρηκολούθησαν τὸν Κύριον ἀπὸ μακρὰν.

«Ὅστις οὐ βαστάζει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἔρχεται ὀπίσω μου, οὐ δύναται μου εἶνε μαθητής» (Λουκ. κθ' 27).

§ 36. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐνώπιον τοῦ συνεδρίου.
Ἄρνησις τοῦ Πέτρου.

Οἱ στρατιῶται ἀφοῦ ἐκράτησαν καὶ ἔδεσαν τὸν Ἰησοῦν, ἔφερον αὐτὸν κατ' ἀρχάς, μέχρις ὅτου συναθροισθῆ τὸ Συνέδριον, πρὸς τὸν

πενθερὸν τοῦ Καϊάφα, Ἄνναν, τὸν πρόην Ἀρχιερέα. Ὁ ὅποιος φαίνεται, ὅτι συνήργησε πολὺ νὰ συλληφθῆ ὁ Χριστός. Ὁ Ἄννας ἠρώτησεν αὐτὸν περὶ τῶν μαθητῶν καὶ τῆς διδασκαλίας του. Ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, ὅτι αὐτὸς δημοσίᾳ ἐκήρυξε καὶ γνωστὴ εἶνε ἡ διδασκαλία του. Τότε εἷς ἀπὸ τοὺς ὑπηρέτας ἐβράβησεν αὐτόν. Ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· «Ἐὰν κακῶς ἐλάλησα, μαρτύρησον περὶ τοῦ κακοῦ, ἐὰν δὲ καλῶς, διατί με δέρεις;» Μετὰ τοῦτο ἀποστέλλει ὁ Ἄννας τὸν Ἰησοῦν πρὸς τὸν Καϊάφαν, ὅπου συναθροισθῆ τὸ Συνέδριον καὶ διὰ μίαν ψευδομαρτυρίαν ἐζήτησαν κατηγορίαν, ἀλλὰ δὲν συνεφώνουν αἱ μαρτυρίαι αὐτῶν. Τότε ἀφοῦ ἐσηκώθη ὁ ἀρχιερεὺς εἶπε· «Σὲ ἐξορκίζω ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος ἵνα ἡμῖν εἴπῃς, ἐὰν σὺ εἶσαι ὁ Χριστός, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ». Λέγει εἰς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς· «Σὺ εἶπας» (=ναί). Τότε διέσχισε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ὁ Ἀρχιερεὺς, καὶ ἔλεγε· «Ἐβλασφήμησε, τί ἔτι χρεῖαν ἔχομεν μαρτύ-

ρων;»Οἱ παρόντες εἶπον, ὅτι ἔνοχος θανάτου εἶνε. Τότε ἤρχισαν οἱ ὑπηρέται νὰ ἐμπαίξουν αὐτόν, καὶ ἀφοῦ ἐκάλυψαν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, ἔτυπτον αὐτόν, καὶ ἐπηρώτων καὶ ἔλεγον· «Προφήτευσον εἰς ἡμᾶς, Χριστέ, τίς εἶνε ὁ κτυπήσας σε;»

Τότε ἠρνήθη τὸν Χριστὸν καὶ ὁ Πέτρος τρίς. Πρῶτον ὅταν εἰσῆλθεν εἰς τὴν αὐλὴν μετὰ τὸν Ἰωάννην, ὁ ὁποῖος ἦτο γνωστὸς εἰς τὸν Ἀρχιερέα, ὅτε καὶ ἠρώτησε τὸν Πέτρον ἢ θυρωρός, μήπως καὶ αὐτὸς ἐκ τῶν μαθητῶν ἦτο.—Δεύτερον, ὅταν ἄλλη παιδίσκη ἐπανέλαβε τὰ αὐτά, πάλιν ἠρνήθη ὁ Πέτρος τὸν Χριστόν.—Τρίτον, ὅτε μετ' ὀλίγον παρευρίσκειτο καὶ ἐθερμαίνεται κάτω εἰς τὴν αὐλὴν μετὰ ἕνα δοῦλον τοῦ Ἀρχιερέως, συγγενῆ τοῦ Μάλχου, ἠρώτησαν αὐτόν, ἐπειδὴ τὸν ἐνόησαν ἀπὸ τὴν ὁμιλίαν. Τότε ὁ Πέτρος ἤρχισε νὰ καταναθεματίζῃ καὶ νὰ ὀρκίζεται, ὅτι δὲν γνωρίζει τὸν ἄνθρωπον. Καὶ ἀμέσως ὁ ἀλέκτωρ ἐφώνησεν.

Ἐνεθυμήθη ὁ Πέτρος τοὺς λόγους τοῦ Σωτῆρος, καὶ ἀφοῦ ἐξῆλθε ἐκλαυσε πικρῶς.

Περὶ τὴν πρωΐαν τῆς Παρασκευῆς, ἀφ' οὗ συνῆλθον ὅλοι οἱ τοῦ συνεδρίου, ἐπανελήφθη ἡ ἀπόφασις τοῦ θανάτου. Ἐπειδὴ διακαίωμα ζωῆς καὶ θανάτου εἶχεν ὁ ἡγεμὼν, ἔφερον δέσμιον τὸν Ἰησοῦν καὶ παρέδωκαν αὐτόν εἰς τὸν ἡγεμόνα Πόντιον Πιλάτον ἀφοῦ κατηγορήσαν αὐτόν ὡς ἐπαναστάτην.

Τότε ἀφοῦ εἶδεν ὁ Ἰούδας, ὅτι κατεκρίθη ὁ Χριστός, μετενόησε καὶ ἐπέστρεψε τὰ τριάκοντα ἀργύρια, καὶ ἔλεγε· «Ἡμαρτον παραδοὺς αἷμα ἀθῶν!» Ἀλλ' οἱ ἀρχιερεῖς εἶπον· «Τί πρὸς ἡμᾶς; σὺ θὰ κατακριθῆς». Ἀπηλίπισθη ὁ Ἰούδας, ρίπτει τὰ ἀργύρια εἰς τὸν ναὸν καὶ ἀφοῦ ἀπῆλθε ἀπηγγονίσθη. Οἱ ἀρχιερεῖς ἀφοῦ ἔλαβον τὰ ἀργύρια, εἶπον· «δὲν πρέπει νὰ τὰ βάλωμεν εἰς τὸν κορβανᾶν, ἐπειδὴ εἶνε τιμὴ αἵματος». Εἰς τὸ συμβούλιον ἀπεφάσισαν νὰ ἀγοράσουν μετὰ αὐτὰ τὸν ἀγρὸν τοῦ κερამέως, διὰ νὰ θάπτουν τοὺς ξένους, ὁ ὁποῖος διὰ τοῦτο ὠνομάσθη ἀγρὸς αἵματος.

Τὸ μεγαλεῖον τοῦ Σωτῆρος φαίνεται εἰς τὴν σιωπὴν, τὴν ὑπομονὴν καὶ τὴν ἀπομόνωσιν.

§ 37. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐνώπιον τοῦ Πιλάτου.

Ἀφ' οὗ ἔφεραν τὸν Ἰησοῦν ἐνώπιον τοῦ Πιλάτου καὶ κατηγορήσαν αὐτόν ὡς ἐπαναστάτην, ὁ Πιλάτος ἠρώτησεν αὐτόν·

»Σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων;» Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· «Ἡ βασιλεία ἡ ἰδική μου δὲν εἶναι ἐκ τοῦ κόσμου τούτου.» Λέγει εἰς αὐτὸν ὁ Πιλάτος· «Λοιπὸν εἶσαι βασιλεὺς;» Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· «Σὺ λέγεις, ὅτι ἐγὼ εἶμαι βασιλεὺς. Ἐγὼ διὰ τοῦτο ἔχω γεννηθῆ καὶ διὰ τοῦτο ἦλθον εἰς τὸν κόσμον, ἵνα μαρτυρήσω τὴν ἀλήθειαν». Τότε ἐξέρχεται ὁ Πιλάτος πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, καὶ λέγει εἰς αὐτούς· «Ἐγὼ καμμίαν κατηγορίαν δὲν εὗρισκα εἰς τὸν ἄνθρωπον τοῦτον». Ἀλλ' οἱ ἐχθροὶ ἐπέμενον καὶ ἔλεγον· «Ταράττει τὸν λαόν, διότι διδάσκει εἰς ὅλην τὴν Ἰουδαίαν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἕως ἑδῶ». Ὅτε ἤκουσε ὁ Πιλάτος Γαλιλαίαν, καὶ ἠρώτησε καὶ ἔμαθε, ὅτι Γαλιλαῖος ἦτο ὁ Σωτὴρ, θέλει νὰ ἀπαλλαχθῆ

καὶ ἀποστέλλει αὐτὸν πρὸς τὸν Ἡρώδη Ἀντίπαν, τὸν ἄρχοντα τῆς Γαλιλαίας, ὁ ὁποῖος ἦτο εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ. Οὗτος ἐπεθύμει πρὸ πολλοῦ νὰ ἴδῃ κανὲν θαῦμα ἐκ μέρους αὐτοῦ, ἀλλ' ὁ Χριστὸς δὲν ἀπεκρίθη ἐντελῶς εἰς αὐτόν, διὰ τοῦτο πρὸς ἐμπαιγμὸν ἐνέδυσεν αὐτὸν ἐσθῆτα λαμπρὰν (ὡς βασιλέα) καὶ ἀπέστειλε πρὸς τὸν Πιλάτον.

Οὗτος ματαίως προσεπάθησε νὰ καθησυχάσῃ τὴν μανίαν τῶν Ἰουδαίων, ματαίως τοὺς ἠρώτα, ἂν θέλουν νὰ ἀπολύσῃ τὸν Ἰη-

σοῦν ἢ τὸν Βαραβᾶν (διότι κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα ἀπελύετο εἷς τῶν κακούργων). Οἱ Ἰουδαῖοι ἐζήτουν τὴν ἀπόλυσιν τοῦ Βαραββᾶ, καὶ ἀπαιτοῦσαν νὰ σταυρωθῇ ὁ Χριστός.—Μάτην πάλιν προσεπάθησε νὰ καθησυχάσῃ τὸν λαόν, διότι οὗτος περισσότερον ἔκραζε· «Σταυρωθήτω!» Ὅτε εἶδεν ὁ Πιλάτος, ὅτι τίποτε δὲν ὠφελεῖ, ἀλλὰ μᾶλλον θόρυβος γίνεται, ἀφοῦ ἔλαβε ὕδωρ ἐνίψε τὰς χεῖρας του ἀπέναντι τοῦ ὄχλου καὶ εἶπεν· «Ἄθῳός εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ δικαίου τούτου, ὑμεῖς θὰ κατακριθῆτεν.» Ἀπεκρίθη ὄλος ὁ λαὸς καὶ εἶπε· «Τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν». Τότε ἀπέλυσε τὸν Βαραββᾶν, τὸν δὲ Ἰησοῦν ἀφοῦ ἔλαβεν ἐμαστίγωσε καὶ οἱ στρατιῶται ἐπλεξάν στέφανον ἐξ ἀκανθῶν, καὶ ἐπέθεσαν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ ἱμάτιον

πορφυροῦν περιέβαλον αὐτόν, καὶ κάλαμον ἔθεσαν ἐπὶ τὴν δεξιάν, καὶ γονυπετοῦντες ἔλεγον· «Χαῖρε ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων», καὶ ἔδιδον εἰς αὐτὸν ραπίσματα, καὶ ἔπτυσον, καὶ ἔτυπτον μὲ τὸν κάλαμον. Τότε ἐξάγει ὁ Πιλάτος τὸν Ἰησοῦν, τοιοῦτοτρόπως ἐνδεδυμένον, καὶ προσεπάθησε νὰ κινήσῃ εἰς συμπάθειαν τὸν λαόν, καὶ εἶπε· «Ἴδε ὁ ἄνθρωπος». Ἄλλ' ἔτι μᾶλλον ἔκραυγάζεν ὁ λαός· «Σταυρωθήτω». Ὅτε ὁ Πιλάτος εἶπε· «Λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς καὶ σταυρώσατε, οἱ Ἰουδαῖοι ἐκραύγασαν· «Ἡμεῖς νόμον

ἔχομεν καὶ κατὰ τὸν νόμον ἡμῶν ὀφείλει νὰ ἀποθάνῃ, διότι τὸν ἑαυτὸν τοῦ υἱὸν τοῦ Θεοῦ ἔκαμε». Τότε ἐπειδὴ ἐφοβήθη ὁ Πιλαῶτος εἰσέρχεται καὶ ἐρωτᾷ τὸν Χριστὸν, πόθεν εἶνε; Ἄλλ' οὐδόλως ἀποκρίνεται ὁ Χριστός. Ὁ Πιλαῶτος ὠργίσθη καὶ λέγει· «Εἰς ἐμὲ δὲν λαλεῖς; Δὲν γνωρίζεις, ὅτι ἐξουσίαν ἔχω νὰ σὲ σταυρώσω καὶ ἐξουσίαν ἔχω νὰ σὲ ἀπολύσω;» Τότε ὁ Χριστὸς λέγει ὅτι, καμμίαν ἐξουσίαν εἰς ἐμὲ δὲν θὰ εἶχες, ἐὰν δὲν ἦτο ὠρισμένον ὑπὸ τοῦ Θεοῦ νὰ ἀποθάνῃ χάριν τοῦ κόσμου.—Διὰ τοῦτο ἐζήτει ὁ Πιλαῶτος ἀφορμὴν νὰ ἀπολύσῃ αὐτόν, ἀλλ' οἱ Ἰουδαῖοι ἔκραζον· «Ἐὰν τοῦτον ἀπολύσῃς, δὲν εἶσαι φίλος τοῦ Καίσαρος». Τότε ὁ Πιλαῶτος ὠδήγησε ἔξω τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἀνέβη ἐπὶ τοῦ βήματος καὶ εἶπεν εἰς τοὺς Ἰουδαίους· «Ἴδε ὁ βασιλεὺς ὑμῶν». Ἐκεῖνοι δὲ ἔκραζον· «Ἄρον, ἄρον, σταύρωσον αὐτόν». Λέγει εἰς αὐτοὺς ὁ Πιλαῶτος· «Τὸν βασιλέα ὑμῶν νὰ σταυρώσω;» Ἀπεκρίθησαν οἱ ἀρχιερεῖς· «Δὲν ἔχομεν βασιλέα εἰμὴ τὸν Καίσαρα». Τότε παρέδωκεν αὐτόν εἰς αὐτοὺς ὁ Πιλαῶτος ἵνα σταυρωθῇ.

Βασιλεὺς τῶ ὄντι ἀπεδείχθη ὁ Σωτὴρ κατὰ τὰ φρικτὰ αὐτοῦ Πάθη.

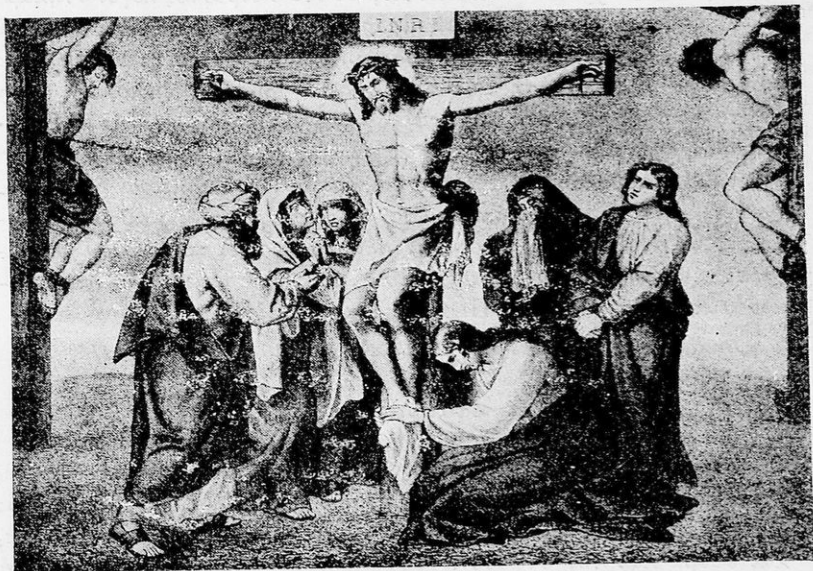
§ 38. Ἡ σταύρωσις τοῦ Χριστοῦ.

Μετὰ τὴν καταδίκην, περὶ ὥραν τρίτην τῆς Παρασκευῆς (9 π.μ. καθ' ἡμᾶς), ὠδηγήθη ὁ Χριστὸς ὁμοῦ μὲ δύο κακούργους εἰς τὸν Γολγοθᾶν (Κρανίου τόπον), τὸν τόπον τῆς σταυρώσεως, καὶ ἔφερε καὶ τὸν σταυρόν. Καθ' ὁδὸν ἠγγάρευσαν οἱ στρατιῶται κάποιον Σίμωνα Κυρηναῖον, ἵνα σηκώσῃ τὸν σταυρόν.

Περὶ ὥραν ἕκτην (12 π.μ. καθ' ἡμᾶς) ἐσταύρωσαν τὸν Χριστὸν ἐν μέσῳ δύο ληστῶν καὶ ἔδωκαν εἰς αὐτόν ὄξος καὶ χολήν διὰ νὰ ἀνακουφισθῇ ἴσως ἀπὸ τὴν λύπην καὶ τὸν πόνον, ἀλλ' ὁ Κύριος ἀφοῦ ἐγεύθη δὲν ἠθέλησε νὰ πῖν. Ἐνῶ ὁ Χριστὸς εὐρίσκετο ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, εἶπε· «Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς· οὐ γὰρ οἶδασιν τί ποιοῦσιν».

Ἐγγραψε ὁ Πιλαῶτος μὲ γράμματα Ἑβραϊκά, Ἑλληνικά καὶ Ῥωμαϊκά τὸν τίτλον τοῦτον ἐπὶ τοῦ σταυροῦ· Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων (I.N.B.I.) Διεμοιράσθησαν οἱ στρατιῶται τὰ ἱμάτια τοῦ Χριστοῦ καὶ διὰ τὸν χιτῶνα ἔβαλον κλῆρον.

Ἐνῶς ὁ Σωτὴρ ἐκρέματο ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, ὡς ὁ ἀληθὴς ἄ-
μνός, ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου, οἱ διερχόμενοι πλησίον
ἐβλασφήμουν αὐτόν, καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ Γραμματεῖς ἐνέ-
παιζον, καὶ ἔλεγον· «Ἄλλους ἔσωσεν, τὸν ἑαυτόν του δὲν δύναται
νὰ σώσῃ».—Τὰ ἴδια ἔκαμε καὶ ἔλεγε καὶ εἷς ἐκ τῶν κρεμασθέντων

κακούργων.—Ἄλλ' ὁ ἄλλος ἐπέτιμα αὐτόν, καὶ ἔλεγε· «Δὲν φοβεῖ-
σαι τὸν Θεόν, διότι καὶ σὺ εἶσαι εἰς τὴν ἰδίαν καταδίκην; ἡμεῖς
δικαίως πάσχομεν». Καὶ ἔλεγε πρὸς τὸν Ἰησοῦν· «Μνήσθητί
μου, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου». Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς
εἶπεν εἰς αὐτόν· «Ἀμὴν λέγω σοι ὅτι σήμερον μετ' ἐμοῦ θὰ εἶσαι
ἐν τῷ παραδείσῳ». Ὅτε εἶδε τὴν μητέρα του, καὶ τὸν μαθητὴν
τοῦ Ἰωάννη, λέγει εἰς αὐτήν· «Γύναι ἰδοὺ ὁ υἱός σου», καὶ ἔδειξε
τὸν ἀγαπημένον μαθητὴν. Ἐπειτα λέγει καὶ εἰς τὸν μαθητὴν·
«Ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου». Καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας ἔλαβεν αὐτήν ὁ
μαθητὴς εἰς τὸν οἶκόν του.

Ἀπὸ τῆς ἕκτης ὥρας μέχρι τῆς ἐννάτης (12—3 μ.μ.) σκό-

τος ἔγινε εἰς ὅλην τὴν γῆν.—Μὲ σιωπὴν διήλθεν ὁ Σωτὴρ τὰς ὥρας ταύτας, ἀλλ' ὅτε ἤγγισεν ὁ θάνατος, περὶ ὥραν ἐνάτην, ἦτο τὴν 3 μ.μ. καθ' ἡμᾶς, ἀνεβόησε μὲ φωνὴν μεγάλην, καὶ εἶπεν· «'Ηλί, (ἢ 'Ελωί), 'Ηλί, λαμὰ σαβαχθανί», τοῦτ' ἔστι· «Θεέ μου, Θεέ μου, ἵνα τί μὲ ἐγκατέλιπες;»—Τινὲς ἀπὸ τοὺς παρισταμένους ἐνόμισαν ὅτι τὸν προφήτην 'Ηλίαν φωνεῖ καὶ εἶπον· «'Αφήσατε ἄς ἴδωμεν, ἐὰν ἔρχεται ὁ 'Ηλίας νὰ σώσῃ αὐτόν».—'Ότε ὁ 'Ιησοῦς εἶπε· «Διψῶ», εὐθύς ἔτρεξεν εἰς ἀπ' αὐτοὺς καὶ ἔλαβε σπόγγον, ἐγέμισε μὲ ὄξος περιέθεσε εἰς κάλαμον καὶ ἐπότιζεν αὐτόν.—Μετὰ τοῦτο εἶπεν ὁ Χριστός· «Τετέλεσται. Πάτερ, εἰς χεῖράς σου παραθήσομαι τὸ πνεῦμά μου». Καὶ ἀφοῦ ἔκλινε τὴν κεφαλὴν παρέδωκε τὸ πνεῦμα.—Καὶ ἰδοὺ ἐσείσθη ἡ γῆ καὶ τὸ καταπέτασμα τοῦ Ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο.—'Ό ἐκατόνταρχος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, ὅτε εἶδον τὰ συμβάντα, ἐφοβήθησαν καὶ ἀνεφώνησαν· «'Αληθῶς Θεοῦ υἱὸς ἦτο οὗτος». Οἱ ὄχλοι ὑπέστρεφον καὶ ἔτυπτον τὰ στήθη αὐτῶν διὰ τὸ κακόν, τὸ ὁποῖον ἔπραξαν.

'Ό σταυρὸς εἶνε ἡ δύναμις τοῦ χριστιανισμοῦ. 'Ό Σωτὴρ ὑψώθη ἐπὶ τοῦ σταυροῦ διὰ νὰ ἐλύσῃ πάντας εἰς τὸν ἑαυτόν του.—Καὶ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ ὅτε εὐρίσκειτο συγχωρεῖ τοὺς ἐχθρούς του—φροντίζει διὰ τὴν μητέρα του—χαρίζει εἰς τὸν ληστὴν τὸν παράδεισον καὶ παραδίδει τὸ πνεῦμά του εἰς Θεὸν ἐόν.

§ 39. 'Ό ἐνταφιασμὸς τοῦ Χριστοῦ.

Τὴν ἐπομένην ἡμέραν τῆς σταυρώσεως, τὸ Σάββατον τὸ μέγα, ἐώρταζον οἱ 'Ιουδαῖοι τὸ Πάσχα. Ἴνα μὴ μείνουν λοιπὸν τὰ σώματα ἐπὶ τοῦ σταυροῦ παρεκάλεσαν τὸν Πιλάτον, ἵνα συντριβοῦν τῶν σταυρωθέντων τὰ σκέλη διὰ νὰ ἐπέλθῃ ταχύτερον ὁ θάνατος καὶ τοιουτοτρόπως σηκωθοῦν ἀπ' ἐκεῖ τὰ σώματα. 'Ό Πιλάτος ἐπέτρεψε τοῦτο. Τῶν δύο ληστῶν οἱ στρατιῶται συνέτριψαν τὰ σκέλη. 'Ότε ἦλθον εἰς τὸν 'Ιησοῦν, ἐπειδὴ εἶδον ὅτι αὐτὸς πλέον ἦτο νεκρὸς δὲν συνέτριψαν αὐτοῦ τὰ σκέλη. Εἰς ἐκ τῶν στρατιωτῶν μὲ τὴν λόγχην τὴν πλευρὰν αὐτοῦ ἐκέντησε, καὶ εὐθύς ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ὕδωρ.—Περὶ τὸ ἐσπέρας τῆς Παρασκευῆς

Καὶνὴ Διαθήκη Ἰ. Μεσολωρᾶ. Ἔκδ. 4 1928

Φύλλ. 6

ὁ Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθείας, εὐσχήμων¹ βουλευτῆς καὶ εἰς τὸ κρυπτόν μαθητῆς τοῦ Χριστοῦ, ἐζήτησε παρὰ τοῦ Πιλάτου τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ τὸ ὁποῖον ἀφ' οὗ ἔλαβε καὶ ἤλειψε μὲ ἀρώματα καὶ περιετύλιξε μὲ σινδὸνα καθαρὰν τὸ ἐκήδευσεν μὲ τὸν Νικόδημον καὶ ἐθήκεν αὐτὸ ἐντὸς τοῦ νέου αὐτοῦ μνημείου, τὸ ὁποῖον

ἦτο λελαξευμένον εἰς τὸν βράχον, πλησίον τοῦ μέρους, ὅπου ἐσταυρώθη ὁ Χριστός.— Ἀφοῦ προσέκλυσε λίθον μέγαν εἰς τὴν θύραν τοῦ μνημείου ἀπῆλθε.— Ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ Μαρία τοῦ Ἰακώβου, αἱ ὁποῖαι παρέμειναν πλησίον τοῦ σταυροῦ μέχρι τῆς ἀποκαθηλώσεως, παρηκολούθησαν καὶ εἶδον τὸ μνημεῖον, ὅπου ἐπέθη τὸ σῶμα τοῦ Σωτῆρος.

Τὴν ἐπαύριον, τὸ Σάββατον, προσῆλθον οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς τὸν Πιλάτον καὶ ἔλεγον· «Κύριε, ἐνεθυμήθημεν, ὅτι ἐκεῖνος ὁ πλάνος εἶπεν, ὅταν ἔζη, ὅτι μετὰ τρεῖς ἡμέρας θὰ ἐγερθῇ· διάταξον λοιπὸν νὰ ἀσφαλισθῇ ὁ τάφος, ἕως τῆς τρίτης

1. Ἄγαθός καὶ δίκαιος.

ημέρας, μήποτε ἀφοῦ ἔλθουν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὴν νύκτα κλέψουν αὐτόν. Καὶ τότε θὰ εἶνε ἡ ἐσχάτη πλάνη χείρων τῆς πρώτης». ¹ Ὁ Πιλάτος εἶπεν εἰς αὐτούς· «Λάβετε φρουράν, ὑπάγετε, ἀσφαλίσσατε τὸν τάφον καθὼς γνωρίζετε». Οὗτοι δὲ ἐπορεύθησαν, ἔθεσαν φρουράν εἰς τὸν τάφον καὶ ἐσφράγισαν τὸν λίθον.

¹ Ἀπὸ τὴν πλευράν, ἡ ὁποία ἐκεντήθη μετὰ τὴν λόγχην ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ὕδωρ, τὰ ὁποῖα εἶνε συστατικά τοῦ Μυστηρίου τοῦ θεοῦ ἐπιφανοῦς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄.

Ἡ ΔΟΞΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

ΕΝ Τῇ ΑΝΑΣΤΑΣΕΙ ΚΑΙ Τῇ ΑΝΑΛΗΨΕΙ

§ 40. Ἡ ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ.

Τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος (τὴν καθ' ἡμᾶς Κυριακὴν), λίαν πρωί, ἦλθον εἰς τὸν τάφον Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ μήτηρ τοῦ Ἰακώβου καὶ ἡ Σαλώμη, διὰ νὰ ἀλείψουν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ μετὰ μύρα, διὰ τοῦτο καὶ Μυροφόροι ὠνομάσθησαν. Ἀλλὰ, πρὶν αὐταὶ ἔλθουν, ἀνεστήθη ὁ Κύριος.—Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ ἐπανηγύρισαν λαμπρῶς τὸ μέγα θαῦμα, διότι ἡ γῆ ἐσεισθη, ἄγγελος Κυρίου, τοῦ ὁποίου τὸ πρόσωπον ἦτο καθὼς ἀστραπὴ καὶ τὸ ἔνδυμα λευκὸν καθὼς ἡ χιών, ἀφοῦ κατέβη ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπεκύλισε τὸν λίθον ἀπὸ τὴν θύραν τοῦ μνημείου καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ. Ἀπὸ τὸν φόβον ἐταράχθησαν οἱ φυλάσσοντες στρατιῶται, καὶ ἔγιναν ὡς νεκροί.

Πρώτη ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ ἔτρεξεν εἰς τὸ μνημεῖον. Ἀλλὰ, ὅταν εἶδε τὸν λίθον ἀποκεκυλισμένον ἐκ τοῦ μνημείου ταράττεται καὶ τρέχει πρὸς τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰωάννην καὶ λέγει εἰς αὐτούς· «Ἐπῆραν τὸν Κύριον ἐκ τοῦ μνημείου, καὶ δὲν γνωρίζομεν ποῦ ἔθεσαν αὐτόν». Ἐν τῷ μεταξὺ προσῆλθον εἰς τὸν τάφον καὶ ἄλλαι Μυροφόροι. Ἀλλὰ τότε ἔρχεται καὶ ὁ Πέτρος μετὰ τὸν Ἰωάννην, οἱ ὁποῖοι εἰσῆλθον εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ εὔρον μόνον

1. Ἡ τελευταία ἀποπλάνησις, ὅτι δηλαδὴ ἀνεστήθη ἐκ τῶν νεκρῶν θὰ εἶνε χειροτέρα ἀπὸ τὴν πρώτην ποὺ ἐπιστεῖθη ὅτι εἶνε ὁ Μεσίας.

τὰ ὀθόνια καὶ τὸ σουδάριον. Μόλις ἀνεχώρησαν, προσῆλθε καὶ δευτέραν φοράν ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία, καὶ ἀφοῦ ἐστάθη ἔξω, ἔκλαιεν. Βλέπει τότε δύο ἀγγέλους, οἱ ὅποιοι εἶπον εἰς αὐτήν· «Γύναι, διὰ τί κλαίεις;» Αὕτη ἀποκρίνεται, ὅτι ἐπῆραν τὸν Κύριόν μου, καὶ δὲν γνωρίζω ποῦ ἔθεσαν αὐτόν. Ἐστράφη εἰς τὰ

ὀπίσω, καὶ θεωρεῖ τὸν Ἰησοῦν νὰ ἴσταται ἀλλὰ ἐπειδὴ ἐνόμισεν ὅτι ἦτο ὁ κηπουρός, ἐρωτᾷ αὐτόν, ποῦ ἔθεσε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Ἄλλ' ὅτε ἤκουσε ἀπ' αὐτόν «Μαρία» ἀναγνωρίζει τὸν Διδάσκαλον καὶ ἐκφωνεῖ «Διδάσκαλε». Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς αὐτήν· «Πορεύου πρὸς τοὺς μαθητάς μου, καὶ εἰπέ εἰς αὐτούς, ὅτι ἀναβαίνω πρὸς τὸν Πατέρα μου καὶ Πατέρα ὑμῶν, καὶ Θεόν μου καὶ Θεὸν ὑμῶν». Καθ' ὁδὸν ἀπήντησεν ὁ Χριστὸς καὶ τὰς ἄλλας Μυροφόρους, καὶ εἶπεν εἰς αὐτάς τὸ Χαίρετε. Παρήγγειλε διὰ μέσου αὐτοῦ εἰς τοὺς μαθητάς του νὰ ἀπέλθουν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, καθὼς εἶχε διατάξει.

Β' Τινὲς ἐκ τῆς κουστωδίας, ὅτε ἤλθον πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς,

ἀνήγγειλαν τὰ συμβάντα. Οἱ ἀρχιερεῖς, ἀφοῦ ἔλαβον συμβούλιον ἔδωσαν ἱκανὰ ἀργύρια εἰς τοὺς στρατιώτας, καὶ ἔπεισαν αὐτοὺς

νὰ εἶπουν, ὅτι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἀφοῦ ἦλθον τὴν νύκτα, ἔκλεψαν αὐτόν, ἐν ᾧ αὐτοὶ ἐκοιμῶντο.

Διὰ μέσον τῆς ἀναστάσεως ἀπεδείχθη ὁ Χριστός, ὅτι εἶνε ἀληθῆς Θεός· ἐβεβαίωσε καὶ τὴν ἀνάστασιν ἡμῶν, ἀφοῦ αὐτὸς ἀνεστήθη.

«Ἐγὼ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωή». (Ἰωάν. ια' 24).

§ 41. Αἱ φανερώσεις τοῦ Χριστοῦ εἰς τοὺς μαθητάς του.

Τὴν ἰδίαν ἡμέραν τῆς Ἀναστάσεως, περὶ τὸ ἑσπέρας, ἐφανερώσεν τὸν ἑαυτὸν τοῦ Ὁ Σωτῆρ ἡμῶν καὶ εἰς τοὺς μαθητάς του, εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, εἰς μίαν οἰκίαν ἐνᾧ αἱ θύραι ἦσαν κλεισμέναι διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων.—Ἐν ᾧ αὐτοὶ ὠμίλουν περὶ τῆς Ἀναστάσεως, ἐστήθη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ μέσον καὶ εἶπεν· «Εἰρήνη ὑμῖν». Οἱ μαθηταὶ ἐφοβήθησαν διότι ἐνόμιζον ὅτι ἦτο φάντασμα. Διὰ τοῦτο ὁ Χριστός, ὅπως ἀπαλλάξῃ αὐτοὺς ἀπὸ τὴν ταραχὴν καὶ πλάνην, ἔδειξε τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας καὶ ἔφαγε μέρος ἀπὸ ἰχθῖν ἐψημένον καὶ ἀπὸ μελίσιον κηρίον.—Μετὰ τοῦτο

εἶπε πάλιν· «Εἰρήνη ὑμῖν, καθὼς ἀπέσταλκέ με ὁ πατήρ, καὶ γὰρ πέμπω ὑμᾶς». Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἐνεφύσησεν εἰς αὐτοὺς καὶ εἶπε· «Λάβετε πνεῦμα Ἅγιον. Ἐάν τινων ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας, ἀφίενται αὐτοῖς· ἂν τινων κρατῆτε, κεκρατῆνται».—Ὁ Θωμᾶς ὅμως, εἰς ἐκ τῶν δώδεκα, δὲν ἦτο, ὅτε ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς. «Ὅτε εἶπον οἱ μαθηταί, ὅτι εἶδον τὸν Κύριον, ὁ Θωμᾶς δὲν τὸν ἐπίστευσε καὶ εἶπε· «Ἐὰν μὴ ἴδω ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, οὐ μὴ πιστεύσω».

Μετὰ ὀκτὼ ἡμέρας ἐν ᾧ πάλιν ἦσαν συνηθροισμένοι οἱ μαθηταί, καὶ αἱ θύραι κλεισμέναι, ἐστάθη εἰς τὸ μέσον ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν εἰς αὐτούς· «Εἰρήνη ὑμῖν. . . .» Προσκαλεῖ τὸν Θωμᾶν νὰ πεισθῇ καὶ νὰ μὴ εἶναι ἄπιστος, ἀλλὰ πιστός. Τότε ὁ Θωμᾶς ἐπεισθῆ καὶ ἀναφωνεῖ· «Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου».

Εἰς τὴν λίμνην τῆς Τιβεριάδος, ὅπου ἠλίουον οἱ μαθηταί, καὶ ἄλλην τὴν νύκτα δὲν ἠδύνθησαν νὰ πιάσουν τίποτε, παρουσιάσθη τὴν πρωΐαν ὁ Κύριος, ὁ ὁποῖος ἐζήτησε προσφάγιον. Ἐπειδὴ δὲν εὔρε τίποτε, διέταξε νὰ ρίψωσι τὸ δίκτυον εἰς τὸ δεξιὸν μέρος τοῦ πλοίου.—Συνέλαβον τότε τόσον πλῆθος ἰχθύων, ὥστε δὲν ἠδύναντο νὰ σύρουν τὸ δίκτυον.—Ἀφ' οὗ ἔραγον, λέγει τρις ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸν Πέτρον· «Σίμων, υἱὸς τοῦ Ἰωάν, με ἀγαπᾶς περισσότερο ἀπὸ τούτους;» Τρις ἀπαντᾷ καὶ ὁ Πέτρος· «Κύριε, σὺ γινώσκεις, ὅτι σὲ ἀγαπῶ». Ἐλυτήθη ὅμως ὁ Πέτρος, ὅτι τρις ἠρωτήθη, διότι τοῦτο τοῦ ὑπενθύμισε τὴν τριπλῆν ἄρνησιν. Ἀλλὰ ἤκουσε καὶ ἐκ μέρους τοῦ Σωτῆρος τρις τὸ· «ποίμαινε τὰ πρόβατά μου», (ἢ βόσκει τὰ ἀρνία μου).

Ἐπὶ τοῦ ὄρους, ὅπου ὤρισεν εἰς τοὺς μαθητάς, ἐφάνη εἰς τοὺς ἔνδεκα καὶ εἶπεν· «Ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, διδάσκοντες αὐτοὺς νὰ τηρῶσι πάντα, ὅσα διέταξα ὑμᾶς». Ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας ἐφανερώνετο εἰς τοὺς Ἀποστόλους καὶ ἔλεγε τὰ σχετικὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

§ 42. Ἡ Ἀνάληψις τοῦ Χριστοῦ.

Εἶχον συναθροισθῆ οἱ Ἀπόστολοι εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ διὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Πεντηκοστῆς. Περιέμενον καὶ τὴν κάθοδον τοῦ Ἁγίου

Πνεύματος, καθὼς υπεσχέθη εἰς αὐτοὺς ὁ Χριστός. Τῇ Τεσσαρακοστῇ ἡμέρᾳ μετὰ τὴν Ἀνάστασιν, ἔφερεν αὐτοὺς ὁ Σωτὴρ ἐξω εἰς τὴν Βηθανίαν, ἐπὶ τοῦ ὄρους τῶν Ἐλαιῶν, ὅπως ἴδουν τὴν δόξαν του. Ἐκεῖ ἀφοῦ συνῆλθον, ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ του, καὶ εἶπον· «Κύριε, ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ θὰ ιδρύσῃς τὴν βασιλείαν

τοῦ Ἰσραὴλ;» Εἶπε ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτούς· «Δὲν δύνασθε ὑμεῖς νὰ γνωρίζητε χρόνους ἢ καιροὺς, τοὺς ὁποίους ὁ πατὴρ ἔθεσεν εἰς τὴν ἐξουσίαν του, ἀλλὰ θὰ λάβητε δύναμιν, ὅταν τὸ Ἅγιον Πνεῦμα ἔλθῃ εἰς ὑμᾶς» (Πράξ. α' 6—7). Ἀφ' οὗ εἶπε ταῦτα, ὑψώσε τὰς χεῖρας αὐτοῦ καὶ ἠυλόγησεν αὐτούς. Ἐν ᾧ οἱ μαθηταὶ ἔβλεπον αὐτὸν νὰ εὐλογῇ αὐτούς, ἀνελήφθη, καὶ νεφέλη περιέβαλεν αὐτὸν καὶ ἐφέρετο ἐπάνω εἰς τὸν οὐρανόν. Καὶ ἐν ᾧ ἤτένιζον πρὸς τὰ ἄνω, ἰδοὺ ἄνδρες δύο παρουσιάσθησαν εἰς αὐτούς, ἐνδεδυμένοι λευκὰ ἱμάτια, καὶ εἶπον· «Ἄνδρες Γαλιλαῖοι, τί ἐστήκατε ἐμβλέποντες εἰς τὸν οὐρανόν; Οὗτος ὁ Ἰησοῦς, ὅστις

ἀνελήφθη ἀφ' ὑμῶν εἰς τὸν οὐρανόν, θὰ ἔλθῃ ἐν δόξῃ, καθὼς εἶ-
δετε αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν οὐρανόν». (Πράξ. α' 10—12)

«Ἴδού ἐγὼ εἰμι μεθ' ὑμῶν πάσας τὰς ἡμέρας, ἕως τῆς συντελείας τοῦ
αἰῶνος». (Ματθ. κη' 18—20).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η΄.

ΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΝΑΛΗΨΙΝ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

§ 43. Ἡ Πεντηκοστή.

Ὅτε ἦλθεν ἡ ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς, καὶ οἱ Ἀπόστολοι
ἦσαν ὅλοι συνηθροισμένοι εἰς τὸν αὐτὸν τόπον, ὅπου προσηύχοντο

καὶ περιέμενον τὴν ἔλευσιν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἐγένετο ἐξαίφνης
ἦχος ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὡς ἂν ἄνεμος ὀρμητικὸς κατήρχετο καὶ ἐγέ-
μισεν ὅλον τὸν οἶκον, ὅπου οἱ Ἀπόστολοι ἐκάθηντο.—Καὶ ἐφά-
νησαν εἰς αὐτοὺς γλῶσσαι ὡς πῦρ, αἱ ὁποῖαι διεμοιράζοντο ἐπάνω
εἰς ἓνα ἕκαστον ἀπὸ αὐτούς. Ὅλοι ἐν γένει οἱ Ἀπόστολοι ἐπλή-
σθησαν Πνεύματος Ἁγίου, καὶ ἤρχισαν νὰ ὁμιλοῦν ξένας γλώσσας.

Κατόικουν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ Ἰουδαῖοι, ἄνδρες εὐλαβεῖς ἀπὸ
πᾶν ἔθνος.—Καὶ καθὼς ἔγεινεν ἡ φωνὴ αὕτη συνῆλθε τὸ πλῆθος

καὶ συνεταράχθη, διότι ἕκαστος ἤκουεν αὐτοὺς νὰ λαλοῦν μὲ τὴν ἰδικήν των διάλεκτον.— Ἐθαύμαζον ὅλοι καὶ ἠπόρουν, καὶ ἔλεγον ἀναμεταξύ των· Ἐἰδοῦ, ὅλοι οὗτοι οἱ ὅποιοι ὀμιλοῦν δὲν εἶνε Γαλιλαῖοι; καὶ πῶς ἡμεῖς ἀκούομεν αὐτοὺς νὰ ὀμιλοῦν καὶ νὰ διδάσκουν τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν ἰδικήν μας διάλεκτον: Τί σημαίνει τοῦτο;» Πολλοὶ ἐχλεύαζον αὐτοὺς, καὶ ἔλεγον, ὅτι ἦσαν μεθυσμένοι.

Τότε ἐσηκώθη ὁ Πέτρος μὲ τοὺς ἕνδεκα μαθητάς, καὶ ὠμίλησε πρὸς τὸν ὄχλον περὶ τοῦ προσώπου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Ἀναστάσεως αὐτοῦ.

Τὸ πνεῦμα τὸ Ἅγιον εἶνε τὸ τρίτον πρόσωπον τῆς Ἁγίας τριάδος, τὸ ὅποιον ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ Πατρὸς καὶ ἔχει τὴν ἰδίαν δόξαν, τὴν ὅποιαν ἔχει ὁ Πατὴρ καὶ ὁ Υἱός.

Ἡ Πεντηκοστὴ ἦτο ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων, τελουμένη πενήκοντα ἡμέρας μετὰ τὸ Πάσχα, πρὸς ἀνάμνησιν τῆς νομοθεσίας ἣ ὅποια ἐπὶ τοῦ ὄρους Σινᾶ ἐδόθη.— Ἡ Πεντηκοστὴ ἐν τῷ Χριστιανισμῷ εἶνε ἡ γενέθλιος ἡμέρα τῆς Ἐκκλησίας.

§ 44. Ἐκλογὴ τῶν ἑπτὰ διακόνων.

Ἐπειδὴ οἱ μαθηταὶ καὶ οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐπληθύνοντο, οἱ εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ Ἑλληνισταὶ ἤρχισαν νὰ γογγύζουσιν κατὰ τῶν Ἑβραίων, διότι αἱ χῆραι αὐτῶν παρεβλέποντο εἰς τὴν διανομὴν τῶν ἐλεημοσυνῶν.— Τότε οἱ Δώδεκα ἀφου προσεκάλεσαν τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν, εἶπον· «Δὲν εἶνε πρέπον νὰ ἀφ' ὧσιν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ διακονῶμεν εἰς τραπέζας καὶ τὰ τρέχωμεν νὰ μοιράζωμεν ἐλεημοσύνας. Σκέφθητε λοιπόν, ἀδελφοί, νὰ ἐκλέξητε ἐξ ὑμῶν ἑπτὰ ἄνδρας, καλῆς διαγωγῆς, πλήρεις Πνεύματος Ἁγίου καὶ σοφίας, τοὺς ὁποίους νὰ διορίσωμεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην, καὶ ἡμεῖς θέλομεν ἀφοσιωθῆ εἰς τὴν προσευχὴν καὶ τὴν διδασκαλίαν τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ».

Ἡ ἰδέα αὕτη ἤρρεσεν εἰς τὸ πλῆθος καὶ ἐξέλεξαν τὸν Στέφανον, ἄνδρα πλήρη πίστεως καὶ Πνεύματος Ἁγίου, καὶ Φίλιππον, καὶ Πρόχορον, Νικάνωρα, καὶ Τίμωνα, καὶ Παρμενᾶν, καὶ Νικόλαον, προσήλυτον Ἀντιοχείαν. Τοὺς ἑπτὰ τούτους διακόνους (βοη-

θούς) ἔφερον καὶ ἔστησαν ἐνώπιον τῶν Ἀποστόλων. Οὗτοι ἀφοῦ προσηυχήθησαν ἐπέθεσαν ἐπ' αὐτοὺς τὰς χεῖρας. Καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἤρξανε, καὶ ὑπερβολικὰ ἐπληθύνετο ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ πολὺ πλῆθος τῶν ἱερέων ὑπήκουεν εἰς τὴν πίστιν.

§ 45. Στέφανος ὁ διάκονος καὶ πρωτομάρτυς.

Ὁ διάκονος Στέφανος ἦτο πλήρης πίστεως καὶ ἐποίει σημεῖα μεγάλα εἰς τὸν λαόν. Ἦλεγχε τὴν κακίαν τῶν γραμματέων καὶ τοῦ λαοῦ, οἱ ὅποιοι ἐσταύρωσαν τὸν Δίκαιον (Χριστόν). Ταῦτα ὅτε ἤκουσαν οὗτοι, ἠγανάκτησαν. Ὁ Στέφανος, ὁ ὅποιος ἦτο πλήρης Πνεύματος Ἁγίου ἀφοῦ ἠτένισε εἰς τὸν οὐρανόν, εἶπεν· «Ἴδού θεωρῶ τοὺς οὐρανοὺς ἀνεφωγμένους, καὶ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἰστάμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ». Τότε οὗτοι ὤρμησαν μὲ μίαν ψυχὴν καὶ μὲ μίαν γνώμην κατ' αὐτοῦ καὶ ἀφοῦ ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω τῆς πόλεως, τὸν ἐλιθοβόλουν.—Οἱ μάρτυρες ἀπέθεσαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν εἰς τοὺς πόδας νεανίου τινός, ὁ ὅποιος ὠνομάζετο Σαῦλος. Ἐνῶ ἐλιθοβολεῖτο ὁ Στέφανος, προσηύχετο καὶ ἔλεγε· «Κύριε Ἰησοῦ, δέξαι τὸ πνεῦμά μου». Καὶ ἀφοῦ ἐγονάτισε ἐφώναξε μὲ φωνὴν μεγάλην· «Κύριε, μὴ στήσῃς εἰς αὐτοὺς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην». Καὶ τοῦτο ἀφοῦ εἶπεν ἐξέπνευσε.

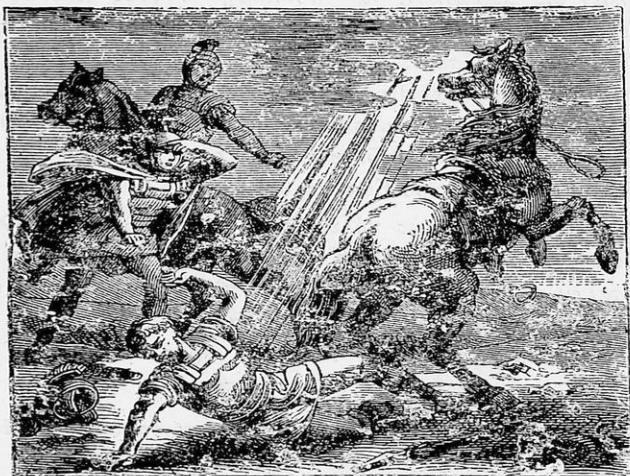
Θαυμαστὴ ἡ ἀνταπόκρισις τοῦ Στεφάνου, ὁ ὅποιος ἂν καὶ ἐλιθοβολεῖτο σνεχώρει τοὺς ἐχθροὺς του, κατὰ μίμησιν τοῦ Σουτῆρος ἡμῶν.

§ 46. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος.

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐγεννήθη εἰς τὴν Ταρσὸν τῆς Κιλικίας, ἐξεπαιδεύθη εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ εἰς τὴν σχολὴν τοῦ νομοδιδασκάλου Γαμαλιήλ καὶ ἔγινε ζηλωτῆς τῶν πατρικῶν παραδόσεων, διὰ τοῦτο καὶ κατεδίωκε τοὺς μαθητὰς τοῦ Κυρίου, τοὺς ὁποίους ἔθεωρει ἀποστάτας ἀπὸ τὴν Ἰουδαϊκὴν θρησκείαν.

Προσῆλθε λοιπὸν εἰς τὸν ἀρχιερέα εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ ἐζήτησε παρ' αὐτοῦ ἐπιστολάς, ὅπως καταδιώξῃ εἰς τὴν Δαμασκὸν τοὺς Χριστιανοὺς καὶ φέρῃ αὐτοὺς δεδεμένους εἰς τὴν Ἱερου-

σαλήμ. Ἐν ᾧ ἦτο πλησίον τῆς Δαμασκοῦ, περιήστραψεν αὐτὸν φῶς ἀπὸ τὸν οὐρανόν, καὶ ἀφοῦ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν, ἤκουσε φωνήν, νὰ λέγῃ πρὸς αὐτόν· «Σαούλ, Σαούλ, τί με διώκεις»; ὁ δὲ Παῦλος εἶπε· «Τίς εἶσαι, Κύριε;» Καὶ ὁ Κύριος εἶπεν· «Ἐγὼ εἶμαι ὁ Ἰησοῦς, τὸν ὁποῖον διώκεις· εἶνε σκληρὸν νὰ λακτίζης πρὸς κέντρα». Τότε ὁ Κύριος εἶπε πρὸς αὐτόν· «Ἀνάστα καὶ εἴσελθε εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἐκεῖ θὰ μάθῃς τί πρέπει νὰ κάμῃς». Οἱ ἄνδρες, οἱ

ὁποῖοι συνώδευον αὐτόν, ἐστάθησαν ἐννεοί, διότι ἤκουον τὴν φωνήν ἀλλὰ δὲν ἔβλεπον κανένα. Τότε ἠγέρθη ὁ Παῦλος ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ὀδηγούμενος ἐκ τῆς χειρὸς εἰσῆλθεν εἰς τὴν Δαμασκόν, ὅπου ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας οὔτε ἔβλεπεν, οὔτε ἔφαγεν, οὔτε ἔπινε τίποτε.— Ἦτο ἐκεῖ κάποιος Χριστιανὸς ὀνόματι Ἄνανίας, τὸν ὁποῖον διέταζεν ὁ Κύριος δι' ὄραματος νὰ πορευθῆ καὶ ἀναζητήσῃ εἰς τὴν οἰκίαν Ἰούδα ὅπου διαμένει τὸν Παῦλον, διότι οὗτος ἔμελλε νὰ γείνη σκευὸς ἐκλογῆς, ἱκανὸς νὰ κηρύξῃ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἐνώπιον ἐθνῶν καὶ βασιλείων.— Ἀπῆλθε λοιπὸν ὁ Ἄνανίας καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ἀφοῦ ἐπέθεσε τὰς χεῖρας ἐπὶ τὸν Παῦλον, εἶπε· «Σαούλ, ἀδελφέ, ὁ Κύριος, ὁ ὁποῖος ἐφανερώθη εἰς σέ κατὰ τὴν ὁδόν, μὲ ἀπέστειλεν, ὅπως ἀναβλέψῃς καὶ λάβῃς Πνεῦμα Ἅγιον». Εὐθὺς ἀπέπεσον ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ὡς λεπίδες, ὥστε

ἀνέβλεψεν ἀμέσως καὶ ἀφοῦ κατηχήθη, ἐβαπτίσθη, καὶ ἔπειτα ἔφαγε καὶ ἐνισχύθη.

Ἐμείνουν ὁ Παῦλος εἰς τὴν Δαμασκὸν μὲ τοὺς ἄλλους μαθητὰς καὶ ἐκήρυσεν ἀμέσως εἰς τὰς συναγωγὰς τὸν Χριστόν, ὅτι οὗτος εἶνε ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Οἱ Ἰουδαῖοι οἱ ὁποῖοι ἤκουσαν ἐξεπλήσσοντο, καὶ ἔλεγον· «Δὲν εἶνε οὗτος ὁ διώκτης τῶν χριστιανῶν, καὶ δὲν ἦλθεν εἰς Δαμασκόν, νὰ συλλάβῃ τούτους καὶ τοὺς φέρῃ δεδεμένους εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ»; Ἐσκέφθησαν λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι νὰ τὸν φονεύσουν, ἀλλ' ἡ ἐπιβουλὴ αὕτη ἐγνώσθη εἰς τὸν Παῦλον, διὰ τοῦτο ἀπῆλθεν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ πρὸς τὸν Βαρνάβαν, ὁ ὁποῖος τὸν παρουσίασε πρὸς τοὺς ἄλλους μαθητὰς.— Μετὰ ταῦτα ὠνομάσθη Παῦλος καὶ εἰς ὅλον τὸν βίον του ἠγωνίζετο διὰ τὴν διάδοσιν τοῦ Εὐαγγελίου.

Ἀφοῦ διῆλθε πολλὰς πόλεις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἦλθεν εἰς τὴν Μακεδονίαν, Ἀθήνας καὶ Κόρινθον. Συνελήφθη ἔπειτα εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ ἀπήχθη δέσμιος εἰς τὴν Ρώμην, ὅπου ἐπὶ τοῦ Νέρωνος ὑπέστη τὸν μαρτυρικὸν θάνατον.

Ἐγραψε ἐπιστολάς δέκα τέσσαρας πρὸς διαφόρους Ἐκκλησίας καὶ μερικοὺς ἀπὸ τοὺς μαθητὰς του.

Ἡ ἀγάπη πάντα στέργει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει». (Κορινθ. ιγ' 7).

§ 47. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐν Ἀθήναις.

Ὅτε ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἦλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας, παρεκλήθη ἀπὸ τοὺς φιλοσόφους νὰ ὁμιλήσῃ πρὸς αὐτοὺς περὶ τῆς νέας πίστεως, τὴν ὁποίαν εὐηγγελίζετο. Τότε ὁ Παῦλος ἀνῆλθεν εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον καὶ εἶπεν· «Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτε διηρχόμην καὶ ἐξήταζον τοὺς ναοὺς καὶ τὰ ἀγάλματα καὶ τὰ διάφορα εἰς τοὺς Θεοὺς ὑμῶν ἀφιερῶματα, εὔρον καὶ ἓνα βωμόν, ἐπὶ τοῦ ὁποίου εἶνε γεγραμμένον· «Ἄγνωστω Θεῷ». Τοῦτον λοιπὸν τὸν Θεόν, τὸν ὁποῖον δὲν γνωρίζετε, ἀλλὰ λατρεύετε, ἦλθον ἐγὼ νὰ ἀναγγείλω πρὸς ὑμᾶς. Οὗτος εἶνε ὁ Θεός, ὁ ὁποῖος ἔκαμε τὸν κόσμον καὶ ὅλα τὰ ὑπάρχοντα ἐντὸς αὐτοῦ, ὁ ὁποῖος δίδει πνοὴν καὶ ζωὴν εἰς τὸ σῦμπαν. Μετανοήσατε, διότι ὑπάρχει μέλλουσα ζωὴ καὶ

ανάστασις νεκρῶν». Οἱ Ἀθηναῖοι, ὅτε ἤκουσαν τὴν διδασκαλίαν ταύτην τῆς ἀναστάσεως νεκρῶν, ἄλλοι ἐχλεύαζον, καὶ ἄλλοι εἶπον, ἔτι πάλιν θὰ σὲ ἀκούσωμεν νὰ διδάσκῃς. Ἐπίστευσαν καὶ μερικοὶ ἀπ' αὐτούς, μετὰξὺ τῶν ὁποίων ἦτο καὶ Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης καὶ μία γυνὴ ὀνόματι Δάμαρις.

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος διεκρίνετο διὰ τὸν μέγαν ζῆλον αὐτοῦ ὑπὲρ τοῦ Χριστιανισμοῦ.—Οἱ Κορίνθιοι, οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ καθόλου οἱ Ἕλληνες εἰς τὸν Παῦλον, τὸν ἀπόστολον τῶν Ἑθρῶν, ὀφείλουσαν τὴν εἰς Χριστὸν ἐπιστροφὴν.—Μεγάλα καὶ θαυμαστά τὰ ἔργα τοῦ Ἀποστόλου Παύλου.—Τελευταῖος ἐκλήθη ὑπὸ τοῦ Κυρίου ὡς Ἀπόστολος αὐτοῦ (περὶ τὸ ἔτος 37 μ.Χ.) ἀλλὰ πρῶτος ἐγενε διὰ τὸν ζῆλον ὑπὲρ τῆς ἐξαπλώσεως τοῦ Χριστιανισμοῦ.

ΤΕΛΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή.....	σελ.	
Εὐαγγέλιον. Καινή Διαθήκη	>	3
Οἱ τέσσαρες Εὐαγγελισταί	>	3
Τὰ βιβλία τῆς Καινῆς Διαθήκης	>	4

ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΒΑΠΤΙΣΤΗΣ ΚΑΙ Ο ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΜΕΧΡΙ ΤΗΣ ΒΑΠΤΙΣΕΩΣ ΑΥΤΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής	>	6
Ὁ Εὐαγγελισμὸς τοῦ Ζαχαρίου	>	6
Ἡ γέννησις τοῦ Ἰωάννου ..	>	7
Ὁ Ἰωάννης κηρύττει μετάνοιαν καὶ βαπτίζει	>	8
Τέλος τοῦ Ἰωάννου.....	>	9
Ἡ Θεοτόκος Μαρία.....	>	10
Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου	>	11
Ἡ γέννησις καὶ ἡ περιτομὴ τοῦ Σωτῆρος	>	12
Ἡ Ὑπαπαντὴ τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ Σημεὼν καὶ ἡ Ἄννα	>	14
Οἱ Μάγοι ἐξ Ἀνατολῶν	>	15
Φυγὴ τοῦ Ἰησοῦ εἰς Αἴγυπτον	>	16
Ὁ Ἰησοῦς δωδεκαετής ἐν τῷ ναῶ	>	18

Ἡ ΒΑΠΤΙΣΙΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ. ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΜΑΘΗΤΑΙ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΟΙ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Τὸ βάπτισμα τοῦ Σωτῆρος ἐν τῷ Ἰορδάνῃ	>	19
Ὁ Ἰησοῦς πειράζεται ὑπὸ τοῦ διαβόλου.....	>	20
Πρῶτοι μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ	>	21
Ὁ Ἰησοῦς προσκαλεῖ ὡς μαθητὴν τὸν Ματθαῖον	>	22
Οἱ δώδεκα ἀπόστολοι.—Μαθηταὶ καὶ Μαθήτριάι τοῦ Σωτῆρος.....	>	23

Ο ΣΩΤΗΡ ΚΑΙ Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΑΥΤΟΥ

ΚΕΦΑΛΛΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Ὁ Σωτὴρ	σελ.	24
Ἡ ἐπὶ τοῦ ὄρους ὁμιλία	>	25
Αἱ παραβολαὶ τοῦ Σωτῆρος	>	
Παραβολαὶ περὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ	>	28
Αἱ λοιπαὶ κυριώτεραι παραβολαὶ	>	31
Ὁ πλούσιος νεανίσκος	>	45
Ὁ Σωτὴρ ἔργῳ ἐκπληροῖ τὴν διδασκαλίαν του	>	46

ΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΛΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Τὰ ἐπὶ τῆς φύσεως θαύματα	>	48
*Ιασις διαφόρων ἀσθενῶν	>	51
*Ιασις τῶν δαιμονιζομένων	>	57
Θαύματα τῆς ἀναστάσεως νεκρῶν	>	61

ΤΑ ΜΙΚΡΟΝ ΠΡΟ ΤΟΥ ΠΑΘΟΥΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΛΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ

Ἡ Μεταμόρφωσις τοῦ Χριστοῦ	>	65
Ὁ Ἰησοῦς ὡς προφήτης	>	66
Ἡ Μαρία ἐκχέουσα ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν τὸ πολύτιμον μύρον	>	66
Ἡ θριαμβευτικὴ εἴσοδος τοῦ Ἰησοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα ..	>	67
Ἀρχὴ τῶν παθῶν τοῦ Χριστοῦ	>	68
Ὁ Μυστικὸς Δεῖπνος	>	70

ΤΑ ΠΑΘΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

ΚΕΦΑΛΛΙΟΝ ΕΚΤΟΝ

Ἡ προσευχὴ τοῦ Σωτῆρος ἐν Γεθσημανῇ	>	73
Ἡ σύλληψις τοῦ Χριστοῦ	>	74
Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐνώπιον τοῦ συνεδρίου. *Ἀρνησις τοῦ Πέτρου	>	75
Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐνώπιον τοῦ Πιλάτου	>	76
Ἡ σταύρωσις τοῦ Χριστοῦ	>	79
Ὁ ἐνταφιασμὸς τοῦ Χριστοῦ	>	81

Η ΔΟΞΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΕΝ ΤΗ ΑΝΑΣΤΑΣΕΙ ΚΑΙ ΤΗ ΑΝΑΛΗΨΕΙ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ

Ἡ ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ.....	σελ.	83
Αἱ φανερώσεις τοῦ Χριστοῦ εἰς τοὺς μαθητάς του.....	>	85
Ἡ Ἀνάληψις τοῦ Χριστοῦ.....		

ΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΝΑΛΗΨΙΝ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΟΓΔΩΟΝ

Ἡ Πεντηχοστή.....	>	88
Ἐκλογή τῶν ἑπτὰ διακόνων.....	>	89
Στέφανος ὁ διάκονος καὶ πρωτομάρτυς.....	>	90
Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος.....	>	90
Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐν Ἀθήναις.....	>	92

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

—ο—

Υπουργείον
Παιδείας και Θρησκευμάτων

—ο—

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Ἰουνίου 1926

Ἀριθ. Πρωτ. 20987

Πρὸς

τοὺς κ. κ. Ἐκδότας Δ. καὶ Π. Δημητράκων

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρον 8 τοῦ νόμου 3438 «περὶ διδακτικῶν βιβλίων» καὶ τὴν ἀπὸ 25 Μαΐου 1928 πράξιν τῆς οἰκείας ἐπὶ τῆς ἀναθεωρήσεως τῶν ἐγκεκριμένων διδακτικῶν βιβλίων ἐπιτροπῆς ἐγκρίνομεν διὰ τὸ ἀπὸ σήμερον μέχρι τέλους τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1928—1931 χρονικὸν διάστημα τὸ ὑφ' ἡμῶν ἐκδοθὲν καὶ ὑπὸ I. E. Μεσολωρᾶ συγγραφέν διδακτικὸν βιβλίον ὑπὸ τὸν τίτλον ΙΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ πρὸς χρῆσιν τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων καὶ Παρθεναγαγείων, ὑπὸ τὸν ὄρον ὅπως ἐν μελλούσῃ ἐκδόσει τοῦ βιβλίου ἐπιφέρηται τὰς ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ὑποδεικνυομένας τροποποιήσεις.

Ὁ Ὑπουργὸς
Θ. ΝΙΚΟΛΟΥΔΗΣ

Ὁ τμηματάρχης
ΚΑΜΠΕΡΟΣ

024000020097

